

DANMARKS NATIONALBANK

Kvartalsoversigt – Februar 1987

Kvartalsoversigt - Februar 1987

Seneste tendenser i valuta- og pengeforholdene	1
Tilsynsmæssige aspekter af udviklingen i det internationale banksystem v/Ove Ingvard Nielsen, Pengepolitisk Kontor	9
Uddrag af nationalbankdirektør Erik Hoffmeyers indlæg på Den Danske Bankforenings årsmøde onsdag den 3. december 1986	16
Nationalbankens pressemeddelelse af 12. januar 1987	18
Nationalbankens pressemeddelelse af 29. januar 1987	19

Tabeller og figurer:

Nationalbankens vigtigste aktiver og passiver	1
Danmarks internationale likviditet	2
Middelkurser i København for visse valutaer samt indeks for effektiv kronekurs	4
Valutakursudviklingen i forhold til dollars	5
Valutakursudviklingen i forhold til danske kroner	5
EMS-valutaernes indbyrdes placering	6
Udviklingen i den effektive kronekurs	6
Registrerede kapitalbetalinger til og fra udlandet	7
Specifikation af porteføljeinvesteringer	8
Optagelse af finanslån i udlandet	9
Udenrigshandelen	9
Kvantumindeks og bytteforhold i udenrigshandelen	10
Betalingsbalancen	11
Statsfinanserne	12
Statens finansieringsbehov	13
Statens udlån og gæld	13
Kommuner, havne og værker m.v.'s likvide beholdninger og gæld	14
Bankers og sparekassers mellemværender med Nationalbanken	15
Bankers og sparekassers udlån og beholdning af obligationer og aktier	16
Branchefordeling af bankers og sparekassers indenlandske udlån	17
Stigning i bankers indenlandske indlån, udlån og beholdning af obligationer	18
Bankers indlån	18
Stigning i sparekassers indenlandske indlån, udlån og beholdning af obligationer	19
Sparekassers indlån	19
Bankers og sparekassers indenlandske udlån og indlån	20
Primær likviditet og forskellige faktorer påvirkning heraf	21
Pengemængden	22
Forskellige faktorer påvirkning af pengemængden (M_2)	23
Statens nettofinansieringsbehov og kreditudvidelse til den private sektor og kommuner m.v. gennem en række vigtige finansieringskilder	23
Tinglysninger af pantebreve i fast ejendom	24
Cirkulerende børsnoterede kroneobligationer	24
Realkreditinstitutternes låneaktivitet	25
Nettoutilgang af børsnoterede kroneobligationer til kursværdi samt aktieemissioner	26
Priser og lønninger	27
Effektiv rente af et udvalg af børsnoterede obligationer	28
Bankers og sparekassers effektive udlåns- og indlånsrenter	29
Nationalbankens vigtigste rentesatser	30
Nationalbankens diskonto og marginalrente ved udlån til pengeinstitutterne samt penge- markedsrenten	31
Dag-til-dag pengemarkedsrente	31

Seneste tendenser i valuta- og pengeforholdene

Denne oversigt vedrører perioden fra november 1986 til begyndelsen af februar 1987.

De internationale valutaforhold

Faldet i dollarkursen, der prægede udviklingen på valutamarkederne gennem det meste af 1986, fortsatte i månederne omkring årsskiftet. I begyndelsen af februar 1987 styrkedes dollaren kortvarigt under indtryk af en række officielle udtalelser omkring behovet for at stabilisere udviklingen i dollarkursen.

Det fortsatte fald i dollarkursen må især ses på baggrund af det stadig store underskud på den amerikanske betalingsbalances løbende poster samt de relativt svage vækstudsigter for den amerikanske økonomi.

Dollarfaldet var særlig udtalt i forhold til EMS-valutaerne. Fra midten af november til begyndelsen af februar faldt dollaren således med knap 10 pct. over for deltagerne i det europæiske valutakurssamarbejde, mens kursfaldet i forhold til den japanske yen androg godt 6 pct.

Blandt deltagerne i det europæiske valutakurssamarbejde styrkedes især D-mark over for dollaren også efter, at den tyske forbundsbank med virkning fra den 23. januar nedsatte diskontosatsen med ½ pct. til 3 pct. i lyset af mindre gunstige vækstudsigter for den tyske økonomi.

Kursen på pund sterling svækkedes yderligere med knap 4 pct. over for EMS-valutaerne fra midten af november til begyndelsen af februar. Svenske og norske kroner, der begge styres efter en valutakurv, hvor dollaren indgår med en betydelig vægt, er gennem de sidste måneder faldet med 3-4 pct. over for EMS-valutaerne.

Det europæiske valutakurssamarbejde (EMS)

EMS-båndet blev mod slutningen af 1986 udnyttet fuldt ud på baggrund af forventninger om, at der hurtigt efter valget til Den tyske Forbundsdag den 25. januar 1987 ville blive gennemført en kursjustering.

For at holde de indbyrdes kurser inden for den fastsatte udsvingsmargen måtte valutamyndighederne i ugerne omkring årsskiftet intervenere med meget betydelige beløb til støtte for især den franske franc og den danske krone. For kronens vedkommende androg den samlede intervention fra midten af december 1986 til den 9. januar 1987 knap 24 mia.kr. Endvidere gennemførtes renteforhøjelser i såvel Frankrig som Danmark med henblik på at fordyre spekulatøren mod disse valutaer.

Op til weekenden 10.-11. januar tog den belgiske finansminister som formand for EF's finansministerråd initiativ til et møde i Bruxelles, og i løbet af weekenden blev der opnået enighed om en justering af kursrelationerne.

Valuta	DEM	NLG	BEC	DKK	FRF	IEP	ITL
Procentændring	+ 3	+ 3	+ 2	0	0	0	0

De nye kursrelationer indebar en nedskrivning af den danske krone med knap $\frac{1}{2}$ pct. i forhold til den europæiske regningsenhed ECU, som ud over de anførte valutaer tillige omfatter det engelske pund og den græske drachme. De ændrede centralkurser og interventionskurser fremgår af Nationalbankens pressemeddelelse af 12. januar 1987, se side 18.

Efter kursjusteringen ændredes ligesom ved tidligere tilsvarende lejligheder valutaernes indbyrdes placering i EMS-båndet, således at danske kroner og franske francs placeredes i den øvre del af båndet, mens D-mark og gylden lå omkring midten.

For kronens vedkommende indebar de anførte ændringer i centralkurserne og forskydningerne inden for udsvingsmargenen under ét, at markedskursen i forhold til D-mark efter kursjusteringen lå på stort set samme niveau som umiddelbart før ændringen af centralkursen. I begyndelsen af februar, hvor der kun havde været begrænset tilbagestrømning af valuta, noteredes D-mark i København lidt under den tidligere interventionskurs over for D-mark. Som følge af denne kursudvikling har de omlægninger til D-mark-aktiver og indfrielse af D-mark-passiver, der blev foretaget op til kursjusteringen, foreløbig vist sig valutakursmæssigt ufordelagtige, hvortil kommer et rentetab og eventuelt transaktionsomkostninger.

Sammenvejet indebar de foran omtalte valutakursforskydninger, at den effektive kronkurs fra slutningen af november og frem til begyndelsen af februar 1987 steg med ca. 2 pct.¹⁾.

Betalingsbalancen

Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster er for 4. kvartal 1986 foreløbig opgjort til 8,3 mia.kr. For 1986 under ét androg underskuddet 34,5 mia.kr., det største underskud nogensinde og 5,5 mia.kr. større end i 1985. Stigningen i underskuddet dækker over forringelser på alle betalingsbalancens hovedposter.

Handelsbalancen viste i 1986 et underskud på godt 13 mia.kr. eller lidt mere end i 1985 på trods af et fald på 12 mia.kr. i nettoudgifterne til energiimport.

Ses der bort fra nettoimporten af energi og nettoeksporten af skibe mv., viste handelen med de øvrige varegrupper, som kan påvirkes mere direkte gennem den indenlandske økonomiske politik, et underskud på knap 3 mia.kr. mod et overskud på 7,5 mia.kr. i 1985 og et overskud på 14,5 mia.kr. så sent som i 1983.

Forringelsen skyldes i første række en kraftig vækst i importen herunder af forbrugsvarer og biler. Importen afdæmpedes imidlertid mærkbart i årets sidste to måneder. Industrieksporten viste en mindre vækst i første halvår, men stagnerede i den sidste del af

¹⁾ Nationalbanken har med virkning fra udgangen af december 1986 foretaget forskellige justeringer af indekset for udviklingen i den effektive kronkurs. Den væsentligste ændring er, at vægtåret i beregningen af den effektive kronkurs er flyttet frem fra 1980 til 1983. Det principielle grundlag for udformningen af kronkursindekset forbliver uændret. Udviklingen i kronkursindekset er vist i tabelafsnittet side 4 og side 6.

Betalingsbalancens løbende poster

Tabel 1

	1985	1986	Ændring
	Milliarder kroner		
Handelsbalancen ekskl. energi og skibe mv.	7.5	- 2.9	- 10.4
Energi	- 22.8	- 10.8	12.0
Skibe mv.	3.3	0.6	- 2.7
Handelsbalance i alt	- 12.0	- 13.1	- 1.1
Renter og udbytter	- 27.0	- 27.8	- 0.8
Rejser	- 0.9	- 2.9	- 2.0
Andre løbende poster	10.8	9.2	- 1.6
Løbende poster i alt	- 29.1	- 34.6	- 5.5

Anm.: Handelsbalancetallene er fra udenrigshandelstatistikken, jf. tabelafsnittets side 9.

året. For året som helhed steg industrieksporten opgjort i mængder med godt 1 pct. Stigningen modsvares imidlertid stort set af et fald i eksportpriserne. Denne udvikling afspejler først og fremmest afmatningen i verdenshandelen og lå således på linie med gennemsnittet for de øvrige europæiske OECD-lande, men med baggrund i en stærkere konkurrence fra lande uden for Europa lå den danske eksportvækst i underkanten af markedsvæksten.

I modsætning til 1985, hvor de private kapitalbevægelser fuldt ud finansierede betalingsbalanceunderskuddet og yderligere bidrog til en vækst i valutareserverne, indebar den private sektors kapitalbetalinger i 1986 en nettokapitaleksport på godt 16 mia.kr. (inklusive fejl og udeladelser), og den internationale likviditet faldt med 14 mia.kr. svarende til forøgelsen i 1985.

Betalingsbalanceunderskuddet finansieredes således i 1986 fuldt ud ved offentlig kapitalimport. Samtidig fortsatte staten i afdæmpet omfang de senere års omstruktureringer af den udenlandske statsgæld, idet staten førtidigt indfrie statslån for knap 12 mia.kr., som erstattedes af nye lån optaget på gunstigere vilkår.

Betalingsbalanceunderskuddets finansiering

Tabel 2

	Offentlig netto- kapitalimport	Privat netto- kapitalimport ¹⁾	Træk på valuta- reserverne	Betalingsbalance- underskud
	Milliarder kroner			
1985	4.3	38.7	- 13.9	29.1
1986 1. kv.	0.3	- 4.3	12.1	8.1
2. —	3.6	4.8	2.3	10.7
3. —	20.4	- 14.0	1.0	7.4
4. —	12.4	- 2.8	- 1.3	8.3
1986	36.7	- 16.3	14.1	34.5
1987 Januar*	7.9	...	5.2	...

¹⁾ Opgjort residualt inkl. fejl og udeladelser.

De private registrerede kapitalbevægelser er specificeret i tabelafsnittet side 7-9. Om-svinget i forhold til 1985 skyldes især udviklingen i porteføljeinvesteringerne og optagel-sen af finanslån. Optagelsen af finanslån androg for året som helhed godt 13 mia.kr. netto mod godt 34 mia.kr. i 1985, mens porteføljeinvesteringerne indebar en nettokapi-taleksport på 17,5 mia.kr. med nettokøb af udenlandske værdipapirer på 18,5 mia.kr. og nettosalg til udlandet af danske værdipapirer på knap 1 mia.kr.

Porteføljeinvesteringerne, herunder udlændinges køb af kroneobligationer, var no-genlunde i balance i årets sidste måneder, mens erhvervslivet netto afviklede finanslån for 2,5 mia.kr. i såvel 3. som 4. kvartal samtidig med, at rentespændet over for udlandet udvidedes.

For januar viser tallene for offentlig kapitalimport og ændringen i valutareserverne et betydeligt valutarisk finansieringsbehov, som først, når oplysningerne om handelstal mv. for januar foreligger, kan fordeles på løbende poster og private kapitalbevægelser, herunder den private nettokapitaleksport i forbindelse med valutauroen i begyndelsen af januar. De private betalinger vedrørende værdipapirer indebar kun en meget begræn-set kapitaludstrømning under valutauroen, og valutaudstrømningen kunne som ved tid-ligere lejligheder med valutauro overvejende henføres til ændringer af betalingssædva-nerne. Mønstret i kapitalbevægelserne i den pågældende periode var således stort set upåvirket af de senere års liberalisering af private kapitalbevægelser.

Likviditetsudviklingen

Udviklingen i pengeinstitutternes likviditet var i 4. kvartal fortsat præget af den likvi-ditetsopsugende effekt af Nationalbankens salg af valuta til den private sektor. Ved ud-gangen af året androg pengeinstitutternes likviditetsmæssige nettogæld til Nationalban-ken 34,5 mia.kr., jf. side 15 i tabelbilaget. Salget af statspapirer lå for året som helhed omtrent på linie med statens finansieringsbehov eksklusive afdrag på statens udenland-ske lån.

Den gradvise stramning af pengeinstitutternes likviditet gennem 1986 indebar et sta-dig stigende og siden begyndelsen af september permanent behov for at supplere belå-ningen af indlånsbeviser med udlån til pengeinstitutterne via pengemarkedet. Penge-markedsinterventionen skete i form af dag-til-dag udlån til en rente på $9\frac{1}{4}$ pct., dvs. $\frac{3}{4}$ pct. over belåningsrenten for indlånsbeviser, som året igennem blev fastholdt på $8\frac{1}{2}$ pct. Under sådanne likviditetsmæssige forhold opfylder indlånsbevissystemet alene en art kassekreditfunktion ved uforudsete likviditetsudsving.

Omkring årsskiftet kom kronen under pres, og Nationalbanken måtte intervenere i valutamarkedet med meget betydelige beløb til støtte for kronen, jf. omtalen ovenfor.

På denne baggrund forhøjedes interventionssatsen på pengemarkedet den 6. januar fra $9\frac{1}{4}$ pct. til $10\frac{1}{4}$ pct. for udlån på dag-til-dag basis med henblik på at gøre det dyrere at tage en position mod kronen. For at afskærme obligationsmarkedet stillede National-banken tillige likviditet til rådighed i form af 1-månedes lån til en sats på $10\frac{1}{8}$ pct. End-videre hævedes indlånsbevissatserne med $1\frac{1}{4}$ pct., således at belåningsrenten herefter androg $9\frac{3}{4}$ pct.

Da presset mod kronen tiltog, blev interventionssatsen på dag-til-dag markedet for-højet til 12 pct. den 8. januar, og Nationalbanken ophørte med at udlåne på måneds-basis efter den 6.-7. januar at have udlånt 21 mia.kr. på 1 måned svarende til knap halv-delen af pengeinstitutternes samlede lånebehov. Den 9. januar forhøjedes dag-til-dag satsen yderligere til 14 pct.

Efter kursjusteringen i EMS i weekenden 10.-11. januar blev dag-til-dag satsen den 12. januar nedsat til 11 pct.

Ved udgangen af januar havde der endnu kun været begrænset tilbagestrømning af valuta. På denne baggrund justeredes indlånsbevissatserne den 2. februar op med $\frac{3}{4}$ pct., således at belåningsrenten herefter er $10\frac{1}{2}$ pct. I begyndelsen af februar androg den cirkulerende mængde indlånsbeviser 5,5 mia.kr.

Renteudviklingen og obligationsmarkedet

Efter en svagt stigende tendens i obligationskurserne gennem første del af december vendte obligationsmarkedet på ny, og renten på de toneangivende 20-årige realkreditobligationer var ved udgangen af 1986 tilbage på niveauet fra slutningen af november på knap 12 pct. Ved udgangen af 1985 androg den 20-årige obligationsrente $9\frac{3}{4}$ pct.

Under indtryk af valutauroen steg den lange obligationsrente til $12\frac{3}{4}$ pct. umiddelbart efter årsskiftet. Efter kursjusteringen i EMS og indgåelsen af overenskomster på væsentlige dele af arbejdsmarkedet faldt obligationsrenten markant, for 20-årige realkreditobligationers vedkommende til et niveau omkring $11\frac{3}{4}$ pct. i begyndelsen af februar.

I forbindelse med stigningen i pengemarkedsrenten har de fleste pengeinstitutter hævet rentesatserne, først og fremmest for de erhvervsmæssige kreditter og aftaleindskud. Gennem 1986 blev kassekreditrenten sænket en smule mere end renten på typiske forbrugslån hovedsagelig som følge af en skærpet konkurrence mellem pengeinstitutterne om erhvervskunder.

Kreditformidlingen gennem pengeinstitutterne

Stigningstakten i pengeinstitutternes indlån aftog markant gennem andet halvår 1986, og år-til-år stigningstakten var i december kommet ned på 10,7 pct. mod henved 25 pct. i foråret.

På denne baggrund blev forrentningen af de særlige indskud i Nationalbanken trinvis forhøjet. Efter en rente på 5 pct. under pengemarkedsrenten i sommermånederne formindskedes rentespændet til 4 pct. i september og 3 pct. i 4. kvartal samt januar 1987. På grundlag af december-opgørelsen blev rentespændet yderligere reduceret til 2 pct. i februar.

Afdæmpningen af indlånsstigningen modsvares af et fald i pengeinstitutternes obligationsbeholdninger samt en betydelig udlånsstigning. Herudover er pengeinstitutternes nettostilling over for Nationalbanken forringet markant, jf. omtalen ovenfor. Summen af udlån og obligationsbeholdninger (korrigeret for nettosalg af fonds på termin) viste år-til-år stigningstakter på 13-15 pct. i 4. kvartal 1986.

Udlånsstigningen tiltog gennem andet halvår 1986 til ca. 30 pct. i de sidste måneder af året. Denne udvikling skyldtes bl.a. erhvervslivets omlægning fra udenlandsk til indenlandsk finansiering, jf. ovenfor under omtalen af kapitalbevægelserne.

Med baggrund i den kraftige udlånsstigning henstillede Nationalbanken i slutningen af januar til pengeinstitutterne at gennemføre en væsentlig afdæmpning i de første måneder af 1987, jf. Nationalbankens pressemeddelelse af 29. januar, se side 19. Desuden aftaltes med pengeinstitutternes organisationer en nedsættelse af tærsklen ved beregning af de særlige indskud, dvs. basisstigningstakten, til 7 pct. med virkning for balanceopgørelserne i perioden februar-juni 1987. Siden april 1986 havde basisstigningstakten andraget 9 pct. Indskudsandelen er uændret 20 pct.

Det udvalg, der blev nedsat i januar 1986 til at følge pengeinstitutternes markedsføring af forbrugslån i 1986, er som oprindelig aftalt ophævet. Nationalbanken har imidlertid henstillet, at pengeinstitutterne fortsat er tilbageholdende i deres markedsføring af forbrugslån og afholder sig fra at markedsføre finansielle konstruktioner, som er skattemæssigt motiverede.

En foreløbig opgørelse af pengeinstitutternes balancer for januar 1987 viste en fortsat høj udlånsstigning, mens pengeinstitutterne havde solgt obligationer i betydeligt omfang. Indlånsstigningen aftog yderligere til 8 pct. i januar, dvs. under den aftalte basisstigningstakt. På denne baggrund forventes de særlige indskud i Nationalbanken i marts med pengemarkedsrenten.

Tabel 3 *15 finansieringsselskabers balancer*

	Ultimo 1985	Ultimo juni 1986	Ultimo sept. 1986	Ultimo 1986
	Millioner kroner			
<i>Aktiver</i>				
Kassebeholdning	1.727	1.335	1.272	2.305
Fondsbeholdning	112	467	347	251
Erhvervsmæssige udlån	2.791	3.337	4.359	4.461
Ikke-erhvervsmæssige udlån ¹⁾	1.934	2.963	3.391	3.858
Garantidebitorer	91	86	82	124
Faste ejendomme, maskiner og inventar mv. ²⁾	1.396	1.743	1.821	1.787
Andre aktiver	341	523	559	645
<i>Passiver</i>				
Gæld til pengeinstitutter				
Indenlandske	2.694	2.833	4.038	6.939
Udenlandske	2.198	3.113	3.235	2.620
Afgivne garantier	91	86	82	126
Andre passiver				
Indenlandske	1.671	1.803	1.667	1.161
Udenlandske	624	1.178	1.094	1.216
Egenkapital og ansvarlig indskudskapital	1.114	1.441	1.715	1.369
Balance	8.392	10.454	11.831	13.431

¹⁾ Herunder udlån til erhvervsdrivende til køb af personbiler og varige forbrugsgoder.

²⁾ Altovervejende leasingaktiver. Leasingaktiver i pengeinstitutejede finansieringsselskaber er i et vist omfang placeret under erhvervsmæssige udlån.

Statistik vedrørende finansieringsselskaber

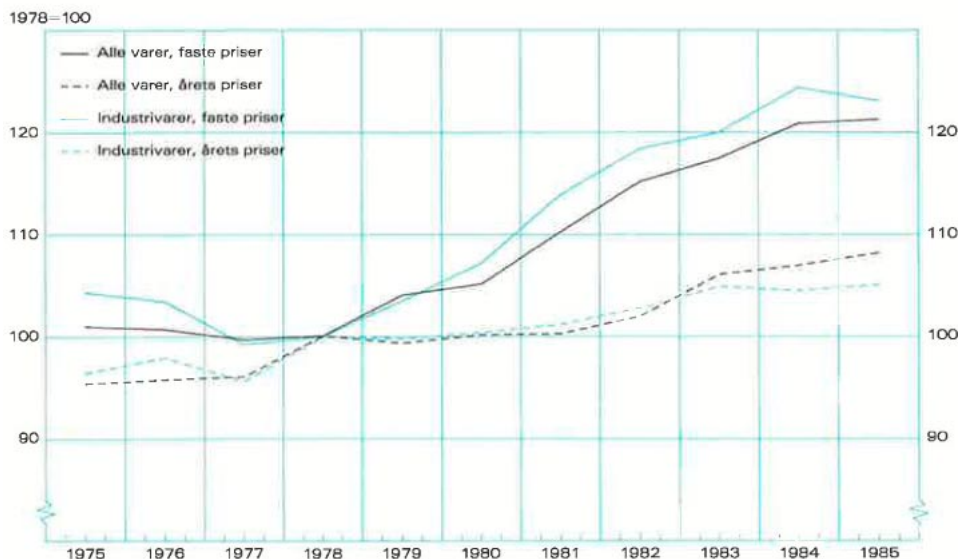
Til belysning af kreditformidlingen uden for pengeinstitutterne begyndte Nationalbanken i sommeren 1986 at indhente oplysninger om 15 finansieringsselskabers balancer ved udgangen af hvert kvartal.

Disse selskabers samlede långivning voksede gennem 1986 med 3,6 mia.kr., hvilket svarer til godt 5 pct. af pengeinstitutternes udlånsforøgelse i årets løb.

Stigningen kan overvejende henføres til pengeinstitutejede selskaber og modsvares fuldt ud af en forøget gæld til indenlandske pengeinstitutter, dvs. at der i en vis forstand ikke sker nogen selvstændig kreditformidling gennem disse selskaber.

Indeks for markedsandele, OECD i alt

Figur 1

Dansk eksports markedsandele 1975-85

I lighed med de forudgående år har Nationalbanken støttet udarbejdelsen af indeks for dansk eksports markedsandele med udgangspunkt i OECD's handelsstatistik¹⁾.

Indeksene for dansk eksports markedsandele viser forholdet mellem den faktiske danske eksport til OECD-landene og den eksport, der ville være blevet realiseret, såfremt Danmark inden for de enkelte varer og varegrupper havde haft samme andel som i 1978 af de enkelte landes import fra de øvrige OECD-lande. Omkring 80 pct. af den danske eksport går til OECD-landene.

Det fremgår af figuren, at de danske markedsandele i det samlede OECD-område i 1985 stagnerede. Opgjort i faste priser var udviklingen således klart svagere end i de forudgående år, hvor markedsandelene blev øget kraftigt. For industrivarenes vedkommende har der i 1985 været tale om et lille fald, som opvejes af gevinster for de øvrige varegruppers vedkommende.

De tidligere års gevinst blev opnået ved, at den bedre lønkonkurrenceevne blev udnyttet til at sænke eksportpriserne i forhold til konkurrentlandenes priser. Siden 1979 har markedsandelsgevinsten i løbende priser derfor været klart mindre end i faste priser, men til gengæld har der ikke været fald i markedsandelene i løbende priser i 1985.

Den statistiske usikkerhed på beregningerne er betydelig, især for så vidt angår beregningerne i faste priser. Usikkerheden bliver større, jo mere detaljeret opdeling på lande eller varer der betragtes, ligesom udviklingen mellem to på hinanden følgende år er mere usikker end udviklingen over en flerårsperiode.

¹⁾ Beregningerne er foretaget af og bygger på tidligere arbejde af cand.polit. Gudrun Sveistrup Jacobsen og stud.scient. Arne Facius. Et notat, der mere udførligt beskriver beregningerne, kan rekvireres i Nationalbanken.

Tabel 4 *Markedsandelsindeks i årets priser, industrivarer*

	OECD ¹⁾ i alt	EF ²⁾ i alt	heraf			Sverige	USA
			Tyskland	England	Frankrig		
Dansk markedsandel 1978 i pct.	1.3	1.2	1.7	1.9	0.7	8.0	0.6
1978 = 100							
Markedsandels- indeks							
1980	100	106	109	99	106	94	99
1981	101	108	109	100	109	93	96
1982	103	112	110	103	115	94	90
1983	105	112	114	99	117	95	100
1984	105	111	111	101	112	94	105
1985	105	110	110	97	114	94	115

¹⁾ Ekskl. Australien, New Zealand, Tyrkiet og Jugoslavien.

²⁾ Ekskl. Spanien og Portugal.

For industrivarernes vedkommende viser tabellen, at der i 1985 i årets priser blev tabt markedsandele på en række af de traditionelle europæiske markeder, mens der fortsat var stærk fremgang på det ekspansive marked i USA. Også i en række sydeuropæiske lande var der øgede markedsandele.

Markedsandelene for varige forbrugsgoder og investeringsvarer blev øget, mens de faldt for de øvrige industriprodukters vedkommende.

I 1986 har der været tale om en væsentlig afdæmpning i verdenshandelen i forhold til de forudgående år ved et faldende prisniveau målt i kroner, hvilket er hovedforklaringen på den svage danske eksportvækst. Væsentlig mindre detaljerede beregninger end de ovenfor anførte tyder dog på, at der har været et tab af markedsandele opgjort i faste priser, mens markedsandelene i årets priser har været uændrede eller stigende. Den forskellige udvikling skyldes især dollarens bratte fald.

Tilsynsmæssige aspekter af udviklingen i det internationale banksystem

v/Ove Ingvard Nielsen, Pengepolitisk Kontor

Udviklingen på de finansielle markeder har gennem de sidste årtier været præget af en tiltagende internationalisering og – især i de senere år – en stigende anvendelse af en række nye instrumenter, som i de fleste lande vanskeligt har kunnet indpasses under de traditionelle tilsynsregler.

De finansielle markeder er i dag integreret i en sådan grad, at man for så vidt angår en gros forretninger (indbyrdes forretninger mellem aktørerne på de finansielle markeder og forretninger mellem disse og institutionelle investorer samt andre storkunder) på mange måder kan tale om et fælles internationalt marked. Internationaliseringen har afspejlet sig i et meget betydeligt antal banketableringer over grænserne, og globalt er antallet af udenlandske enheder i form af datterselskaber eller filialer i 1986 opgjort til mere end 4.000. De udenlandske enheder er så godt som udelukkende aktive i en gros markedet og har kun i beskedent omfang involveret sig i detailforretninger med husholdninger og mindre virksomheder.

Etableringerne over landegrænserne er i meget betydeligt omfang sket i form af filialer uden selvstændig juridisk identitet. Med henblik på at indpasse de udenlandske filialer under de nationale tilsynsregler har mange lande (ligesom Danmark) stillet krav om, at den udenlandske modervirksomhed skal tilføre filialen en særskilt filialkapital, som myndighederne i nogle tilsynsmæssige (og eventuelt pengepolitiske) henseender har ligestillet med egenkapital. For så vidt angår soliditeten må et pengeinstitut og dets udenlandske filialer dog betragtes som en juridisk enhed.

Et adækvat tilsyn kan derfor kun foretages på konsolideret basis, dvs. for det pågældende pengeinstitut i sin helhed, hvor moderselskab og samtlige udenlandske filialer uanset deres geografiske beliggenhed inddrages i en samlet vurdering. I realiteten må værtslandets tilsynsmyndigheder overlade myndighederne i moderselskabets hjemland at føre tilsyn. Det er således i sidste instans de nationale regler og tilsynet i moderselskabets hjemland, der er afgørende for, hvorledes sikkerheden skal vurderes for filialens indskydere og kreditorer i øvrigt. Filialkonstruktionen har derfor i høj grad forøget behovet for et internationalt samarbejde mellem tilsynsmyndighederne.

Med henblik på at etablere et sådant samarbejde nedsatte centralbankcheferne i de større industrilande (den såkaldte G-10 gruppe) i 1974 en komité med repræsentanter for centralbankerne og tilsynsmyndighederne i medlemslandene (Committee on Banking Regulations and Supervisory Practices – ofte omtalt som Cooke-komiteen efter dens nuværende formand). Dette initiativ er fulgt op af regionalt samarbejde mellem tilsynsmyndighederne flere steder, bl.a. inden for EF. Cooke-komiteen har i årenes løb udarbejdet en række rapporter med anbefalinger af procedurer, der i det praktiske samarbejde skulle fremme den fornødne koordination af de forskellige landes tilsyn i forbindelse med banketableringer over grænserne.

Der har på internationalt plan for så vidt været bred enighed om de principper, der kommer til udtryk i rapporterne, og konsolideret tilsyn er i dag generelt accepteret i den forstand, at stort set alle industrilande foretager tilsyn på konsolideret basis. Der synes dog stadig at være en række praktiske vanskeligheder at overvinde, før man kan tale om samme sikkerhed i tilsynsvirksomheden, som det er muligt at etablere inden for nationale grænser. Mange lande tillader f.eks. ikke udenlandske myndigheder at føre tilsyn på stedet, hvilket indebærer, at hjemlandets myndigheder ikke har adgang til at kontrollere de udenlandske filialers bøger med henblik på at sikre sig, at der er overensstemmelse mellem disse og indberetninger til tilsynet. Værtslandets tilsynsmyndighed har sjældent ressourcer til at udføre specielle tilsynsopgaver i samarbejde med hjemlandets myndigheder, ikke mindst fordi tilsynsreglerne er meget forskellige fra land til land, og de administrative procedurer i værtslandet naturligt nok er indrettet efter landets egne regler. Hertil kommer, at tilsynsmyndighedernes tavshedspligt i flere lande er til hinder for den nødvendige udveksling af oplysninger.

De mange praktiske problemer, der er forbundet med at effektivisere tilsynet med internationale banker, er løbende genstand for internationale drøftelser. Da problemerne for en stor del bunder i forskelle i tilsynsregler og kontrolprocedurer, har interessen mere og mere samlet sig om forsøg på at opstille principielle retningslinier for tilsynsvirksomheden med henblik på at fremme ensartede regler i de lande, der er stærkest involveret i international bankvirksomhed som hjemsted eller værtsland for internationale banker. Behovet for en sådan løsning er blevet stærkt understreget af nydannelserne på de finansielle markeder. Udviklingen af nye instrumenter er gået meget hurtigt, og kun de færreste lande – om noget – har fuldt ud kunnet indpasse dem i deres gældende tilsynsregler.

De internationale banker har i de senere år i stigende omfang involveret sig i emissionsgarantier for korte og mellemlange værdipapirer, køb og salg af værdipapirer for egen og kunders regning, køb og salg af valuta og værdipapirer på termin, optionsforretninger i værdipapirer og valuta mv. Disse hovedtyper af forretninger kan kombineres i komplicerede konstruktioner, ofte skræddersyede efter de enkelte kunders ønsker og behov.

De nye instrumenter har bl.a. medført en ændret sammensætning af bankernes positioner og dermed større følsomhed for ændringer i renteniveau og valutakurser. Der er i de færreste landes tilsynsregler taget højde for de risici, som er forbundet med de nye forretningsområder. Det gælder f.eks. bankernes emissionsgarantier i forbindelse med kunders udstedelse af korte papirer. Disse garantier forpligter den garanterende bank til at købe udstederens papirer, hvis disse ikke kan afsættes i markedet med en vis margin i forhold til en aftalt referencerente. Garantien er ofte løbende for en periode, der er længere end papirernes løbetid, og gælder således en række emissioner. Så længe markedet har tillid til udstederens kreditværdighed, er garantien ikke forbundet med nogen risiko for banken. Garantien bliver kun effektiv, hvis udstederen taber kreditværdighed og ikke kan sælge sine papirer på normale markedsvilkår. Bankens garanti kan således i sidste instans vise sig at være en forpligtelse til at yde lån til en dubiøs debitor.

Risikoen ved emissionsgarantier er vanskelig at vurdere. Den anses normalt at være mindre end den direkte kreditrisiko, der er forbundet med udlån og garantier for lånemellemværender. Risikoen må dog antages at være stigende med emissionsgarantiens løbetid.

Der har også været betydelig usikkerhed omkring risikovurderingen af en lang række forretninger, der ofte indebærer store engagementer med enkeltkunder. De pågældende

forretninger er ikke forbundet med en direkte kreditrisiko på samme måde som udlån og garantier, men de involverede banker kan pådrage sig betydelige tab som følge af udsving i renteniveau eller valutakurser, hvis modparten ikke opfylder aftalen. Denne afviklingsrisiko kan illustreres ved en afdækket valutaterminsforretning. Hvis en bank har solgt valuta på termin, dvs. til fast pris med levering på et senere tidspunkt, vil banken normalt dække sin position ved at erhverve den pågældende valuta (kasse eller termin) i forbindelse med forretningens indgåelse. Hvis modparten opfylder kontrakten, vil banken via sin afdækning være afskærmet for kursbevægelser i terminsforretningens løbetid. Kan modparten ikke opfylde kontrakten, vil terminsinddækningen blive til en åben position med deraf følgende valutakursrisiko.

Særlig stor usikkerhed kan der være omkring vurderingen af risici i forbindelse med optioner. Ved en optionsforretning forpligter udstederen sig til på et fremtidigt tidspunkt (eller eventuelt inden for en periode) at købe eller sælge f.eks. værdipapirer eller valuta til en given pris. Erhververen har ret men ikke – som ved en terminsforretning – pligt til at opfylde forretningen, der derfor kun vil blive effektueret, hvis markedet er gået udstederen af optionen imod. Erhververen kan kun lide et tab svarende til optionspræmien, hvis markedet går ham imod, mens risikoen for udstederen ved en udækket optionsforretning i princippet kan være ubegrænset. En fuldstændig afdækning af udstederens risiko kan kun foretages ved erhvervelse af en tilsvarende option. I praksis foretager de implicerede banker ofte inddækningen via transaktioner i kasse- og terminsmarkedet under anvendelse af ganske komplicerede matematiske modeller. Mange markedsdeltagere har åbent erkendt, at det indviklede samspil mellem forskellige delmarkeder har medført problemer i den interne styring af positionerne. Endnu sværere har det vist sig at være at opstille tilfredsstillende modeller for tilsynsmyndighedernes risikovurdering af disse transaktionstyper.

Bogføringspraksis har i de fleste lande været afledt af de gældende bestemmelser, og tilsynsmyndighederne står derfor ofte overfor at skulle indhente oplysninger om forretninger, som ikke bogføres i traditionel forstand, som ikke er omfattet af hidtil gældende indberetningspligt, og som måske vanskeligt lader sig indplacere i indberetninger efter et generelt mønster.

Vanskelighederne ved at indpasse de nye instrumenter i de gældende tilsynsregler skyldes, at reglerne i de fleste lande har været fastsat med sigte på bankernes traditionelle rolle i det finansielle system, dvs. som modtagere af indskud og långivere og garantier for egen regning. Med henblik på at sikre stabiliteten i banksystemet og indskydernes sikkerhed stilles der krav om ansvarlig kapital (i form af aktiekapital, reserver o.l.) af en vis størrelse i forhold til samtlige aktiver eller – som i Danmark – i forhold til samtlige gælds- og garantiforpligtelser. Indtil for få år siden var det kun enkelte lande, der opdelte aktiverne i forskellige risikogrupper, og hvor det var tilfældet, var der normalt tale om at undtage fordringer på stat og centralbank, mens alle andre fordringer og garantier indgik med samme vægt ved beregning af egenkapitalkravet.

Ud over det gennemsnitlige reservekrav indeholder tilsynsreglerne typisk maksimumsgrænser for enkeltengagementer (samlede lån og garantier til en enkelt fysisk eller juridisk person eller til økonomisk forbundne personer) samt regler for minimumsbeholdninger af let omsættelige aktiver (likviditetskrav) til imødegåelse af uventede fald i indlånene eller vanskeligheder ved at låne i interbankmarkedet. I nogle lande er reglerne fastsat ved lov, i andre af tilsynsmyndighederne efter bemyndigelse.

Den danske bank- og sparekasselov er et godt eksempel på en lov bygget over den klassiske model med lovfæstede tilsynskriterier. Soliditetskravet (egenkapital plus ansvarlig indskudskapital svarende til maksimalt 40 pct. af egenkapitalen) er fastsat til 8 pct. af samtlige gælds- og garantiforpligtelser. Der ses bort fra garantier sikret ved indskud samt visse mellemværender med Nationalbanken, ligesom industriministeren er bemyndiget til at dispensere for forpligtelser af en „ganske særegen karakter”. Herudover er 8 pct.-kravet ufravigeligt. De aktiver, der modsvarer de samlede gældsforpligtelser, kommer således til at indgå med samme vægt uanset risiko. For så vidt angår engagementer, der ikke indebærer en direkte kreditrisiko men kun en afviklingsrisiko, levner loven ikke mulighed for en graduering af soliditetskravet på basis af en risikovurdering. Enten må engagementet i sin helhed betragtes som en forpligtelse – i hvilket fald det indgår i beregningen af soliditetskravet med fuldt pålydende – eller man må se helt bort fra det. Samme problem gør sig gældende i forbindelse med lovens maksimumsgrænse for enkeltarrangementer (35 pct., under visse omstændigheder op til 50 pct. af egenkapitalen).

Selv om reglerne i de fleste lande er modelleret over samme læst, er der dog væsentlige forskelle i udformning og indhold fra land til land. For så vidt angår soliditetskravet er der næppe to lande, der har samme definition på ansvarlig kapital. I nogle lande anerkendes ansvarlig indskudskapital overhovedet ikke, mens den i andre lande i større eller mindre omfang medregnes, dog efter vidt forskellige kriterier for så vidt angår opsigelsesmuligheder og løbetid. I de fleste lande, der anerkender ansvarlig indskudskapital, fordres kun tilbageståelse i forbindelse med likvidation, i andre lande medregnes ansvarlig indskudskapital kun, hvis pengeinstituttet eller tilsynsmyndigheden efter nærmere fastsatte regler kan konvertere den til aktiekapital. I nogle lande anerkender man ikke usynlige reserver, i andre inddrages de ved beregningen af soliditetskravet. I enkelte lande kan tilsynsmyndigheden efter et skøn helt eller delvis inkludere hensættelser af mere generel karakter.

Også maksimumsgrænsen for enkeltengagementer er forskellig fra land til land. Få lande har en højere grænse end Danmark, og i enkelte lande er engagementer ud over en vis – forholdsvis lav – grænse forbundet med progressivt stigende soliditetskrav, således at store engagementer ved beregningen af det samlede soliditetskrav vejer tungere end beløb af samme størrelse fordelt på flere engagementer.

På internationalt plan synes der at være bred enighed om behovet for en modernisering af tilsynsreglerne og forøget fleksibilitet. Bankverdenen står for så vidt angår den interne styring i mangt og meget over for de samme problemer som tilsynsmyndighederne, og det arbejde, der i de senere år har fundet sted med sigte på at belyse de potentielle risici i banksystemet, er foregået i et produktivt samarbejde mellem repræsentanter for banker og myndigheder.

Samarbejdet inden for G-10 har gennem de sidste år udmøntet sig i en række rapporter. Bl.a. er der offentliggjort analyser af de mere komplicerede instrumenter, der i dag handles på de finansielle markeder, med beskrivelse af prisfastsættelse, positionsstyring mv. Endvidere offentliggjorde Cooke-komiteen i 1986 to rapporter af mere generelt tilsynspolitisk tilsnit. Selv om det fremgår, at medlemmerne ikke deler opfattelse på alle områder, synes der at være bred enighed om de grundlæggende principper for tilsynsvirkomheden, og komiteens rapporter er i denne henseende ikke udtryk for kompromiser baseret på nationale hensyn. Der er i forhold til de gældende regler i medlemslan-

landene tværtimod på mange måder tale om nytænkning. Det er komiteens styrke, at den i det noget uformelle samarbejde inden for G-10 har kunnet foretage sin analyse og give sine rekommandationer uden den politiske binding, der ville være i oplæg til internationale aftaler.

Komiteen giver ikke detaljerede retningslinier for, hvorledes det „rigtige“ overvågningssystem bør være. De institutionelle og juridiske forhold er forskellige fra land til land, og de specifikke tilsynsregler og modeller for risikovurdering må derfor fastsættes under hensyn hertil. Det er selvfølgelig vigtigt, at tilsynsmyndighederne har de oplysninger, der er nødvendige for at vurdere en banks risikoposition. Bankernes positioner og markedsforholdene ændres imidlertid løbende, og tilsynsmyndighederne vil derfor normalt kun få et øjebliksbillede af den enkelte banks stilling. Komiteen lægger derfor med god grund vægt på, at det er en væsentlig – og måske den vigtigste – opgave for tilsynsmyndigheden at sikre sig, at ledelsen af den enkelte bank har det fornødne overblik og et adækvat internt overvågningssystem, der sætter den i stand til på ethvert tidspunkt at vurdere bankens risici. Herudover anbefales, at soliditetskravet gradueres efter risici, således at det beregnes på basis af en sammenvejning af bankernes mellemværender med vægte, der skønsomt afspejler risikoen på de enkelte mellemværender. Der bør ud over den direkte kreditrisiko tages hensyn til de risici, bankerne står overfor ved ændringer i markedsforholdene, dvs. kursudsving som følge af ændringer i renteniveau og valutakurser. For så vidt angår vurderingen af enkeltengagementer bør samtlige risici ligeledes tages i betragtning. Banker og tilsynsmyndigheder bør således i deres interne styring af enkeltengagementer respektive fastsættelse eller kontrol af maksimumsgrænsen for sådanne arrangementer inddrage diverse afviklingsrisici i vurderingen.

Da de institutionelle og juridiske forhold er forskellige fra land til land, og da fastsættelsen af risikovægte i alt fald indeholder et arbitrært element, angiver komiteen kun en meget grov indikation af den rangorden, de forskellige mellemværender bør indordnes under i risikovurderingen. Oversat til danske forhold kan yderpunkterne illustreres med en beholdning af variabelt forrentede danske statsobligationer og en beholdning af fastforrentede obligationer med lang løbetid, denomineret i fremmed valuta (f.eks. dollar), udstedt af et privat firma i et land med betalingsbalanceproblemer og finansieringsvanskeligheder på det internationale lånemarked. Kursen på variabelt forrentede statspapirer er meget lidt følsom over for ændringer i renteniveauet, der er ingen valutakursrisiko og ingen kreditrisiko. Alt i alt må placeringen i sådanne papirer anses for at være stort set risikofri. Beholdningen af de udenlandske obligationer er i princippet behæftet med risiko af enhver art. Den er følsom over for ændringer i renteniveau og valutakurser, det pågældende land kan miste betalingsevne og indføre restriktioner på overførsler af renter og afdrag, og endelig kan debitor gå konkurs.

Ved at belaste risikobehæftede engagementer med et større soliditetskrav kan tilsynsmyndigheden til en vis grad sikre sig, at der er den fornødne økonomiske styrke bag store risici. Graduerede soliditetskrav kan på denne måde virke som et incitament for de enkelte banker til at sprede risikoen.

Komiteen giver udtryk for, at soliditetskrav fastsat ved vægtning efter risiko vil være et fremskridt. Metoden findes at være den gennemsnitsberegning, som f.eks. er fastsat i den danske lovgivning, overlegen. Der lægges dog vægt på, at generelle risikogrupperinger lige så lidt som gennemsnitsmetoden kan stå alene, men må suppleres med tilsyn, der går mere i dybden med den enkelte banks engagementer, dens hensættelses- og afskrivningspraksis, interne sikrings- og styringssystemer mv.

Som nævnt peger komiteen på, at en banks positioner bør indgå i tilsyn og beregning af soliditetskravet uafhængigt af, om de bogføres eller ej. Der refereres her til en række mellemværender, der ikke er omfattet af bogføringspligten i mange lande. Princippet bør dog gælde generelt, idet et engagement kan være forbundet med flere former for risiko, der ikke alle kan aflæses af bogføringen. Eksempelvis handles valuta i det internationale marked normalt med to dages afvikling, dvs. at de faktiske overførsler først finder sted to dage efter forretningens indgåelse. Efter aftale kan afviklingen dog foregå tidligere. I Danmark bogføres sådanne forretninger på indgåelsestidspunktet (dispositionsprincippet). Bogføringen fanger i dette tilfælde en eventuel ændring i valutapositionen, men giver forkerte signaler om debitorrisikoen i afviklingsperioden. I de fleste lande bogføres på afviklingstidspunktet, i hvilket fald bøgerne fanger debitorrisikoen, men giver forkerte signaler om valutapositionen. Såvel i bankernes interne styring som i tilsynsmæssig henseende bør bogføringen derfor altid suppleres med positionslistes, der viser de risici, der ikke kan udledes af de bogførte transaktioner. Det gælder ikke mindst ved handel med værdipapirer, der også i Danmark bogføres efter afviklingsprincippet. Den normale afviklingstid i Danmark er tre dage. Den er i de fleste tilfælde længere i udlandet og kan på visse markeder overstige en måned. Aktive fondshandlere vil derfor i mange tilfælde have risikopositioner, der er vidt forskellige fra dem, der fremtræder af bogføringen.

Der var, som nævnt, ikke fuld overensstemmelse blandt Cooke-komiteens medlemmer på alle områder. Man er således ikke nået til enighed om en fælles anbefaling af en definition på ansvarlig kapital, men nøjes med at rangordne de elementer, der indgår i de forskellige landes definition. Højest i rangordenen står indbetalt aktiekapital og åbne reserver, lavest placeret finder man ansvarlig indskudskapital, hvor kreditors tilbageståelse kun kan gøres gældende i forbindelse med likvidation. Når denne form for ansvarlig indskudskapital (som anerkendes i Danmark) rangerer så lavt, kan det tages som udtryk for, at myndighederne i de fleste lande ser en konkursbehandling af et pengeinstitut som den sidste og lidet ønskelige udvej. Problemer i forbindelse med nødlidende pengeinstitutter er i de fleste lande blevet løst ved fusioner med velkonsoliderede institutter. Ved en sådan fusion står indskyderne af den omtalte form for ansvarlig indskudskapital på linie med andre indskydere, og deres indskud er således ikke disponible til imødegåelse af det nødlidende pengeinstituts tab. I sidste instans kan denne form for ansvarlig indskudskapital derfor stille sig i vejen for en tilfredsstillende fusionsløsning.

En række europæiske lande har gennem de seneste år foretaget ændringer i deres tilsynsregler, der går i den retning, Cooke-komiteen anbefaler. I flere lande er der sket en skærpelse af kravene til ansvarlig indskudskapital. Soliditetskrav på basis af sammenvejning efter grove risikogrupperinger er blevet mere almindelige, og en række tidligere ikke-bogførte mellemværender er blevet inddraget i beregningen af soliditetskravet. Rente- og valutakursrisiko samt afviklingsrisiko synes dog endnu ikke generelt at være blevet indbygget i reglerne nogetsteds. Det skal dog her tages i betragtning, at myndighederne i en række lande har en meget vid bemyndigelse og derfor kan anlægge risikovurderinger, der ikke nødvendigvis behøver at fremgå af de generelle regler.

Den mest vidtgående opfølgning af Cooke-komiteens model er indeholdt i et fællesforslag til ændrede soliditetskrav, som i januar blev sendt til offentlig høring af de engelske og amerikanske tilsynsmyndigheder. Forslagets gennemførelse vil indebære en konsekvent anvendelse af vægtningsprincippet ved opgørelsen af soliditetskravet (dog sup-

pleret med tidligere anvendte gennemsnitsberegninger), og der er i en vis udstrækning inddraget rente- og valutakursrisici i beregningerne. Det erkendes dog åbent, at forslaget for så vidt angår disse risici er utilstrækkeligt, og de to landes myndigheder vil senere i fællesskab fremkomme med forslag, der på en mere konsistent måde inddrager rente- og valutakursrisici i soliditetskravet.

De engelske og amerikanske myndigheder understreger i forslaget behovet for mere ensartede regler på internationalt plan og udtrykker ønske om, at andre lande vil tage skridt i samme retning.

Danmark har på et enkelt område allerede taget et sådant skridt. I lov om Københavns Fondsbørs af 4. juni 1986 har Folketinget undladt at lovfæste specifikke tilsynskriterier, idet industriministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for, hvorledes Tilsynet med Banker og Sparekasser skal udøve sit tilsyn. Ministeren fastsætter endvidere regler for „krav til børsrådgivningselskabs egenkapital i forhold til forpligtelser i værdipapirer og egenbeholdning” samt regler for „den egenkapital, et børsrådgivningselskab skal have, udtrykt i procent af dets aktiver med fradrag af særligt sikre aktiver”. Loven giver således i modsætning til bank- og sparekasseloven tilsynsmyndigheden mulighed for at tilpasse reglerne til ændrede omstændigheder.

De nærmere bestemmelser vedrørende kapitaldækningsregler for børsrådgivningselskaber er givet i Industriministeriets bekendtgørelse af 13. november 1986 om Københavns Fondsbørs.

Egenkapitalkravet er fastsat til 8 pct. af et sammenvejet udtryk for aktiverne. Sammenvejningen sker med vægte, der skønmæssigt afspejler kredit-, rente- og valutarisici, hvad enten disse fremgår af den officielle balance eller ej. Der er endvidere fastsat en maksimumsgrænse for den afviklingsrisiko, et børsrådgivningselskab må pådrage sig i engagementer med en enkelt kunde.

Der vil højst sandsynligt hen ad vejen vise sig behov for at tilpasse visse af de specifikke regler i lyset af erfaringen, men for så vidt angår den principielle opbygning er der på dette område etableret et tilsynsregi, som er i overensstemmelse med de synspunkter, der har fundet udtryk i bl.a. Cooke-komiteens rapporter.

Uddrag af
nationalbankdirektør Erik Hoffmeyers indlæg
på Den Danske Bankforenings årsmøde
onsdag den 3. december 1986

.....

Der har i den senere tid igen været ført argumenter frem om, at en radikal forbedring af konkurrenceevnen ville løse både betalingsbalanceproblemet og den stadig betydelige arbejdsløshed. Det hævdes ofte i denne forbindelse, at man ligesom med et trylleslag ville kunne forbedre konkurrenceevnen, hvis man ændrer valutakurspolitikken og foretager en kraftig devaluering vel at mærke på den betingelse, at der så ikke i fremtiden skal røres ved valutakursen.

Gid det var så vel!

Det er tidligere blevet fremhævet fra vor side, at sådanne holdninger forekommer ganske urealistiske. Indstillingen går ud på, at man med et slag kan rette op på de fejl eller utilfredsstillende ting, der er sket i fortiden, og derefter fremover vil opføre sig helt anderledes rationelt. Der foreligger ikke erfaringer nogen steder fra gående ud på, at samfund af vor type pludselig med et slag vil kunne gennemføre et andet reaktionsmønster end det, der hidtil har præget udviklingen. Derfor er der heller ikke nogen grund til at tro, at en ændring af fastkurspolitikken, som har været et nøgleelement i de senere års økonomiske politik, vil kunne fremkalde så positive resultater, som det hævdes.

Det er efter min mening helt vildledende at hævde, at vi på længere sigt vil kunne løse både betalingsbalance- og beskæftigelsesproblemet ved en såkaldt strategisk devaluering en gang for alle. Vi er integreret i den vestlige økonomi og kan kun i begrænset omfang opnå en bedre beskæftigelsesgrad end den gennemsnitlige.

Vi kommer derfor ikke udenom fortsat at gøre en betydelig indsats for at undgå, at vor konkurrenceevne forringes. Tværtimod bør den stadig gradvis forbedres med det sigte, at vi vil kunne producere os ud af betalingsbalanceunderskuddet.

Hertil kommer, som det ofte er blevet fremhævet fra Nationalbankens side, at vi må være overordentlig forsigtige for at undgå, at forbruget kommer til at stige for stærkt.

Der er ingen tvivl om, at den stærke forbrugsstigning i de forløbne år har været medvirkende til, at det er gået modsat af, hvad vi har ønsket med hensyn til betalingsbalancen. Vi har haft et kraftigt stigende underskud fra 1983 til i år og er nu oppe på et niveau, som er klart uacceptabelt, nemlig et sted mellem 30 og 35 mia.kr. på årsbasis. I samme periode er forbruget i løbende priser steget med 85 mia.kr.

Der er efter lang tids tøven i det sidste års tid foretaget 3 indgreb via den økonomiske politik, nemlig i december 1985 og marts og oktober 1986.

Den samlede virkning af disse indgreb er overordentlig kraftig og andrager op mod 3 pct. af BNP og 5 pct. af det private forbrug.

Det er vor vurdering, at opgangskonjunktoren er vendt, og at de indgreb, jeg lige har omtalt, har været med til at bremse stigningen i forbruget, således at vi til næste år kan forudse et fald i det private forbrug og en væsentlig lavere vækst i økonomien end det, der har præget de foregående år. Der er dog næppe grund til at være helt så pessimistisk som nogle forudsigelser med hensyn til nedgangen i den samlede efterspørgsel i 1987.

Der er derfor ikke tvivl om, at vi kan forvente en forbedring af betalingsbalancen i 1987 i forhold til i år, selv om jeg ikke er tilbøjelig til at ville angive en præcis talstørrelse for forbedringen. Det afgørende er, at der bliver tale om en udvikling i den rigtige retning, og vi må så håbe, at omkostningsudviklingen bliver så behersket, at vor konkurrenceevne kan opretholdes og samtidig, at forbruget ikke begynder at stige for kraftigt igen.

Det kan undre, at udsigten til en forbedring af betalingsbalancen ikke har givet sig større udslag på kapitalmarkedet i form af et rentefald.

Tværtimod har vi oplevet tendenser til rentestigning og det, man vil kalde et usikkert marked.

Det skyldes først og fremmest, at forventningerne er præget af, at der i flere år konstant er skabt et indtryk, at betalingsbalancen ville blive forbedret meget snart, hvilket imidlertid ikke er sket. De skuffede forventninger har nu givet sig udslag i, at man ikke rigtig mere tror på, at det vil lykkes at forbedre betalingsbalancen. Denne vurdering er, som jeg har nævnt, efter vor opfattelse fejlagtig, og det vil utvivlsomt få indflydelse på forventningerne, når der kommer bedre tal for betalingsbalancen.

I den forbindelse må jeg have lov til at gøre opmærksom på, at det må undre, at både deltagere i den offentlige debat og medierne lægger så stor vægt på de præcise talmæssige forudsigelser, der fremkommer fra forskellig side.

Hvis man gør sig den ulejlighed at se på, hvor ofte forudsigelserne er blevet revideret i de forløbne par år, burde man drage den konsekvens at være væsentlig mindre præcis i sine udtalelser, og også fra mediernes side tillægge enkelte talmæssige forudsigelser langt mindre dramatisk vægt end det, man gør for øjeblikket.

Man må næsten sige, at den, der udtrykker sig meget præcis i sine forudsigelser, viser, at han eller hun ikke er i stand til at vurdere den skrøbelighed, der præger det materiale, forudsigelserne bygger på. Efter min mening nytter det ikke meget at gemme sine forbehold i bisætninger eller fodnoter, da enhver ved, at det kun er de nøgne tal, der slipper igennem i medierne.

.....

Inden for de mere generelle områder må vi indrømme, at de forhåbninger, der var stillet til indlånsbevissystemet og den styringsmekanisme, der lå heri, ikke har kunnet fungere under de meget stramme likviditetsforhold, der har præget indeværende år. Stramningen af likviditeten skyldes, at der både har været et stort løbende underskud på betalingsbalancen og en til tider betydelig privat kapitaludstrømning, som har været forårsaget af de dystre forventninger, som jeg tidligere nævnte. Den private kapitaleksport er dog i de senere måneder hørt op.

Banker og sparekasser har i den grad været i gæld til Nationalbanken, at der ikke har været basis for at tegne omfattende beløb af indlånsbeviser, som ved belåning kunne virke som det element, der neutraliserede en svingende likviditet.

Nationalbanken har derfor i lange perioder måttet intervenere i pengemarkedet med meget betydelige beløb. Vi håber, at situationen vil ændres, når det viser sig, at betalingsbalancen forbedres i 1987, og vi sigter derfor mod, at indlånsbevissystemet vil kunne spille den rolle, der var tilsigtet, når likviditetsforholdene kan normaliseres.

.....

Nationalbankens pressemeddelelse af 12. januar 1987

Som følge af den valutakursjustering, som er vedtaget inden for det europæiske valuta-kurssamarbejde (EMS), er interventionskurserne for D-mark, gylden og belgiske francs ændret.

Der gælder herefter følgende interventionskurser for D-mark, gylden og belgiske francs mellem Danmarks Nationalbank og valutahandlerne:

	købskurs	salgskurs
D-mark	373,00	390,16
Gylden	331,02	346,24
Belgiske francs	18,0831	18,9143

Interventionskurserne for franske francs, italienske lire og irske pund er uændrede, d.v.s. følgende interventionskurser er fortsat gældende:

	købskurs	salgskurs
Franske francs	111,20	116,32
Lire	0,4985	0,5620
Irske pund	999,13	1045,11

Kursjusteringen indebærer, at centralkurserne i henhold til ECU ændres for samtlige EMS-valutaer. De nye centralkurser er følgende:

Danmark	1 ECU =	7,85212	DKK
Tyskland	1 ECU =	2,05853	DEM
Frankrig	1 ECU =	6,90403	FRF
Belgien	1 ECU =	42,4582	BEC
Holland	1 ECU =	2,31943	NLG
Italien	1 ECU =	1483,58	ITL
Irland	1 ECU =	0,768411	IEP

For engelske pund og græske drachmer, der ikke deltager i valutakurssamarbejdet, er de teoretiske centralkurser:

England	1 ECU =	0,739615	GBP
Grækenland	1 ECU =	150,792	GRD

Nationalbankens pressemeddelelse af 29. januar 1987

På et møde i dag mellem Danmarks Nationalbank og pengeinstitutternes organisationer drøftedes udviklingen i penge- og kreditforholdene, herunder den kraftige vækst i pengeinstitutternes udlån mod slutningen af 1986. Nationalbanken henstillede til pengeinstitutterne at gennemføre en væsentlig afdæmpning af udlånsstigningen i de kommende måneder.

Det blev aftalt at fastsætte basisstigningstakten for indlån til 7 pct. i februar-juni 1987. Siden april 1986 har basisstigningstakten andraget 9 pct. Pengeinstitutter, der har en større indlånsstigning end basisstigningstakten, skal fortsat indbetale 20 pct. af det overskydende beløb som særligt indskud i Nationalbanken den næstfølgende måned. Forrentningen af de særlige indskud fastsættes af Nationalbanken i forhold til penge-markedsrenten.

Det udvalg, der blev nedsat i januar 1986 til at følge pengeinstitutternes markedsføring af forbrugslån i 1986, er som oprindelig aftalt ophævet, men Nationalbanken henstillede til pengeinstitutterne fortsat at være tilbageholdende i deres markedsføring af forbrugslån.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse på telefon 01 14 14 11, lokal 3051.

Tabeller og figurer

Signaturforklaring

- Nul
- 0 Mindre end en halv af den anvendte enhed
 - Anvendes i rubrikker, hvor der efter sagens natur ikke kan forekomme tal
- ... Oplysninger foreligger ikke
 - * Foreløbige eller anslåede tal
- ___ Databrud

I tabeller, hvor banker og sparekasser indgår, er tallene eksklusive færøske og grønlandske banker og sparekasser, men inklusive herværende filialer af udenlandske pengeinstitutter.

Ultimo ¹⁾	Aktiver				Passiver				
	Den officielle likviditet ²⁾		Udlån ⁴⁾	Obligationer og aktier	Seddel- og mønt-omløb	Indlån ⁴⁾	Indlåns-beviser	Statens tilgodehavende	
	Guld ³⁾	Netto-fordringer på ud-landet m.v.						Løbende konto ⁵⁾	Postgiro-midler
Millioner kroner									
1975	481	4 770	1 198	12 199	8 904	418	1 090	5 894	- 806
1976	501	4 052	2 108	15 754	9 682	591	•	9 336	- 736
1977	577	8 794	4 618	13 089	11 044	718	•	14 408	- 425
1978	594	15 597	5 236	11 478	12 016	1 588	•	17 686	768
1979	3 280	16 866	5 204	11 400	13 254	1 568	•	14 184	2 234
1980	5 741	19 692	2 589	11 876	14 151	1 273	•	12 198	1 826
1981	4 759	18 379	2 836	10 806	15 288	1 642	•	4 857	1 887
1982	5 663	18 687	8 255	10 707	15 939	930	•	6 943	2 325
1983	6 137	35 133	8 049	14 657	17 045	571	•	19 624	2 872
1984	5 661	33 969	11 692	11 521	18 716	2 507	•	12 346	4 329
1985	4 772	48 716	26 196	13 760	20 155	2 562	23 816	16 207	5 142
1983 Marts.....	5 663	20 925	13 357	11 471	15 765	635	•	14 689	2 492
Juni.....	5 663	26 439	975	11 992	16 305	4 024	•	3 427	2 711
Sept.....	5 663	30 178	2 857	12 004	15 837	1 430	•	11 082	2 686
Dec.....	5 663	31 280	7 973	12 053	17 045	573	•	15 907	2 872
1984 Marts.....	6 137	32 204	3 210	12 425	16 559	710	•	10 792	183
Juni.....	6 137	31 209	4 438	12 762	17 422	1 739	•	8 186	1 141
Sept.....	6 137	38 776	6 455	12 986	16 839	2 455	•	16 908	580
Dec.....	6 137	31 338	11 581	13 111	18 716	2 502	•	9 272	4 329
1985 Jan.....	5 661	35 726	6 590	11 515	17 641	2 491	•	7 626	1 193
Feb.....	5 661	41 264	8 961	11 511	17 551	2 875	•	15 961	564
Marts.....	5 661	44 044	7 736	11 540	17 944	2 528	•	19 586	91
April.....	5 661	38 666	9 077	11 556	17 723	2 977	•	17 399	807
Maj.....	5 661	44 968	13 155	11 555	18 106	2 973	•	26 813	366
Juni.....	5 661	50 387	8 695	11 649	19 731	3 089	•	23 634	2 266
Juli.....	5 661	52 208	2 997	11 086	18 753	3 246	•	20 550	1 517
Aug.....	5 661	46 713	15 479	11 128	18 514	2 783	14 256	13 400	625
Sept.....	5 661	49 578	16 481	11 189	18 438	2 841	15 465	14 193	2 432
Okt.....	5 661	50 616	17 426	10 747	18 484	3 084	18 313	12 184	1 925
Nov.....	5 661	53 807	21 387	10 875	18 941	3 383	15 994	22 150	1 416
Dec.....	5 661	51 076	26 203	11 270	20 155	2 562	23 816	13 184	5 142
1986 Jan.....	4 772	43 974	19 348	13 810	18 944	2 796	21 748	8 400	362
Feb.....	4 772	41 702	22 603	13 898	18 856	2 511	24 407	8 082	8
Marts.....	4 772	38 990	29 252	13 987	19 437	2 255	24 039	12 480	1 106
April.....	4 772	37 397	37 869	14 043	19 121	2 240	36 363	8 569	- 143
Maj.....	4 772	35 341	32 554	14 087	20 251	1 898	31 380	4 719	- 1 002
Juni.....	4 772	33 067	35 970	14 151	20 600	1 975	27 749	8 534	- 656
Juli.....	4 772	26 036	20 731	23 081	20 161	1 355	13 330	10 552	- 659
Aug.....	4 772	34 187	16 660	25 010	19 757	1 748	10 686	19 776	- 1 362
Sept.....	4 772	29 589	18 770	25 010	19 504	1 652	5 808	23 794	- 643
Okt.....	4 772	30 577	17 035	25 006	19 741	1 169	4 845	24 745	- 848
Nov.....	4 772	37 090	31 945	25 661	20 033	654	4 477	47 147	- 747
Dec.....	4 772	31 681	42 863	25 709	21 339	750	7 907	48 424	1 491

¹⁾ Da tallene ultimo året er statustal, mens tallene ultimo måneden er balancetal, kan tallene ultimo december afvige fra tallene ultimo året.

²⁾ Danmarks officielle internationale likviditet er specificeret på side 2. Kursreguleringer af den officielle likviditet medførte i 1975 en forbedring på 323 mill.kr., i 1976 en forringelse på 146 mill.kr., i 1977 en forbedring på 109 mill.kr., i 1978 en forringelse på 1.578 mill.kr., i 1979 en forbedring på 4.315 mill.kr., i 1980 en forbedring på 4.597 mill.kr., i 1981 en forbedring på 2.556 mill.kr., i 1982 en forbedring på 3.436 mill.kr., i 1983 en forbedring på 4.471 mill.kr., i 1984 en forbedring på 2.214 mill.kr., i januar 1985 en forbedring på 14 mill.kr., ved status ultimo 1985 en forringelse på 3.288 mill.kr. og i januar 1986 en forringelse på 219 mill.kr.

³⁾ I 1975 er guldbeholdningen optaget til en værdi beregnet på

grundlag af centralkursen 1 kr. = 0,117265 g fint guld. Fra og med 1976 er beholdningen beregnet på grundlag af centralkursen 1 kr. = 0,112575 g fint guld. Fra og med 1977 er beholdningen beregnet på grundlag af 1 kr. = 0,103737 g fint guld. Fra og med 1979 er værdien af beholdningen ved statusopgørelserne opgjort på grundlag af den af Den europæiske Fond for monetært Samarbejde beregnede gennemsnitspris for det nærmest forudgående halvår, dog højst prisen den næstsidste hverdag i perioden. Ved status 1985 er værdien af 1 ounce fint guld = 367,880 ECU svarende til 1 kr. = 0,010615 g fint guld.

⁴⁾ Bankers og sparekassers mellemværender med Nationalbanken er specificeret på side 15.

⁵⁾ Inklusive „Konsolideringskonto“, der ophævedes 1. januar 1985, hvor saldoen overførtes til „Løbende konto“.

Ultimo ¹⁾	Officiel likviditet							
	National-bankens guld-beholdning ²⁾	National-bankens fordringer på udlandet	Europæiske valuta-enheder (ECU)	Særlige trækingsrettigheder i IMF (SDR)	Reserve-stilling over for IMF ³⁾	Officiel likviditet brutto	National-bankens forpligtelser over for udlandet	Officiel likviditet netto ⁴⁾
	Millioner kroner							
1975	481	3 921	•	593	442	5 437	186	5 251
1976	501	3 871	•	551	450	5 373	820	4 553
1977	577	7 987	•	681	511	9 756	385	9 371
1978	594	14 830	•	649	455	16 528	337	16 191
1979	3 280	12 670	3 084	972	543	20 549	403	20 146
1980	5 741	15 981	2 336	1 056	798	25 912	479	25 433
1981	4 759	14 283	2 077	1 471	898	23 488	350	23 138
1982	5 663	14 796	2 035	1 631	923	25 048	698	24 350
1983	6 137	27 569	4 805	1 227	2 120	41 858	588	41 270
1984	5 661	27 190	3 234	1 747	2 368	40 200	570	39 630
1985	4 772	41 328	4 194	1 759	2 040	54 093	605	53 488
1985 Okt.	5 661	42 935	3 684	1 923	2 280	56 483	206	56 277
Nov.	5 661	46 424	3 684	1 948	2 291	60 008	540	59 468
Dec.	5 661	43 080	4 343	1 967	2 289	57 340	603	56 737
1986 Jan.	4 772	36 139	4 656	1 758	2 057	49 382	636	48 746
Feb.	4 772	33 596	4 656	1 758	2 081	46 863	389	46 474
Marts ..	4 772	31 063	4 406	1 831	2 070	44 142	380	43 762
April	4 772	30 868	2 875	1 831	2 070	42 416	247	42 169
Maj	4 772	28 752	2 875	1 831	2 119	40 349	236	40 113
Juni	4 772	27 677	2 875	1 881	2 073	39 278	1 439	37 839
Juli	4 772	30 333	2 437	1 881	2 086	41 509	10 701	30 808
Aug.	4 772	29 551	1 913	1 881	1 990	40 107	1 148	38 959
Sept.	4 772	33 987	1 911	1 904	2 032	44 606	10 245	34 361
Okt.	4 772	34 134	2 013	1 912	1 979	44 810	9 461	35 349
Nov.	4 772	34 123	438	2 022	1 212	42 567	705	41 862
Dec.	4 772	33 844	412	2 022	1 303	42 353	5 900	36 453

Ultimo ¹⁾	Banker			Sparekasser			Bankers og sparekassers nettovaluta-stilling ³⁾	Samlet international likviditet netto
	Valuta-aktiver	Valuta-passiver	Nettovaluta-stilling	Valuta-aktiver	Valuta-passiver	Nettovaluta-stilling		
	Millioner kroner							
1975	6 987	6 167	820	171	152	19	839	6 090
1976	10 216	8 230	1 986	204	172	32	2 018	6 571
1977	14 975	12 702	2 273	1 256	327	929	3 202	12 573
1978	18 690	18 151	539	889	637	252	791	16 982
1979	24 775	23 200	1 575	2 023	1 349	674	2 249	22 395
1980	27 535	27 936	- 401	2 294	1 638	656	255	25 688
1981	36 303	36 729	- 426	3 977	3 132	845	419	23 557
1982	45 703	45 316	387	3 632	3 199	433	820	25 170
1983	60 278	63 735	- 3 457	5 349	5 816	- 467	- 3 924	37 346
1984	82 706	85 338	- 2 632	7 636	8 010	- 374	- 3 006	36 624
1985	112 600	116 897	- 4 297	14 600	15 765	- 1 165	- 5 462	48 026
1985 Okt.	85 523	91 650	- 6 127	11 380	12 801	- 1 421	- 7 548	48 729
Nov.	90 883	94 688	- 3 805	12 758	14 230	- 1 472	- 5 277	54 191
Dec.	112 361	117 247	- 4 886	14 623	15 957	- 1 334	- 6 220	50 517
1986 Jan.	116 196	121 264	- 5 068	15 032	16 855	- 1 823	- 6 891	41 855
Feb.	116 366	123 884	- 7 518	15 418	17 999	- 2 581	- 10 099	36 375
Marts ..	108 323	114 498	- 6 175	17 409	19 297	- 1 888	- 8 063	35 699
April	116 344	120 147	- 3 803	18 655	20 474	- 1 819	- 5 622	36 547
Maj	117 053	122 884	- 5 831	20 397	21 853	- 1 456	- 7 287	32 826
Juni	123 659	127 264	- 3 605	20 367	21 134	- 767	- 4 372	33 467
Juli	124 829	127 171	- 2 342	21 513	21 883	- 370	- 2 712	28 096
Aug.	111 119	118 214	- 7 095	21 045	22 231	- 1 186	- 8 281	30 678
Sept.	105 695	107 583	- 1 888	21 769	21 795	- 26	- 1 914	32 447
Okt.	105 404	108 558	- 3 154	21 287	21 777	- 490	- 3 644	31 705
Nov.	100 116	104 857	- 4 741	21 799	21 293	506	- 4 235	37 627
Dec.	96 897	100 404	- 3 507	20 863	20 091	772	- 2 735	33 718

¹⁾ Se note 1, side 1.²⁾ Se note 2, side 1.

Ultimo ¹⁾	Officiel likviditet								Bankers og spare- kassers netto- valuta- stilling	Samlet inter- national likviditet netto
	National- bankens guldbe- holdning	National bankens fordringer på udlandet	Europæiske valuta- enheder (ECU)	Særlige træknings- rettig- heder i IMF (SDR)	Reserve- stilling over for IMF	Officiel likviditet brutto	National- bankens for- pligtelser over for udlandet	Officiel likviditet netto		
	Millioner SDR ⁶⁾									
1975	63	542	•	82	61	748	25	723	116	839
1976	63	576	•	82	67	788	122	666	300	966
1977	67	1 138	•	97	73	1 375	55	1 320	457	1 777
1978	69	2 237	•	98	69	2 473	51	2 422	119	2 541
1979	464	1 792	436	138	77	2 907	57	2 850	319	3 169
1980	748	2 083	305	137	111	3 384	62	3 322	33	3 355
1981	558	1 675	244	173	105	2 755	41	2 714	49	2 763
1982	612	1 600	220	177	100	2 709	76	2 633	89	2 722
1983	594	2 666	465	119	205	4 049	57	3 992	– 380	3 612
1984	513	2 461	293	158	214	3 639	51	3 588	– 273	3 315
1985	485	4 202	427	179	207	5 500	62	5 438	– 555	4 883
1985 Okt.	513	4 220	362	174	206	5 475	20	5 455	– 742	4 713
Nov.	513	4 656	369	177	207	5 922	54	5 868	– 529	5 339
Dec.	513	4 380	441	179	207	5 720	61	5 659	– 632	5 027
1986 Jan.	485	3 689	475	179	209	5 037	65	4 972	– 703	4 269
Feb.	485	3 548	492	181	212	4 918	41	4 877	– 1 067	3 810
Marts	485	3 162	449	187	210	4 493	39	4 454	– 820	3 634
April	485	3 241	302	187	210	4 425	26	4 399	– 590	3 809
Maj	485	2 945	295	189	212	4 126	24	4 102	– 746	3 356
Juni	485	2 881	299	192	211	4 068	150	3 918	– 455	3 463
Juli	485	3 192	256	192	212	4 337	1 126	3 211	– 285	2 926
Aug.	485	3 154	204	195	202	4 240	123	4 117	– 884	3 233
Sept.	485	3 666	206	195	206	4 758	1 105	3 653	– 206	3 447
Okt.	485	3 694	218	195	201	4 793	1 024	3 769	– 395	3 374
Nov.	485	3 773	48	207	117	4 630	78	4 552	– 468	4 084
Dec.	485	3 766	46	207	127	4 631	657	3 974	– 304	3 670

³⁾ Danmarks kvote minus fondens beholdning af danske kroner, såfremt beløbet er positivt. Fra og med 1983 er kvoten bogført på basis af 711 mill. SDR.

⁴⁾ Se note 2, side 1.

⁵⁾ Definitoriske ændringer medførte pr. 1. januar 1977 et fald på 260 mill. kr. og pr. 1. januar 1978 en stigning på 60 mill. kr.

⁶⁾ Guldbeholdningen er til og med 1979 beregnet på basis af 35 SDR

pr. ounce, derefter ved hver statusopgørelse opgjort på grundlag af den af Den europæiske Fond for monetært Samarbejde beregnede gennemsnitspris for nærmeste forudgående halvår, dog højst prisen den næstsidste hverdag i perioden. Særlige trækningsrettigheder og reservestillingen over for IMF er faktiske saldi i SDR. Øvrige poster er beregnet som bogført værdi i danske kroner omregnet efter SDR-kursen på opgørelsestidspunktet.

*Middelkurser i København for visse valutaer
samt indeks for effektiv kronekurs*

	Gennem- snitlig	Højest	Lavest	Gennem- snitlig	Højest	Lavest	Gennem- snitlig	Højest	Lavest
Kroner pr. 100 enheder af den enkelte valuta									
	<i>ECU¹⁾</i>			<i>SDR²⁾</i>			<i>US-dollars</i>		
1984	814 83	822 74	798 60	1060 85	1118 32	1000 21	1036 07	1145 25	930 50
1985	802 22	811 50	792 20	1072 62	1177 78	983 53	1058 61	1243 25	896 90
1986	793 69	804 25	783 30	947 87	992 77	898 78	808 46	908 60	734 25
1986 1. kv.	798 23	802 25	794 25	972 35	992 77	943 56	865 71	908 60	814 80
2. —	796 07	804 25	792 10	964 06	992 55	947 18	830 52	883 85	802 75
3. —	794 68	799 00	788 70	943 87	963 62	924 15	785 04	818 15	756 00
4. —	786 07	789 05	783 30	913 34	926 80	898 78	757 46	780 35	734 25
Okt.	785 15	789 05	783 30	915 40	926 80	908 57	755 48	779 00	743 60
Nov.	786 79	788 95	785 50	915 89	925 98	904 52	764 31	780 35	747 65
Dec.	786 40	788 10	784 15	908 43	916 32	898 78	752 90	764 95	734 25
	<i>Sterling</i>			<i>D-mark</i>			<i>Svenske kroner</i>		
1984	1380 23	1437 50	1297 40	364 00	368 39	357 84	125 19	129 98	122 14
1985	1363 89	1459 25	1257 50	360 19	364 60	356 45	123 04	128 19	118 28
1986	1185 93	1308 25	1062 00	372 99	378 76	363 94	113 50	118 95	108 20
1986 1. kv.	1245 11	1308 25	1177 40	368 10	369 75	363 94	116 67	118 95	114 10
2. —	1252 69	1288 00	1231 90	369 81	371 54	367 40	115 42	118 43	114 33
3. —	1170 22	1250 25	1102 50	376 17	378 76	371 22	112 66	114 50	110 70
4. —	1082 46	1110 20	1062 00	377 34	378 76	376 18	109 53	110 77	108 20
Okt.	1078 70	1106 75	1063 30	376 82	377 50	376 30	109 78	110 77	109 11
Nov.	1088 25	1110 20	1072 00	377 27	378 10	376 18	109 77	110 70	108 60
Dec.	1080 99	1096 40	1062 00	378 02	378 76	377 25	109 00	109 65	108 20
	<i>Norske kroner</i>			<i>Franske francs</i>			<i>Belgiske francs</i>		
1984	126 95	129 80	123 45	118 57	119 75	116 73	17 933	18 10	17 735
1985	123 15	126 09	118 20	118 04	119 30	116 53	17 860	17 995	17 755
1986	109 38	119 67	99 33	116 75	120 50	114 40	18 126	18 29	17 82
1986 1. kv.	118 02	119 27	116 18	119 90	120 50	118 63	18 00	18 08	17 82
2. —	112 45	119 67	108 19	116 29	120 20	115 44	18 129	18 18	18 01
3. —	106 26	108 80	103 70	115 76	116 32	115 07	18 206	18 29	18 08
4. —	101 50	103 63	99 33	115 21	115 50	114 40	18 161	18 21	18 115
Okt.	102 77	103 63	102 18	115 12	115 35	114 91	18 156	18 21	18 125
Nov.	101 49	103 60	99 42	115 36	115 50	115 20	18 156	18 19	18 115
Dec.	100 04	101 09	99 33	115 17	115 45	114 40	18 17	18 20	18 135
	<i>Schweizerfrancs</i>			<i>Hollandske gylde</i>			<i>Italienske lire</i>		
1984	441 12	456 90	428 60	322 87	326 68	316 78	0 5899	0 5975	0 5797
1985	432 42	446 70	417 37	319 40	323 75	315 38	0 5546	0 5840	0 5306
1986	451 13	471 35	430 15	330 67	335 74	322 98	0 5431	0 5499	0 5332
1986 1. kv.	437 11	446 35	430 15	326 26	327 63	322 98	0 5408	0 5440	0 5332
2. —	445 31	453 75	436 45	328 37	329 90	326 30	0 5396	0 5435	0 5372
3. —	465 22	471 35	455 20	333 62	335 74	329 53	0 5465	0 5499	0 5408
4. —	455 27	465 60	447 80	333 96	335 43	333 02	0 5450	0 5462	0 5430
Okt.	460 17	465 60	453 50	333 46	334 16	333 02	0 5447	0 5461	0 5439
Nov.	453 27	455 88	451 00	333 96	334 72	333 03	0 5452	0 5462	0 5443
Dec.	451 65	454 15	447 80	334 52	335 43	333 80	0 5451	0 5460	0 5430
	<i>Japanske yen</i>			<i>Irske pund</i>			<i>Effektiv kronekurs³⁾</i>		
1984	4 3586	4 6250	4 0730	1122 67	1128 50	1114 75	86 4	87 7	84 8
1985	4 4441	4 7560	4 2200	1121 82	1133 25	1110 20	87 3	89 8	85 4
1986	4 8179	5 1440	4 4170	1083 47	1130 00	1024 00	91 3	94 4	88 7
1986 1. kv.	4 5982	4 8055	4 4170	1116 60	1125 50	1110 50	90 0	91 4	89 2
2. —	4 8901	5 0050	4 6760	1123 72	1130 00	1115 00	90 3	90 9	88 7
3. —	5 0374	5 1440	4 9360	1069 61	1125 00	1034 25	91 3	92 5	90 3
4. —	4 7284	4 9575	4 5870	1028 12	1035 75	1024 00	93 5	94 4	92 5
Okt.	4 8379	4 9575	4 7250	1027 28	1035 75	1024 00	93 4	93 7	92 5
Nov.	4 6933	4 7595	4 6100	1028 43	1031 00	1026 25	93 4	94 1	92 8
Dec.	4 6377	4 6880	4 5870	1028 79	1030 65	1026 00	93 8	94 4	93 4

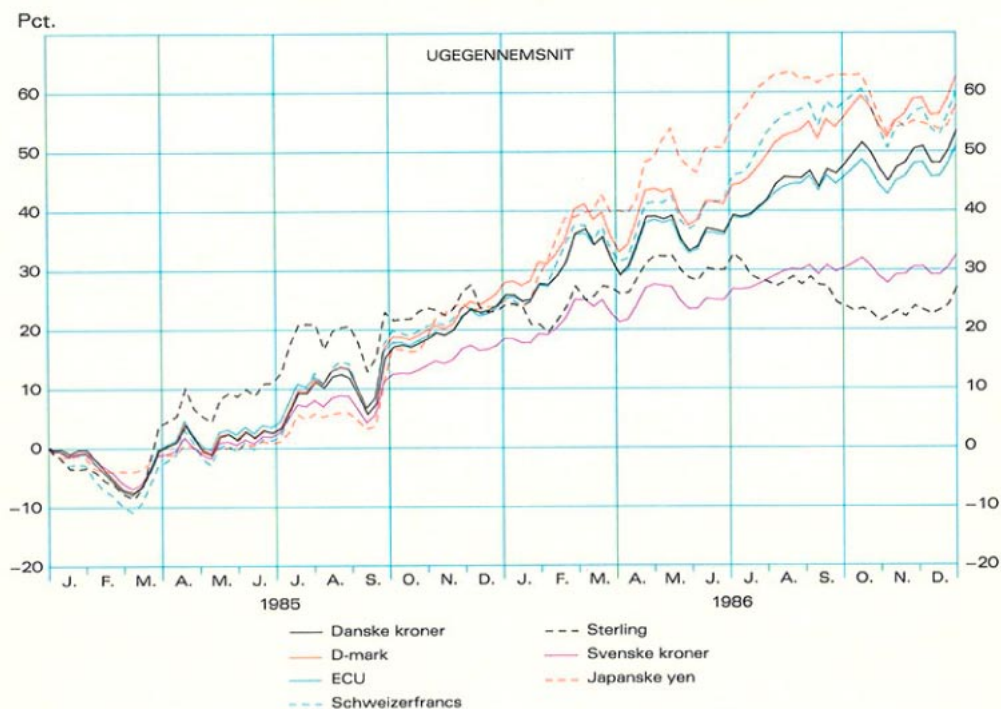
¹⁾ Til og med 14. september 1984 beregnet på basis af de kurser, der indgår i ECU-kurven.

²⁾ Beregnet på basis af de kurser, der indgår i SDR-kurven.

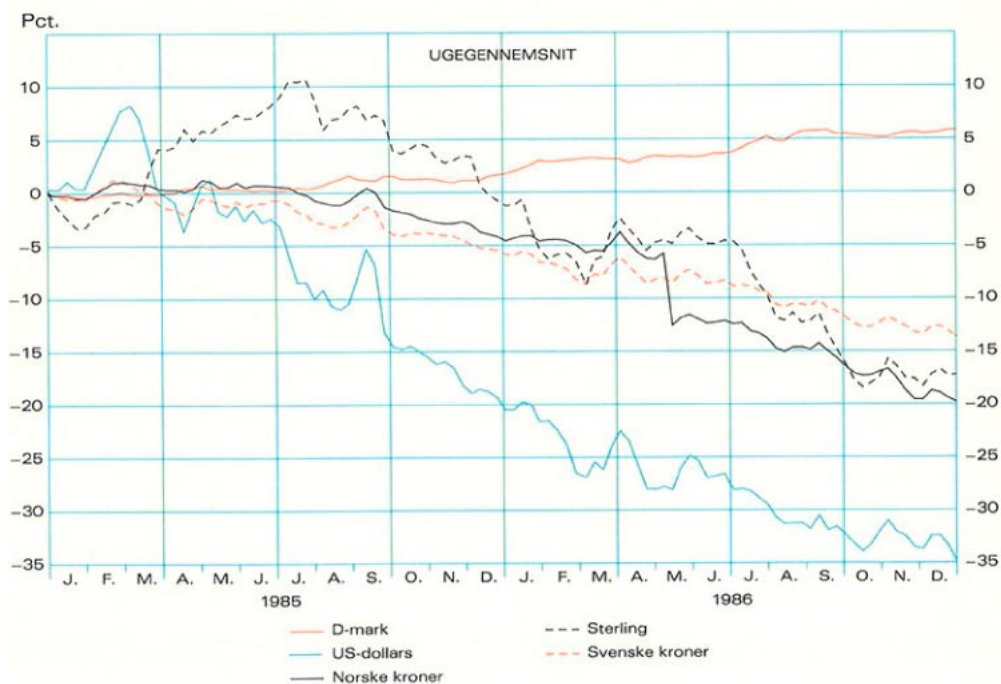
³⁾ Indeks 1980 = 100. Fald i indekset er udtryk for en forringelse af

kronekursen. Indekset er beregnet på basis af handel med industrivarer. 1983 er benyttet som vægtår. Nærmere oplysninger om beregningsmetoden kan fås ved henvendelse til Danmarks Nationalbank, Internationalt Kontor.

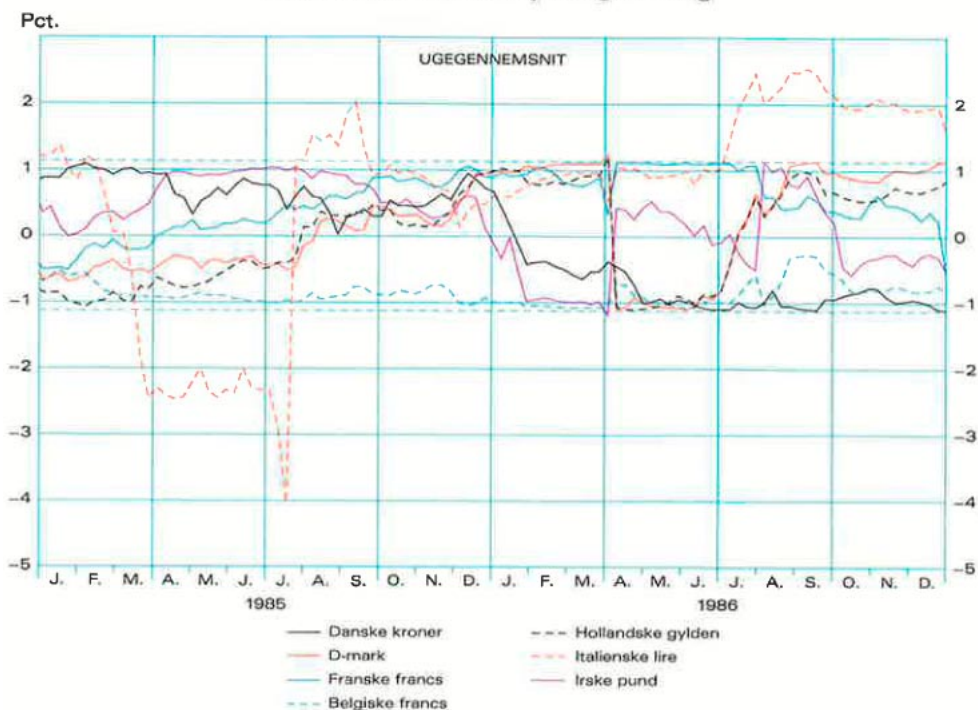
Valutakursudviklingen i forhold til dollars

Valutakursudviklingen i forhold til danske kroner

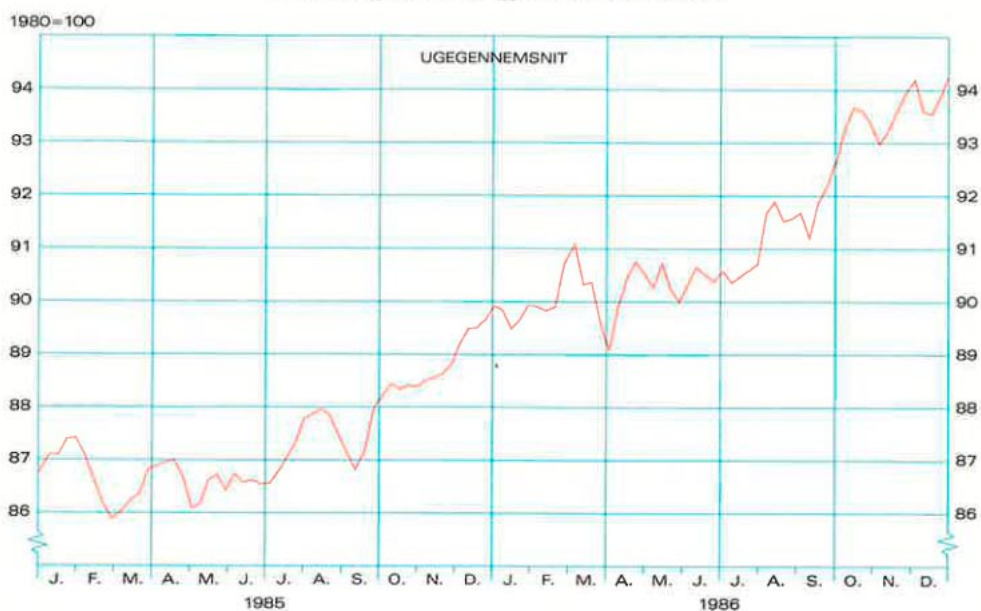

EMS-valutaernes indbyrdes placering

Anm.: Figuren viser EMS-valutaernes placering i forhold til midten af de EMS-valutaer, som har udsvingsgrænser på $2\frac{1}{4}$ pct. Italienske lire kan bevæge sig med udsving på op til 6 pct. over for de øvrige EMS-valutaer.

Udviklingen i den effektive kronekurs

Anm.: Fald i indekset er udtryk for en forringelse af kronens værdi. Indekset er beregnet på basis af handel med industrivarer. 1983 er benyttet som vægtår. Nærmere oplysninger om beregningsmetoden kan fås ved henvendelse til Danmarks Nationalbank, Internationalt Kontor.

Registrerede kapitalbetalinger til og fra udlandet

7

	Offentlig sektor ¹⁾	Privat sektor								Regi- strerede kapital- betalinger i alt
		Direkte investeringer i ²⁾		Portefølje- investeringer		Kommer- cielle lån	Finans- lån ²⁾	Andre regi- strerede kapital- betalinger ³⁾	I alt	
		Danmark	Udlandet ³⁾	Danske værdi- papirer ⁴⁾	Uden- landske værdi- papirer					
Millioner kroner										
<i>Fra udlandet</i>										
1976	12 309	879	92	1 175	251	9 309	2 510	5 798	20 014	32 323
1977	11 373	962	200	2 659	707	12 966	7 481	7 111	32 086	43 459
1978	11 616	1 012	192	4 623	717	13 273	7 646	4 835	32 298	43 914
1979	12 407	1 348	185	8 197	725	20 457	10 635	6 507	48 054	60 461
1980	17 761	1 253	388	3 960	714	25 948	8 510	11 012	51 785	69 546
1981	28 114	1 681	542	5 552	1 192	28 378	8 360	17 215	62 920	91 034
1982	52 219	2 191	769	5 253	2 840	30 830	9 022	19 758	70 663	122 882
1983	50 986	2 140	1 232	12 976	2 896	65 374	11 861	14 418	110 897	161 883
1984	66 890	2 504	991	25 494	4 610	139 274	20 097	12 268	205 238	272 128
1985	68 342	3 113	1 090	76 363	9 502	143 780	46 607	15 826	296 281	364 623
1985 4. kv.	20 552	1 227	599	17 687	2 804	31 900	16 501	5 286	76 004	96 556
1986 1. kv.	15 180	889	55	19 846	3 897	46 198	20 146	3 443	94 474	109 654
2. —	23 181	567	160	22 474	8 088	39 443	8 280	7 712	86 724	109 905
3. —	38 309	1 030	63	18 119	11 958	41 292	8 545	4 819	85 826	124 135
4. —	29 333	2 403	363	17 255	9 360	43 870	11 154	4 141	88 546	117 879
<i>Til udlandet</i>										
1976	2 093	201	403	1 109	327	8 310	1 915	5 272	17 537	19 630
1977	2 355	508	946	1 501	741	10 647	2 298	5 273	21 914	24 269
1978	3 731	392	683	2 343	997	13 038	4 733	3 999	26 185	29 916
1979	6 703	282	1 078	5 146	761	18 105	5 531	5 195	36 098	42 801
1980	7 735	466	1 411	4 350	781	24 906	7 098	8 547	47 559	55 294
1981	19 233	856	1 679	4 916	1 316	28 177	10 174	15 059	62 177	81 410
1982	26 602	978	1 366	5 678	3 628	30 953	13 417	20 089	76 109	102 711
1983	33 570	1 203	2 166	9 511	3 486	62 149	10 616	16 863	105 994	139 564
1984	72 577	2 393	3 456	16 622	6 118	125 351	10 257	15 665	179 862	252 439
1985	64 045	1 798	3 789	59 273	12 841	147 520	12 370	15 744	253 335	317 380
1985 4. kv.	20 805	805	1 375	14 050	4 987	31 349	4 471	3 787	60 824	81 629
1986 1. kv.	14 862	471	1 255	24 289	10 565	47 444	4 577	5 575	94 176	109 038
2. —	19 536	709	1 171	18 091	15 887	38 866	5 576	3 768	84 068	103 604
3. —	17 961	181	928	16 706	15 197	45 454	11 092	3 994	93 552	111 513
4. —	16 927	2 223	2 511	17 630	10 113	43 129	13 576	3 319	92 501	109 428
<i>Netto fra udlandet</i>										
1976	10 216	678	- 311	66	- 75	999	595	525	2 477	12 693
1977	9 018	454	- 746	1 157	- 34	2 319	5 183	1 839	10 172	19 190
1978	7 885	620	- 491	2 279	- 280	236	2 913	836	6 113	13 998
1979	5 705	1 066	- 893	3 051	- 36	2 351	5 104	1 312	11 955	17 660
1980	10 025	787	- 1 023	- 391	- 66	1 042	1 412	2 466	4 227	14 252
1981	8 880	825	- 1 137	635	- 124	201	- 1 814	2 158	744	9 624
1982	25 618	1 213	- 597	- 425	- 788	- 123	- 4 395	- 333	- 5 448	20 170
1983	17 417	937	- 934	3 465	- 589	3 225	1 245	- 2 448	4 901	22 318
1984	- 5 686	111	- 2 465	8 872	- 1 507	13 923	9 840	- 3 399	25 375	19 689
1985	4 297	1 315	- 2 699	17 090	- 3 339	- 3 740	34 237	82	42 946	47 243
1985 4. kv.	- 253	422	- 776	3 637	- 2 183	551	12 030	1 499	15 180	14 927
1986 1. kv.	318	418	- 1 200	- 4 443	- 6 668	- 1 246	15 569	- 2 132	298	616
2. —	3 645	- 142	- 1 011	4 383	- 7 799	577	2 704	3 944	2 656	6 301
3. —	20 348	849	- 865	1 413	- 3 239	- 4 162	- 2 547	825	- 7 726	12 622
4. —	12 406	180	- 2 148	- 375	- 753	741	- 2 422	822	- 3 955	8 451

Anm.: Som indberettet til Nationalbanken (hovedsagelig af de autoriserede valutahandlere). Disse kapitalbetalinger udgør kun en del af de i betalingsbalancen anførte kapitalbevægelser, som også omfatter ikke-registrerede kommercielle lån og kreditter, herunder banklån, hvis provenu ikke hjemføres til Danmark.

¹⁾ Inklusive Dansk Eksportfinansieringsfonds låntagning i udlandet.

²⁾ Direkte investeringer omfatter ikke længere koncernlån med en løbetid på mindst 5 år. Indadgående koncernlån er fra 1. maj 1983 registreret under finanslån, mens udadgående koncernlån fra 1. januar 1986 registreres under „Andre registrerede kapitalbeta-

linger“. De respektive talserier er af hensyn til sammenlignelighed rettet tilbage i tiden.

³⁾ Fra og med 1977 inklusive danske valutahandlers investeringer i udlandet.

⁴⁾ Eksklusive valutahandlernes omsætning med udlandet af udenlandske obligationer. Fra og med 1977 inklusive valutahandlernes omsætning med udlandet af udenlandske aktier.

⁵⁾ Inklusive Dansk Eksportfinansieringsfonds og Skibskreditfondens långivning til udlandet samt anvendt indskudskapital til danske pengeinstitutter.

Specifikation af porteføljeinvesteringer

	Danske værdipapirer						Udenlandske værdipapirer		
	Aktier	Kroneobligationer		Pante- breve	Fremmed- møntede obliga- tioner	I alt	Aktier	Obliga- tioner ²⁾	I alt
		Stats- obliga- tioner ¹⁾	Andre obliga- tioner						
	Millioner kroner								
<i>Fra udlandet</i>									
1976.....	61	121	627	48	318	1 175	22	226	248
1977.....	63	1 497	614	65	419	2 659	310	397	707
1978.....	67	3 064	920	90	481	4 623	311	406	717
1979.....	62	2 018	5 672	99	346	8 197	136	589	725
1980.....	725	516	2 030	107	582	3 960	96	618	714
1981.....	1 254	527	2 897	120	753	5 552	249	943	1 192
1982.....	637	613	3 118	79	806	5 253	629	2 211	2 840
1983.....	2 126	4 877	5 027	157	790	12 976	234	2 662	2 896
1984.....	1 458	12 982	6 943	307	3 804	25 494	2 107	2 504	4 610
1985.....	1 801	39 065	24 013	294	11 190	76 363	5 487	4 015	9 502
1985 4. kvt. ...	606	7 827	7 037	79	2 138	17 687	1 634	1 170	2 804
1986 1. kvt. ...	538	6 524	10 229	80	2 475	19 846	2 702	1 195	3 897
2. — ..	634	12 282	8 092	55	1 411	22 474	5 367	2 721	8 088
3. — ..	857	8 146	7 547	43	1 526	18 119	7 233	4 725	11 958
4. — ..	970	4 657	10 001	91	1 536	17 255	6 074	3 286	9 360
<i>Til udlandet</i>									
1976.....	247	48	367	61	386	1 109	38	282	320
1977.....	185	307	469	83	458	1 501	307	433	740
1978.....	128	1 153	461	77	524	2 343	312	678	990
1979.....	78	2 025	2 571	91	381	5 146	120	641	761
1980.....	168	1 544	1 863	131	644	4 350	73	708	781
1981.....	383	1 482	2 140	152	760	4 916	154	1 162	1 316
1982.....	383	1 196	3 106	246	747	5 678	186	3 442	3 628
1983.....	1 189	2 619	4 357	464	882	9 511	458	3 028	3 486
1984.....	1 737	5 769	4 829	300	3 988	16 622	3 405	2 712	6 118
1985.....	2 308	25 899	19 769	204	11 093	59 273	8 399	4 442	12 841
1985 4. kvt. ...	843	5 694	5 587	56	1 870	14 050	3 683	1 304	4 987
1986 1. kvt. ...	459	10 536	10 485	105	2 704	24 289	7 660	2 905	10 565
2. — ..	554	7 255	8 469	69	1 744	18 091	10 433	5 454	15 887
3. — ..	393	6 462	8 219	54	1 578	16 706	8 880	6 317	15 197
4. — ..	635	5 480	9 943	41	1 531	17 630	5 907	4 206	10 113
<i>Netto fra udlandet</i>									
1976.....	- 186	73	260	- 13	- 69	66	- 17	- 55	- 72
1977.....	- 122	1 190	146	- 17	- 39	1 157	4	- 37	- 33
1978.....	- 60	1 911	459	12	- 43	2 279	- 1	- 272	- 273
1979.....	- 16	- 7	3 101	8	- 36	3 051	16	- 52	- 36
1980.....	557	- 1 028	167	- 24	- 62	- 391	23	- 89	- 66
1981.....	871	- 955	757	- 32	- 7	635	96	- 220	- 124
1982.....	254	- 584	13	- 167	58	- 425	444	- 1 232	- 788
1983.....	936	2 259	669	- 307	- 92	3 465	- 223	- 366	- 589
1984.....	- 278	7 210	2 117	7	- 184	8 872	- 1 298	- 209	- 1 507
1985.....	- 507	13 166	4 244	90	97	17 090	- 2 912	- 427	- 3 339
1985 4. kvt. ...	- 237	2 132	1 451	23	268	3 637	- 2 049	- 134	- 2 183
1986 1. kvt. ...	79	- 4 012	- 256	- 25	- 229	- 4 443	- 4 958	- 1 710	- 6 668
2. — ..	80	5 026	- 376	- 14	- 333	4 383	- 5 066	- 2 733	- 7 799
3. — ..	464	1 684	- 672	- 11	- 52	1 413	- 1 647	- 1 592	- 3 239
4. — ..	335	- 823	58	50	5	- 375	167	- 920	- 753

Anm.: Som følge af afrundinger kan der være mindre forskelle mellem summen af de enkelte tal og de anførte totalbeløb.

¹⁾ Fra og med 6. februar 1979 til og med april 1983 var salget til udlandet af statsobligationer, der er udstedt fra og med 1975, suspenderet.

²⁾ Inklusive en ubetydelig nettoomsætning af pantebreve og kroneobligationer emitteret af valutaudlændinge.

	Bruttolåntagning ¹⁾								Afdrag ¹⁾	Nettolåntagning	
	Landbrug	Fiskeri	Fremstillingsvirksomhed	Bygge- og anlægsvirksomhed	Varehandel, restauranter og hotelvirksomhed	Transport	Finansieringsvirksomhed, ejendomsandel m.v.	Andet, herunder uoplyst branche			I alt
Millioner kroner											
1977	...	...	...	...	...	...	...	...	6 644	1 460	5 183
1978	1 274	121	1 114	...	700	926	1 228	5 377	2 464	2 913	
1979	2 134	121	1 638	...	893	1 014	1 803	7 618	2 514	5 104	
1980	792	46	1 256	...	452	737	1 434	4 742	3 330	1 412	
1981	156	65	451	...	157	795	1 050	2 824	4 638	- 1 814	
1982	77	38	205	...	441	420	1 019	2 264	6 659	- 4 395	
1983	499	52	1 226	401 ²⁾	2 323	1 312	3 657	9 559	8 314	1 245	
1984	1 393	200	4 181	459	4 666	1 956	5 561	1 594	20 097	10 257	9 840
1985	2 874	433	7 886	1 295	7 803	4 436	17 736	4 144	46 607	12 370	34 237
1985 2. kv.	597	35	1 554	248	1 818	1 485	3 589	921	10 247	3 086	7 161
3. —	768	73	2 339	406	2 292	1 247	5 139	1 200	13 464	2 819	10 645
4. —	910	82	2 986	437	2 836	1 111	6 721	1 418	16 501	4 471	12 030
1986 1. kv.	737	54	2 767	546	2 872	1 238	10 015	1 917	20 146	4 577	15 569
2. —	519	52	1 793	443	1 622	1 074	2 099	678	8 280	5 576	2 704
3. —	542	82	1 107	297	1 579	886	3 008	1 044	8 545	11 092	- 2 547
4. —	482	138	1 789	307	2 321	1 132	4 223	762	11 154	13 576	- 2 422

Anm.: Som følge af afrundinger kan der være mindre forskelle mellem summen af de enkelte tal og de anførte totalbeløb. I tabellen indgår lån med en løbetid på mindst 1 år optaget af erhvervsvirksomheder. Før 1. juni 1985 dog 5 år. Indtil 1. maj 1983 kunne finansielle lån kun optages til finansiering af indenlandske anlægsinvesteringer. Som følge af ændringer i valutareguleringen og valutastatistikken pr. 1. maj 1983 er tallene

ikke fuldt sammenlignelige med opgørelser forud for denne dato. Opgørelsen af finansielle lån er også for tidligere år ændret i forhold til tidligere offentliggjorte tal, idet indadgående concernlån nu er medtaget under finansielle lån, se note 1, side 7.

¹⁾ Eksklusive omlægninger.

²⁾ Omfatter kun perioden efter 1. maj 1983.

Udenrigshandelen

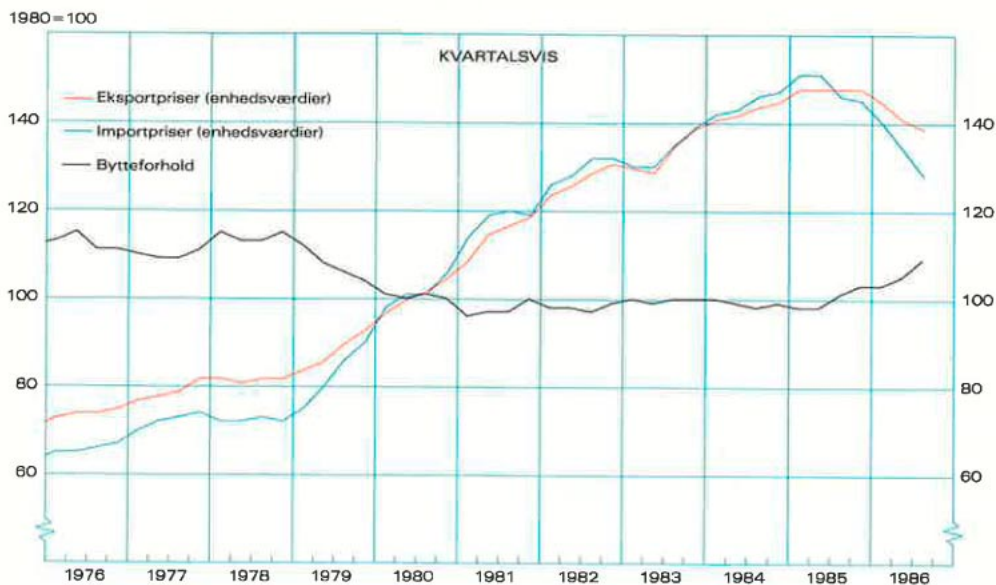
	Import				Eksport				Handels- balance
	I alt	heraf			I alt	heraf			
		Varer til erhvervene	Brændsels- stoffer m.v.	Varer til forbrug samt per- sonbiler		Landbrugs- produkter ¹⁾	Industri- produkter	Brændsels- stoffer m.v. ²⁾	
Millioner kroner									
1976	75 011	41 926	12 146	16 027	55 034	13 606	33 726	1 938	- 19 977
1977	79 637	45 775	13 181	16 775	60 436	14 593	37 754	1 827	- 19 201
1978	80 179	47 341	12 422	16 894	64 747	16 951	40 409	1 566	- 15 432
1979	96 839	55 784	18 494	19 291	77 361	18 958	47 996	2 941	- 19 478
1980	109 388	61 394	24 352	19 852	95 671	22 608	60 913	3 307	- 13 717
1981	124 170	67 320	29 673	21 943	113 796	26 435	71 233	3 525	- 10 373
1982	138 865	77 976	29 992	25 931	128 173	31 166	80 686	3 324	- 10 692
1983	148 896	86 014	28 562	29 509	146 800	31 990	91 483	7 132	- 2 096
1984	171 826	99 915	30 386	36 328	165 346	35 575	106 699	8 365	- 6 479
1985	191 563	109 383	32 212	41 519	179 577	37 557	115 162	9 420	- 11 985
1985 3. kv.	44 824	26 074	7 197	10 036	43 542	8 964	28 481	2 482	- 1 282
4. —	52 058	29 272	8 651	11 527	47 110	9 660	30 879	2 712	- 4 949
1986 1. kv.	46 278	27 339	5 093	11 362	42 718	8 649	28 141	1 720	- 3 560
2. —	48 940	29 942	4 191	12 331	45 276	8 652	30 499	1 385	- 3 664
3. —	42 956	25 236	3 412	12 014	39 638	8 762	27 249	956	- 3 318
4. —	46 466	28 299	3 078	12 570	43 966	9 206	29 907	954	- 2 500

Anm.: Specialhandel, d.v.s. eksklusive transithandel. Til og med 1977 baseret på generalhandel. Omfatter alene det egentlige Danmarks udenrigshandel, herunder det egentlige Danmarks samhandel med Færøerne og Grønland.

¹⁾ Inklusive kød- og mælkekonserver.

²⁾ Inklusive nordøolie fra og med 1983 og naturgas fra og med september 1984.

Kvantumindeks og bytteforhold i udenrigshandelen

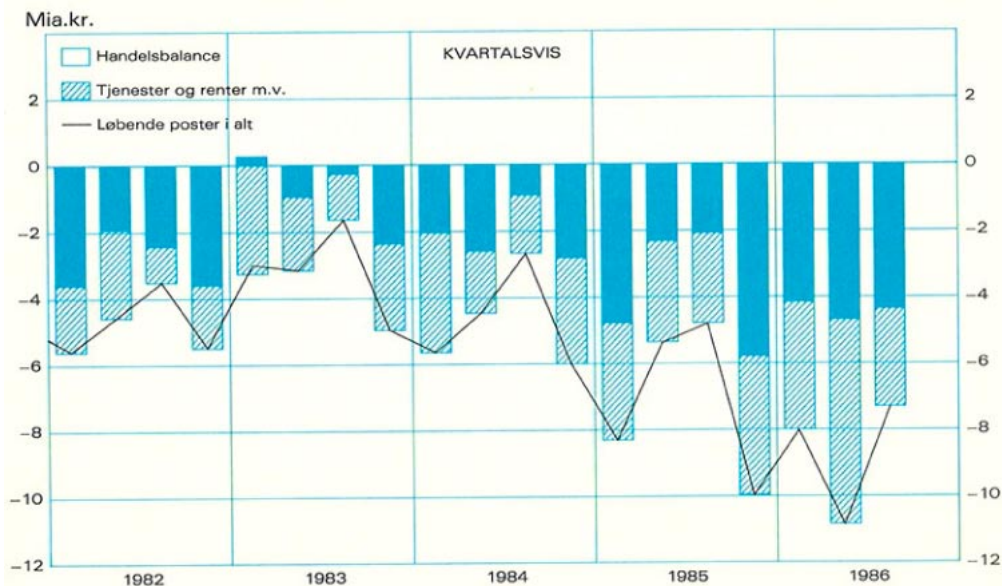
	Kvantumindeks		Indeks for enhedsværdier		Bytteforhold ²⁾
	1980 = 100 ¹⁾		1980 = 100 ¹⁾		
	Eksport	Import	Eksport	Import	1980 = 100 ¹⁾
1976	76	101	73	66	113
1977	79	99	78	72	110
1978	84	103	81	72	113
1979	93	109	88	82	108
1980	100	100 ³⁾	100	100	100
1981	103	95	114	117	97
1982	105	98	127	129	98
1983	114	103	132	133	100
1984	121	111	142	144	99
1985	126	119	147	147	100
1983 1. kvt.....	112	99	130	130	100
2. —	114	103	129	130	99
3. —	106	96	135	135	100
4. —	119	113	139	139	100
1984 1. kvt.....	119	111	141	142	100
2. —	119	110	142	143	99
3. —	116	102	144	146	98
4. —	127	118	145	147	99
1985 1. kvt.....	124	117	148	151	98
2. —	123	112	148	151	98
3. —	122	113	148	147	101
4. —	134	132	148	144	102
1986 1. kvt.....	124	121	145	140	103
2. —	133	134	141	134	105
3. —	121	123	139	128	109
Okt.	140	144	141	131	108
Nov.	133	121	139	131	106

Anm.: Specialhandel, d.v.s. eksklusive transithandel. Til og med 1978 baseret på generalhandel. Ændringen af basis fra generalhandel til specialhandel må antages ikke at have påvirket indeksene væsentligt. Eksklusive skibe og fly.

¹⁾ Til og med 1979 omregnet af Nationalbanken fra oprindelig basis 1975 = 100.

²⁾ Indeks for enhedsværdierne i eksporten i procent af indeks for enhedsværdierne i importen.

³⁾ Påvirket af en administrativ omlægning af importregistreringen.

	Handels- balance ¹⁾	Søtrans- port ²⁾ (netto)	Rejser (netto)	Renter, udbytter og lign. (netto)	Andre løbende trans- aktioner ³⁾ (netto)	Løbende poster i alt	Registrerede kapital- betalinger ⁴⁾	Uregistre- rede kapital- betalinger ⁵⁾	Ændringer i valuta- stillingen ⁶⁾ (netto)
	Millioner kroner						= foreøgelse af passiver eller formindskelse af aktiver		
1976	- 20 333	5 065	330	- 2 179	4 065	- 13 052	- 12 693	- 685	326
1977	- 19 440	5 614	- 15	- 3 290	5 025	- 12 106	- 19 190	1 272	5 812
1978	- 16 495	5 545	- 120	- 4 875	7 600	- 8 345	- 13 998	165	5 488
1979	- 20 640	6 970	- 1 210	- 6 805	5 620	- 16 065	- 17 660	1 096	499
1980	- 16 150	7 565	- 1 255	- 9 580	6 020	- 13 400	- 14 252	2 877	- 2 025
1981	- 11 635	9 890	- 215	- 13 355	3 045	- 12 270	- 9 624	2 745	- 5 391
1982	- 11 585	10 050	- 210	- 18 425	940	- 19 230	- 20 170	3 402	- 2 462
1983	- 3 325	10 400	875	- 18 930	- 1 795	- 12 775	- 22 318	2 354	7 189
1984	- 8 395	9 250	670	- 24 240	4 935	- 17 780	- 19 689	5 373	- 3 464
1985	- 14 900	9 370	- 885	- 27 045	4 385	- 29 075	- 47 243	4 250	13 918
1984 1. kvrt. ..	- 2 045	2 015	- 295	- 6 110	1 030	- 5 405	- 1 275	766	- 4 896
2. — ..	- 2 605	2 395	220	- 6 235	2 005	- 4 220	- 5 580	2 584	- 1 224
3. — ..	- 930	2 340	970	- 5 575	785	- 2 410	- 13 635	1 367	9 858
4. — ..	- 2 815	2 500	- 225	- 6 320	1 115	- 5 745	800	657	- 7 202
1985 1. kvrt. ..	- 4 460	2 320	- 610	- 6 855	1 430	- 8 175	- 17 364	907	8 282
2. — ..	- 2 570	2 515	- 250	- 7 215	1 725	- 5 795	- 12 467	1 249	5 423
3. — ..	- 2 050	2 280	490	- 6 670	1 015	- 4 935	- 2 485	2 040	- 4 490
4. — ..	- 5 820	2 255	- 515	- 6 305	215	- 10 170	- 14 927	54	4 703
1986 1. kvrt. ..	- 4 030	2 015	- 1 040	- 5 645	615	- 8 085	- 616	4 639	- 12 108
2. — ..	- 4 320	2 240	- 655	- 8 285	290	- 10 730	- 6 301	- 2 197	- 2 232
3. — ..	- 4 175	2 190	- 330	- 7 220	2 135	- 7 400	- 12 622	6 242	- 1 020
4. — ..	- 3 270	2 245	- 875	- 6 675	240	- 8 335	- 8 451	- 1 154	1 270

Anm.: Tallene for de seneste kvartaler vil sædvanligvis blive revideret.

¹⁾ Betalingsbalancen opgøres i modsætning til udenrigshandelsstatistikken som generalhandel, d.v.s. inklusive transithandel, og for riget under ét, d.v.s. den også afspejler Færøernes og Grønlands samhandel med udlandet.

²⁾ Inklusive danske skibes fragtrindtægter ved fragt af import til Danmark.

³⁾ Inklusive støtte fra EF's landbrugsfond (FEOGA) samt Danmarks bidrag til dækning af fællesskabernes finansieringsbehov.

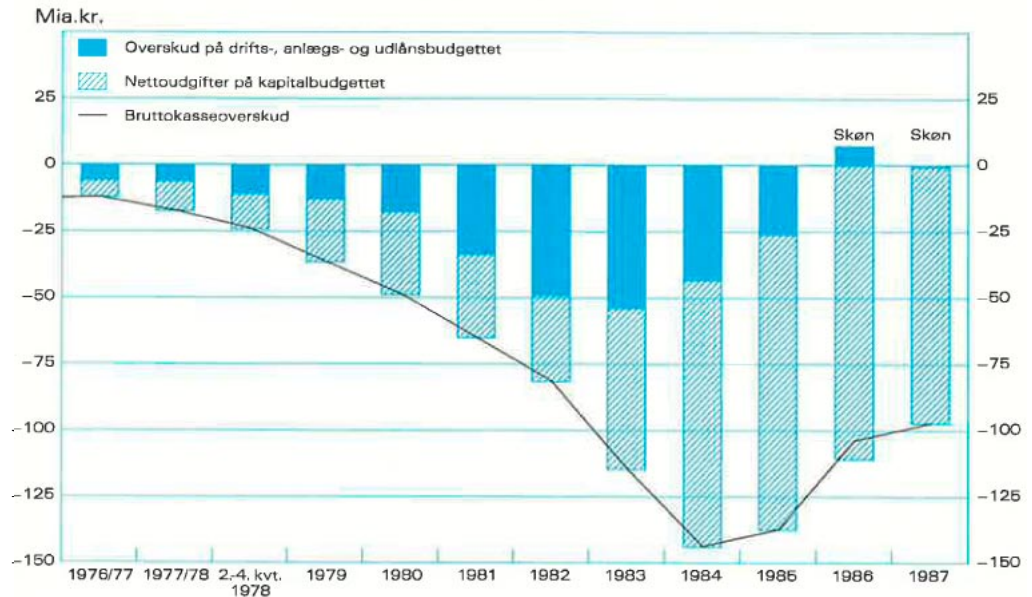
⁴⁾ Registrerede kapitalbetalinger til og fra udlandet er specificeret på side 7.

⁵⁾ Inklusive fejl og udeladelser.

⁶⁾ Bortset fra tildelinger af særlige trækingsrettigheder. Eksklusive visse kursreguleringer af valutabeholdningen.

Statsfinanserne

(Ifølge statsregnskab)

Finansår ¹⁾	Overskud på drifts-, anlægs- og udlåns-budgettet ²⁾	Netto-udgifter på kapital-budgettet ²⁾³⁾⁴⁾	Brutto-kasse-overskud ⁴⁾	Afviklet ved			
				Indenlandsk låntagning			Udenlandsk låntagning ⁶⁾
				Salg af obligationer	Træk på National-banken (netto)	Andet ⁵⁾	
Millioner kroner							
1973/74.....	5 466	1 716	3 750	0	5 285	1 127	408
1974/75.....	– 381	2 997	– 3 378	0	2 749	– 293	922
1975/76.....	– 9 694	3 440	– 13 134	5 829	7 609	– 3 831	3 527
1976/77.....	– 6 170	6 242	– 12 412	10 120	– 7 456	521	9 227
1977/78.....	– 6 496	11 175	– 17 671	14 557	– 6 438	2 085	7 467
1978.....	– 11 235	13 109	– 24 344	18 170	1 143	1 104	3 927
1979.....	– 13 060	23 723	– 36 783	28 051	2 063	– 74	6 743
1980.....	– 17 895	31 181	– 49 076	34 918	7 627	– 976	7 507
1981.....	– 33 867	31 576	– 65 443	51 088	7 593	– 233	6 995
1982.....	– 49 419	32 473	– 81 892	66 816	– 8 424	348	23 152
1983.....	– 54 241	60 616	– 114 857	101 092	– 10 756	1 655	22 866
1984.....	– 43 643	100 455	– 144 098	103 867	5 058	4 207	30 966
1985.....	– 26 338	111 363	– 137 701	102 352	– 6 884	7 074	35 159
1986 ⁷⁾	7 012	111 064	– 104 052	...	...	...	...
1987 ⁷⁾	– 865	96 698	– 97 563	...	...	...	...

¹⁾ Til og med 1977/78 gik finansåret fra 1. april til 31. marts. Finansåret 1978 dækker perioden fra 1. april 1978 til 31. december 1978. Fra og med 1979 er finansår og kalenderår sammenfaldende.

²⁾ Fra og med 1983 er drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet forøget med et beregnet emissionskurstab og nettokapitaludgifterne formindsket med et tilsvarende beløb. I de forudgående år udgjorde emissionskurstabet: 1,9 mia.kr. i 1979, 2,3 mia.kr. i 1980, 3,4 mia.kr. i 1981 og 3,7 mia.kr. i 1982.

³⁾ Kapitaludgifterne omfatter bl.a. afdrag på indenlandsk og uden-

landsk gæld, Den sociale Pensionsfonds obligationskøb, køb af obligationer til amortisation, overførsler til ATP samt restanceforskydninger og kapitalindtægterne bl.a. afdrag på statens udlån.

⁴⁾ Fra og med 1986 inklusive ændringer i Postgiroens mellemværender med andre end staten.

⁵⁾ Træk på postgiro (til og med 1985, jfr. note 3), skellemønt (til og med 1974), ændringer i kassebeholdning etc.

⁶⁾ Inklusive udenlandske lån genudlånt til elværker.

⁷⁾ Skøn, december 1986.

	Statens brutto- finansie- rings- behov ¹⁾	Afdrag på udenlandske statslån	Indfrielser af inden- landske stats- papirer	Statens netto- finansie- rings- behov ¹⁾	Dækket ved			
					Nettosalg af statspapirer til		Nettotræk på	
					Private, virksom- heder og fonde m.v. ²⁾	National- banken og banker m.v. ³⁾	National- banken ⁴⁾	Uden- landske lån
					Millioner kroner			
1976	10 826	415	142	10 269	1 644	4 147	- 4 719	9 197
1977	16 206	672	4 056	11 478	6 027	3 607	- 4 807	6 651
1978	26 751	1 097	9 197	16 457	12 246	1 781	- 3 543	5 973
1979	40 162	2 395	16 918	20 849	5 066	6 067	5 303	4 413
1980	44 744	912	18 039	25 793	9 891	6 987	2 266	6 649
1981	65 806	2 196	22 092	41 518	20 684	8 312	7 491	5 031
1982	87 414	7 198	22 103	58 113	31 088	13 628	- 2 609	16 006
1983	113 398	12 511	48 074	52 813	22 902	30 115	- 10 672	10 468
1984	143 845	45 724	58 276	39 845	36 392	9 199	6 635	- 12 381
1985	134 665	30 207	76 959	27 499	12 474	13 760	- 3 912	5 177
1984 2. kvrt. ...	41 303	5 654	19 963	15 686	11 712	1 810	2 606	- 442
3. — ..	28 456	8 789	9 036	10 631	8 473	2 586	- 8 722	8 294
4. — ..	42 752	20 226	20 134	2 392	3 890	7 092	7 636	- 16 226
1985 1. kvrt. ...	33 532	7 648	18 901	6 983	10 853	4 858	- 10 314	1 586
2. — ..	47 901	5 456	23 508	18 937	2 948	15 118	- 4 048	4 919
3. — ..	33 908	9 148	12 576	12 184	5 500	- 699	9 441	- 2 058
4. — ..	19 324	7 955	21 974	- 10 605	- 6 827	- 5 517	1 009	730
1986 1. kvrt. ...	23 615	9 112	13 150	1 353	- 1 858	2 719	704	- 212
2. — ..	42 482	12 729	18 889	10 864	8 714	- 4 600	3 946	2 804
3. — ..	23 147	10 567	12 326	254	1 688	- 4 680	- 15 260	18 506
4. — ..	11 362	13 861	23 901	- 26 400	- 10 584	- 1 763	- 24 630	10 577

¹⁾ Beregnet ud fra Nationalbankens balance.³⁾ Banker, sparekasser, Hypotekbanken og Postgiroen.²⁾ Inklusive valutaudlændinges nettokøb, der fremgår af tabellen side 8. Inklusive bunden opsparing i 2. halvår 1985.⁴⁾ Ændring i løbende konto. Se note 5, side 1.

Statens udlån og gæld

(Udestående beløb)

Ultimo	Udlån i alt	Indenlandsk gæld				Udenlandsk gæld i alt	Gæld i alt
		I alt	Heraf				
			Obligations- gæld ¹⁾	Nettogæld til National- banken ²⁾	Postgiroen ³⁾		
	Millioner kroner						
1974 Marts ..	12 436	- 12 766	2 589	- 14 890	- 465	6 517	- 6 249
1975 — ..	13 772	- 10 539	2 447	- 11 452	- 1 534	7 243	- 3 296
1976 — ..	14 927	- 632	8 306	- 7 746	- 1 192	10 429	9 797
1977 — ..	16 115	2 091	17 946	- 15 003	- 852	18 979	21 070
1978 — ..	17 302	9 932	29 417	- 19 500	15	26 999	36 931
1978 Dec. ...	18 642	27 435	45 121	- 18 454	768	29 139	56 574
1979 — ...	19 709	49 959	62 342	- 14 617	2 234	35 744	85 703
1980 — ...	21 455	80 640	90 757	- 11 943	1 826	45 346	125 986
1981 — ...	23 719	132 750	135 376	- 4 513	1 887	57 521	190 271
1982 — ...	26 561	198 733	203 968	- 7 560	2 325	79 142	277 875
1983 — ...	29 888	256 569	272 476	- 18 779	2 872	102 514	359 083
1984 — ...	32 630	322 074	331 346	- 13 601	4 329	98 534	420 608
1985 — ...	34 606	348 042	361 226	- 18 326	5 142	92 930	440 972
1986 — ...	35 764*	304 149	352 573	- 49 915	1 491	119 913	424 062

¹⁾ Fra og med 1985 inklusive bunden opsparing.³⁾ Eksklusive indeståender på statens og Nationalbankens postgiro-konti.²⁾ Beregnet ud fra Nationalbankens balance.

Ultimo	Likvide beholdninger			Gæld			
	Kasse samt inde- stående i penge- institut- ter og på postgiro	Behold- ning af obliga- tioner	I alt	Indenlandsk		Uden- landsk	I alt
				Kort- fristet	Lang- fristet		
Millioner kroner							
Kommuner							
1975 Marts	6 362	2 616	8 978	181	15 341	2 582	18 104
1976 —	9 771	2 305	12 076	76	15 329	3 002	18 407
1977 —	10 183	3 042	13 225	38	15 736	3 223	18 997
1978 —	9 834	3 234	13 068	11	17 269	3 063	20 343
1978	10 456	3 947	14 403	83	18 997	3 259	22 339
1979	9 994	4 318	14 312	67	19 813	3 770	23 650
1980	8 913	4 014	12 927	66	19 833	4 129	24 028
1981	7 528	4 138	11 666	140	19 526	5 397	25 063
1982	6 208	4 598	10 806	159	18 922	6 553	25 634
1983	10 217	5 929	16 146	159	18 500	7 138	25 797
1984	12 319	6 718	19 037	35	17 808	7 431	25 274
1985	12 394	7 379	19 773	79	17 013	8 034	25 126
1984 1. kv.	11 000	6 093	17 093	19	18 488	7 415	25 922
2. —	11 026	6 082	17 108	48	17 930	7 370	25 348
3. —	12 011	6 241	18 252	48	18 146	7 430	25 624
4. —	12 350	6 756	19 106	121	17 797	7 336	25 254
1985 1. kv.	11 613	6 661	18 274	— 33	17 929	7 900	25 796
2. —	11 594	6 600	18 194	— 3	17 378	7 934	25 309
3. —	10 837	6 413	17 250	— 30	17 335	7 615	24 920
4. —	12 386	6 378	18 764	73	16 929	8 146	25 148
1986 1. kv.	11 506	6 962	18 468	— 109	17 661	7 935	25 487
2. —	9 657	6 828	16 485	— 13	17 071	7 693	24 751
3. —	11 240	6 779	18 019	78	17 092	7 739	24 909
4. —	11 165	7 163	18 328	...	16 365	8 004	...
Havne og værker m.v. ¹⁾							
1975 Marts	•	•	•	93	2 300	2 093	4 486
1976 —	•	•	•	41	2 286	2 665	4 992
1977 —	•	•	•	48	2 341	3 337	5 726
1978 —	•	•	•	56	1 985	4 260	6 301
1978 December	•	•	•	69	1 782	5 104	6 955
1979 —	•	•	•	79	1 733	5 900	7 712
1980 —	607	565	1 172	944	2 272	7 417	10 633
1981 —	803	1 393	2 196	1 399	3 972	8 875	14 246
1982 —	1 159	2 076	3 235	1 266	3 919	12 542	17 727
1983 —	1 993	2 708	4 701	1 215	5 723	14 799	21 737
1984 —	2 128	2 757	4 885	1 433	7 686	16 668	25 787
1985 —	3 114	1 868	4 982	1 775	11 342	16 229	29 346
1984 1. kv.	2 691	2 945	5 636	1 264	5 725	15 182	22 171
2. —	2 591	2 880	5 471	1 112	6 318	15 484	22 914
3. —	2 417	3 038	5 455	1 174	6 937	15 828	23 939
4. —	2 128	2 757	4 885	1 433	7 686	16 668	25 787
1985 1. kv.	3 652	2 766	6 418	1 153	9 083	16 678	26 914
2. —	2 966	2 669	5 635	1 075	9 882	16 159	27 116
3. —	2 366	2 343	4 709	1 067	10 562	16 018	27 647
4. —	3 114	1 868	4 982	1 775	11 342	16 229	29 346
1986 1. kv.	4 290	1 701	5 991	1 547	13 175	15 480	30 202
2. —	3 438	1 795	5 233	1 409	14 175	14 418	30 002

¹⁾ El-, gas- og varmeværker, telefonselskaber og forbrændingsanstalter med en gæld på 10 mill.kr. og derover, samt jernbaner, lufthavne og havne med en gæld på 1 mill.kr. og derover. Inklusive den

statslige og kommunale naturgasforsyning. Til og med 1979 el- og gasværker, telefonselskaber, havne og privatbaner.

Ultimo ¹⁾	Tilgodehavender			Gæld			Likvidi- tets- mæssig netto- stilling	Særlige ind- skud ⁴⁾
	Indlåns- beviser ²⁾	Indlån ³⁾	I alt ³⁾	Lån på indlåns- beviser	Andre udlån	Udlån i alt		
<i>Banker</i>								
1976	•	74	74	•	1 319	1 319	- 1 245	•
1977	•	80	80	•	3 695	3 695	- 3 615	•
1978	•	7	7	•	4 156	4 156	- 4 149	•
1979	•	396	396	•	4 118	4 118	- 3 722	•
1980	•	143	143	•	1 447	1 447	- 1 304	•
1981	•	259	259	•	977	977	- 718	•
1982	•	1	1	•	4 507	4 507	- 4 506	•
1983	•	50	50	•	3 904	3 904	- 3 854	•
1984	•	114	114	•	6 851	6 851	- 6 737	•
1985	21 674	5	21 679	12 717	7 033	19 750	1 929	2 411
1985 Okt.	16 842	9	16 851	13 877	581	14 458	2 393	2 110
Nov.	13 879	12	13 891	11 411	5 596	17 007	- 3 116	1 949
Dec.	21 674	5	21 679	12 613	7 033	19 646	2 033	2 411
1986 Jan.	19 538	11	19 549	14 002	—	14 002	5 547	2 160
Feb.	21 730	30	21 760	17 122	—	17 122	4 638	2 974
Marts ..	21 310	30	21 340	18 216	2 346	20 562	778	2 913
April	33 638	23	33 661	29 598	1 983	31 581	2 080	3 411
Maj	29 610	12	29 622	26 231	1 268	27 499	2 123	3 677
Juni	26 020	35	26 055	22 821	6 855	29 676	- 3 621	5 155
Juli	11 650	29	11 679	10 054	4 779	14 833	- 3 154	4 240
Aug.	9 361	15	9 376	8 035	5 190	13 225	- 3 849	3 679
Sept.	4 482	6	4 488	3 560	10 609	14 169	- 9 681	2 534
Okt.	3 509	9	3 518	2 839	10 981	13 820	- 10 302	1 613
Nov.	3 133	10	3 143	2 547	23 409	25 956	- 22 813	1 730
Dec.	6 852	26	6 878	6 179	23 009	29 188	- 22 310	1 624
<i>Sparekasser</i>								
1976	•	23	23	•	298	298	- 275	•
1977	•	58	58	•	510	510	- 452	•
1978	•	28	28	•	483	483	- 455	•
1979	•	44	44	•	506	506	- 462	•
1980	•	3	3	•	379	379	- 376	•
1981	•	20	20	•	333	333	- 313	•
1982	•	17	17	•	1 767	1 767	- 1 750	•
1983	•	7	7	•	1 549	1 549	- 1 542	•
1984	•	10	10	•	2 925	2 925	- 2 915	•
1985	2 103	4	2 107	1 804	1 198	3 002	- 895	852
1985 Okt.	1 433	12	1 445	1 273	126	1 399	46	933
Nov.	2 075	10	2 085	1 751	870	2 621	- 536	1 045
Dec.	2 103	3	2 106	1 790	1 198	2 988	- 882	852
1986 Jan.	2 101	4	2 105	1 763	—	1 763	342	549
Feb.	2 485	12	2 497	1 982	—	1 982	515	929
Marts ..	2 486	18	2 504	2 119	2 907	5 026	- 2 522	1 084
April	2 486	15	2 501	2 163	884	3 047	- 546	959
Maj	1 561	4	1 565	1 317	524	1 841	- 276	1 609
Juni	1 558	8	1 566	1 293	2 140	3 433	- 1 867	1 246
Juli	1 558	4	1 562	1 243	2 562	3 805	- 2 243	841
Aug.	1 258	5	1 263	1 042	788	1 830	- 567	965
Sept.	1 259	8	1 267	1 033	2 108	3 141	- 1 874	763
Okt.	1 259	3	1 262	1 023	1 391	2 414	- 1 152	390
Nov.	1 259	5	1 264	1 030	4 280	5 310	- 4 046	282
Dec.	959	7	966	718	12 505	13 223	- 12 257	412

¹⁾ Se note 1, side 1.²⁾ Nominel værdi.³⁾ Til og med oktober 1980 inklusive deponeringer som følge af overskridelser af det i henhold til aftalen af 2. november 1973 fastsatte udlånsloft.⁴⁾ Som følge af overskridelser af den i henhold til aftale med pengeinstitutternes organisationer fastsatte basisstigningstakt for de enkelte pengeinstitutters indenlandske indlån eksklusive særlige indlænsformer, se side 20. Forrentningen af særlige indskud fremgår af tabellen side 31.

Bankers og sparekassers udlån og beholdning af obligationer og aktier

Ultimo ¹⁾	Udlån ²⁾			Obligationer og aktier					I alt udlån og obligationer og aktier	
	Inden-landske	Uden-landske ³⁾	I alt	Indenlandske			Uden-landske	I alt	Inden-landske	Uden-landske
				Stats-papirer ⁴⁾	Andre obli-gation-tioner	Aktier				
Millioner kroner										
<i>Banker</i>										
1975	44 441	459	44 900	4 818	20 090	1 765	221	26 894	71 114	680
1976	53 100	464	53 564	8 546	15 377	1 905	322	26 150	78 928	786
1977	59 761	560	60 321	9 503	17 601	2 009	746	29 859	88 874	1 306
1978	66 591	778	67 369	10 645	16 045	1 967	979	29 636	95 248	1 757
1979	74 020	3 731	77 751	15 741	11 636	2 419	1 419	31 215	103 816	5 150
1980	80 216	5 584	85 800	21 130	11 138	2 711	1 851	36 830	115 195	7 435
1981	87 063	8 672	95 735	29 154	9 447	<u>2 918</u>	1 993	<u>43 512</u>	<u>128 582</u>	10 665
1982	97 026	10 955	107 981	40 585	9 970	3 639	2 281	56 475	151 220	13 236
1983	109 721	16 050	125 771	70 613	20 827	7 577	2 959	101 976	208 738	19 009
1984	125 207	28 256	153 463	76 958	27 521	7 503	4 213	116 195	237 189	32 469
1985	145 151	53 987	199 138	92 940	42 578	11 129	6 149	152 796	291 798	60 136
1985 Okt.	129 363	43 488	172 851	87 559	26 457	8 003	5 327	127 346	251 382	48 815
Nov.	134 729	47 599	182 328	85 079	30 122	8 246	5 765	129 212	258 176	53 364
Dec.	146 332	54 128	200 460	86 601	35 296	8 808	5 669	136 374	277 037	59 797
1986 Jan.	136 736	55 783	192 519	91 640	36 489	10 569	7 092	145 790	275 434	62 875
Feb.	138 499	56 909	195 408	92 568	38 390	10 918	7 887	149 763	280 375	64 796
Marts	143 700	59 099	202 799	91 673	39 960	11 165	9 906	152 704	286 498	69 005
April	142 804	61 293	204 097	90 947	43 103	11 539	10 988	156 577	288 393	72 281
Maj	144 821	63 080	207 901	89 073	41 177	12 886	10 591	153 727	287 957	73 671
Juni	156 605	65 643	222 248	90 060	43 906	12 955	11 183	158 104	303 526	76 826
Juli	153 665	60 719	214 384	85 047	37 871	13 107	11 196	147 221	289 690	71 915
Aug.	156 844	57 415	214 259	84 189	39 729	13 373	11 519	148 810	294 135	68 934
Sept.	164 470	57 554	222 024	85 028	41 879	13 595	12 278	152 780	304 972	69 832
Okt.	166 050	58 412	224 462	83 497	45 156	13 528	13 854	156 035	308 231	72 266
Nov.	172 418	54 916	227 334	79 592	45 744	13 708	12 987	152 031	311 462	67 903
Dec.	191 171	55 014	246 185	83 641	47 005	13 554	12 978	157 178	335 371	67 992
<i>Sparekasser⁵⁾</i>										
1975	23 716	100	23 816	565	6 455	370	0	7 390	31 106	100
1976	26 700	111	26 811	842	6 705	562	1	8 110	34 809	112
1977	29 477	96	29 573	1 868	7 938	668	17	10 491	39 951	113
1978	32 071	120	32 191	3 157	9 073	664	41	12 935	44 965	161
1979	34 516	232	34 748	5 087	9 038	949	64	15 138	49 590	296
1980	37 581	743	38 324	8 990	8 143	1 052	71	18 256	55 766	814
1981	<u>41 402</u>	<u>1 272</u>	<u>42 674</u>	<u>11 825</u>	<u>6 071</u>	<u>1 191</u>	<u>107</u>	<u>19 194</u>	<u>60 489</u>	<u>1 379</u>
1982	45 076	1 169	46 245	14 620	6 733	1 454	343	23 150	67 883	1 512
1983	50 274	3 037	53 311	23 786	12 097	2 232	341	38 456	88 389	3 378
1984	56 857	4 743	61 600	23 579	15 182	2 911	611	42 283	98 529	5 354
1985	67 311	9 192	76 503	28 643	19 395	3 612	1 237	52 887	118 961	10 429
1985 Okt.	60 269	7 367	67 636	27 904	17 471	2 896	1 125	49 396	108 540	8 492
Nov.	61 397	8 319	69 716	27 713	16 279	2 925	1 595	48 512	108 314	9 914
Dec.	67 742	9 193	76 935	26 415	16 142	2 974	1 284	46 815	113 273	10 477
1986 Jan.	64 322	10 659	74 981	29 179	17 618	3 768	1 643	52 208	114 887	12 302
Feb.	65 874	11 016	76 890	30 204	18 096	4 047	1 541	53 888	118 221	12 557
Marts	68 464	12 941	81 405	32 037	19 749	4 031	2 106	57 923	124 281	15 047
April	68 442	13 234	81 676	30 012	21 297	4 219	2 555	58 083	123 970	15 789
Maj	70 395	13 952	84 347	29 371	21 093	4 301	3 371	58 136	125 160	17 323
Juni	76 724	14 015	90 739	28 467	21 307	4 421	3 256	57 451	130 919	17 271
Juli	74 539	14 015	88 554	26 973	19 044	4 381	3 680	54 078	124 937	17 695
Aug.	75 844	13 665	89 509	27 097	17 342	4 298	4 063	52 800	124 581	17 728
Sept.	79 512	13 179	92 691	26 313	18 889	4 314	4 271	53 787	129 028	17 450
Okt.	79 886	13 387	93 273	25 379	17 509	3 959	4 221	51 068	126 733	17 608
Nov.	82 101	14 157	96 258	24 633	16 541	3 875	4 039	49 088	127 150	18 196
Dec.	90 942	14 112	105 054	26 457	19 488	3 979	3 337	53 261	140 866	17 449

¹⁾ Se note 1, side 1.

²⁾ Inklusive uopsigelige pantebreve til fast rente.

³⁾ Omfatter danske bankers og sparekassers udlån til valutaudlendinge samt danske bankers og sparekassers udenlandske filialers samlede udlån til valutaudlendinge og -udlendinge.

⁴⁾ Statsgældsbeviser og statsobligationer, bortset fra præmieobliga-

tioner, udstedt fra og med 1975. Til og med 1979 er tallene ultimo året balancetal, derefter statustal.

⁵⁾ Til og med 1981 sparekasser med en arbejdende kapital på 10 mill.kr. og derover. Derefter sparekasser med en arbejdende kapital på 25 mill.kr. og derover.

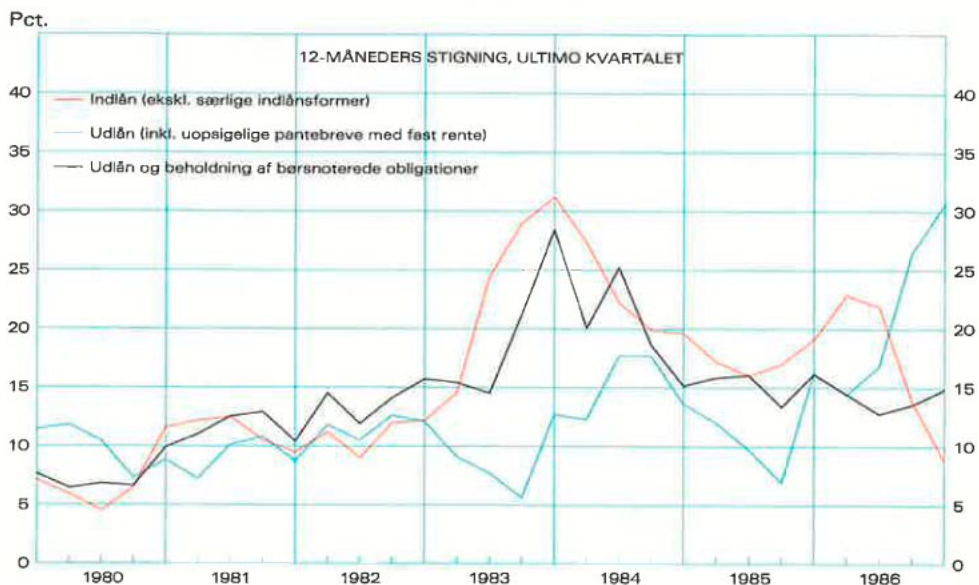
Ultimo	Erhvervsmæssige udlån								Ikke-erhvervsmæssige udlån		I alt indenlandske udlån
	Landbrug m.v.	Fremstillingsvirksomhed m.v. ¹⁾	Bygge- og anlægsvirksomhed	Handel, transport m.v.	Finansieringsvirksomhed, ejendoms-handel m.v.	Offentlig forvaltning og andre tjenesteydelser	Øvrige erhverv	I alt	Studielån	Andet	
Millioner kroner											
<i>Banker</i>											
1979	4 408	7 973	4 321	13 878	5 615	2 706	4 297	43 198	3 807	26 091	73 096
1980	5 574	9 705	5 009	16 444	8 392	3 337	2 393	50 854	4 328	24 401	79 583
1981	5 841	10 176	4 494	16 581	10 322	3 873	2 963	54 250	4 672	27 593	86 515
1982	6 597	12 257	4 470	17 985	12 860	3 869	3 682	61 720	4 966	29 304	95 990
1983	7 175	12 919	4 315	18 731	14 007	3 982	5 411	66 540	4 954	36 412	107 906
1984	7 919	14 050	5 469	21 689	16 091	4 159	5 478	74 855	4 912	43 277	123 044
1985	8 448	16 124	4 900	23 787	21 310	4 650	4 410	83 629	4 839	54 089	142 557
1982 Sept.	6 636	12 283	4 858	19 357	12 145	3 818	3 181	62 278	4 907	28 460	95 645
Dec.	6 597	12 257	4 470	17 985	12 860	3 869	3 682	61 720	4 966	29 304	95 990
1983 Marts	6 435	13 347	4 488	18 494	11 800	3 694	4 086	62 344	4 996	29 888	97 228
Juni	7 073	12 969	4 858	18 503	12 807	4 504	3 253	63 967	4 965	32 128	101 060
Sept.	6 931	12 340	4 371	18 374	12 799	3 843	3 372	62 030	4 987	33 487	100 504
Dec.	7 175	12 919	4 315	18 731	14 007	3 982	5 411	66 540	4 954	36 412	107 906
1984 Marts	7 106	13 074	4 591	18 982	11 985	4 243	5 637	65 618	4 928	38 397	108 943
Juni	8 229	14 119	5 406	22 205	13 673	4 913	5 010	73 555	4 915	40 710	119 180
Sept.	7 954	13 762	5 151	21 898	13 560	4 387	4 939	71 651	4 900	42 029	118 580
Dec.	7 919	14 050	5 469	21 689	16 091	4 159	5 478	74 855	4 912	43 277	123 044
1985 Marts	7 547	14 102	5 308	22 154	14 154	4 214	5 185	72 664	4 868	45 127	122 659
Juni	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Sept.	8 148	14 133	4 925	21 991	14 854	5 064	4 297	73 412	4 857	48 667	126 936
Dec.	8 448	16 124	4 900	23 787	21 310	4 650	4 410	83 629	4 839	54 089	142 557
1986 Marts	8 077	16 123	5 147	23 624	16 720	4 789	4 386	78 866	4 785	56 027	139 678
Juni	9 379	16 143	5 543	25 071	21 186	5 331	4 995	87 648	4 755	59 869	152 272
Sept.	9 680	16 471	6 264	26 499	20 729	5 307	5 211	90 161	4 715	65 199	160 075
<i>Sparekasser</i>											
1979	3 723	1 205	1 449	2 757	1 069	1 197	408	11 808	2 119	19 922	33 849
1980	4 436	1 692	1 816	3 915	2 004	1 737	875	16 475	2 372	18 142 ²⁾	36 989 ²⁾
1981	4 976	2 105	1 914	4 603	2 683	1 747	496	18 524	2 682	19 515	40 721
1982	5 275	2 191	1 723	5 284	3 050	1 825	1 239	20 587	2 929	21 136	44 652
1983	5 562	2 036	1 888	5 234	3 541	1 912	2 480	22 653	3 118	24 313	50 084
1984	5 739	2 429	1 942	5 192	2 861	1 992	5 169	25 324	3 310	27 237	55 871
1985	6 694	2 932	1 945	6 319	6 453	2 392	804	27 539	3 526	34 734	65 799
1982 Sept.	5 548	2 299	1 967	5 372	2 639	1 801	652	20 278	2 887	21 105	44 270
Dec.	5 275	2 191	1 723	5 284	3 050	1 825	1 239	20 587	2 929	21 136	44 652
1983 Marts	5 128	2 144	1 799	5 272	2 544	1 760	1 407	20 054	2 942	22 013	45 009
Juni	5 395	2 003	1 792	4 806	2 994	1 746	1 641	20 377	2 980	23 011	46 368
Sept.	5 520	1 919	1 646	5 165	2 733	1 734	1 546	20 263	3 058	24 102	47 423
Dec.	5 562	2 036	1 888	5 234	3 541	1 912	2 480	22 653	3 118	24 313	50 084
1984 Marts	5 652	2 143	1 976	5 220	2 449	1 839	2 578	21 857	3 158	25 239	50 254
Juni	6 250	2 280	1 761	5 596	3 647	1 821	3 409	24 764	3 219	26 823	54 806
Sept.	5 970	2 120	1 725	5 394	2 792	1 835	2 993	22 829	3 299	28 193	54 321
Dec.	5 739	2 429	1 942	5 192	2 861	1 992	5 169	25 324	3 310	27 237	55 871
1985 Marts	5 600	2 164	1 694	5 026	2 399	1 889	5 195	23 967	3 382	28 924	56 273
Juni	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Sept.	5 960	1 910	1 642	4 751	2 372	1 821	6 215	24 671	3 418	30 134	58 223
Dec.	6 694	2 932	1 945	6 319	6 453	2 392	804	27 539	3 526	34 734	65 799
1986 Marts	6 522	2 808	2 087	6 448	4 267	2 330	2 323	26 785	3 560	35 507	65 852
Juni	7 377	2 926	2 334	6 922	6 771	2 559	1 911	30 800	3 537	39 173	73 510
Sept.	7 415	3 081	2 398	7 178	5 511	2 524	1 729	29 836	3 600	42 410	75 846

Anm.: Til og med december 1981 inklusive pantebrevslån til fast rente, men eksklusive erhvervede pantebreve. Tallene ultimo året er månedstal.

¹⁾ Herunder el-, gas-, vand- og varmeforsyning samt råstofudvinding.

²⁾ Tallet er påvirket af en statistisk ændring i opgørelsen, som har medført en nedgang i udlånene på ca. 300 mill. kr.

Stigning i bankers indenlandske indlån, udlån og beholdning af obligationer

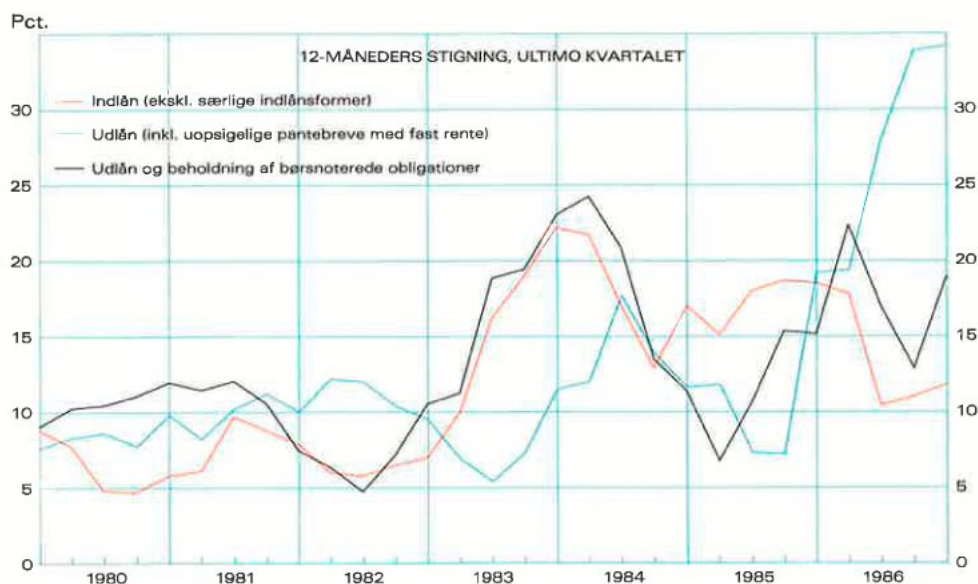
Bankers indlån

Ultimo ¹⁾	Indenlandske indlån					Uden- landske indlån	Indlån i alt
	Anfordring	Opsigelse eksklusive særlige indlåns- former	Særlige indlåns- former	I alt	Heraf aftale- indlån		
1975	32 857	27 225	7 513	67 595	•	1 730	69 325
1976	34 683	31 987	9 339	76 009	•	1 878	77 887
1977	37 121	33 559	11 362	82 042	•	2 245	84 287
1978	43 604	28 663	13 634	85 901	•	2 605	88 506
1979	47 238	30 282	16 270	93 790	•	2 997	96 787
1980	53 229	33 274	19 798	106 301	•	4 908	111 209
1981	59 786	35 075	23 502	118 363	•	7 460	125 823
1982	69 786	36 792	27 663	134 241	34 125	8 660	142 901
1983	89 364	50 564	36 718	176 646	50 632	10 348	186 994
1984	103 832	63 445	40 119	207 396	72 284	13 422	220 818
1985	133 379	66 267	47 255	246 901	82 482	21 488	268 389
1985 Okt.	112 094	61 630	42 675	216 399	61 853	16 676	233 075
Nov.	110 908	63 930	42 892	217 730	63 517	16 635	234 365
Dec.	133 458	66 202	47 250	246 910	83 261	21 499	268 409
1986 Jan.	121 524	64 419	46 975	232 918	69 275	21 762	254 680
Feb.	121 876	62 706	47 269	231 851	66 702	20 821	252 672
Marts	132 334	62 444	47 284	242 062	70 266	21 055	263 117
April	130 688	62 579	47 938	241 205	65 968	22 783	263 988
Maj	134 776	61 187	48 268	244 231	65 880	23 316	267 547
Juni	147 864	60 058	48 768	256 690	76 880	25 634	282 324
Juli	129 817	61 101	48 679	239 597	59 670	25 337	264 934
Aug.	128 885	59 272	48 392	236 549	62 701	24 192	260 741
Sept.	136 993	60 122	47 972	245 087	69 822	24 425	269 512
Okt.	133 713	62 638	47 827	244 178	72 374	26 051	270 229
Nov.	128 456	64 794	47 779	241 029	70 690	26 658	267 687
Dec.	146 982	70 485	49 936	267 403	93 770	25 873	293 276

¹⁾ Se note 1, side 1.

Stigning i sparekassers indenlandske indlån, udlån og beholdning af obligationer

19

Sparekassers indlån

Ultimo ¹⁾	Indenlandske indlån					Uden- landske indlån	Indlån i alt
	Anfordring	Opsigelse eksklusive særlige indlåns- former	Særlige indlåns- former	I alt	Heraf aftale- indlån		
1975	11 116	15 432	3 604	30 152	•	151	30 303
1976	11 948	17 176	4 301	33 425	•	170	33 595
1977	13 177	19 243	5 215	37 635	•	232	37 867
1978	14 888	19 601	6 280	40 769	•	283	41 052
1979	16 166	21 410	7 384	44 960	•	338	45 298
1980	16 982	22 823	8 894	48 699	•	402	49 101
1981	18 842	24 152	10 469	53 463	•	458	53 921
1982	20 947	25 050	12 030	58 027	5 030	901	58 928
1983	26 472	29 853	16 206	72 531	8 368	1 220	73 751
1984	31 743	34 116	18 626	84 485	14 805	1 328	85 813
1985	41 115	37 010	21 979	100 104	17 085	1 644	101 748
1985 Okt.	37 615	36 565	20 666	94 846	14 323	1 605	96 451
Nov.	38 407	36 882	20 560	95 849	13 523	1 622	97 471
Dec.	41 506	36 672	21 486	99 664	16 984	1 653	101 317
1986 Jan.	36 896	36 675	22 110	95 681	12 093	1 667	97 348
Feb.	39 009	37 893	22 305	99 207	12 053	1 702	100 909
Marts	41 327	39 236	23 353	103 916	12 943	1 716	105 632
April	41 083	38 854	23 602	103 539	11 949	1 710	105 249
Maj	42 985	39 374	23 916	106 275	12 254	1 671	107 946
Juni	42 752	37 142	23 928	103 822	10 698	1 854	105 676
Juli	41 997	37 518	23 887	103 402	10 756	1 737	105 139
Aug.	43 213	38 337	23 816	105 366	12 857	1 730	107 096
Sept.	43 463	38 096	23 822	105 381	13 301	1 791	107 172
Okt.	43 969	38 620	23 798	106 387	15 438	2 109	108 496
Nov.	44 076	39 782	23 800	107 658	16 284	2 130	109 788
Dec.	45 828	41 736	24 144	111 708	21 867	2 222	113 930

Anm.: Se note 5, side 16.

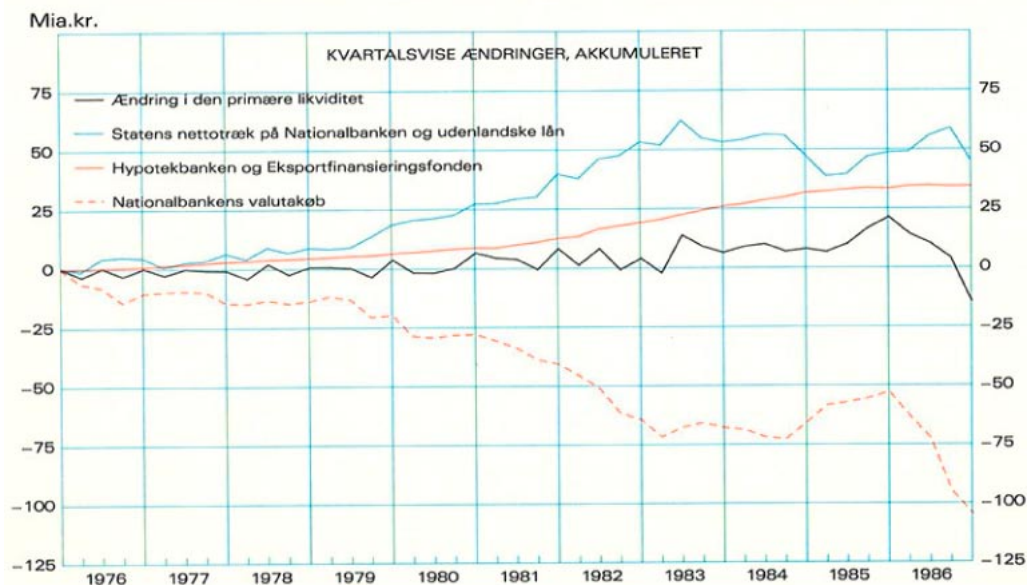
¹⁾ Se note 1, side 1.

	Udlån ¹⁾	Indlån	Indlån eksklusive særlige indlåns- former	Udlån	Indlån	Indlån eksklusive særlige indlåns- former	Basis- stignings- takt ²⁾
	Millioner kroner			Stigning i procent i forhold til året før			Procent
<i>Ultimo</i>							
1984 Juni	178 105	263 721	208 012	17.7	21.8	20.7	•
Juli	172 639	251 661	196 332	17.8	20.6	18.9	•
Aug.	173 891	257 562	202 616	17.7	22.1	21.1	•
Sept.	177 001	264 442	209 547	16.5	19.3	17.8	•
Okt.	173 759	272 778	218 346	15.2	22.4	21.8	•
Nov.	173 904	275 708	221 136	13.3	21.9	22.2	•
Dec.	182 800	291 896	233 367	13.0	17.2	18.9	•
1985 Jan.	175 524	276 945	218 331	12.5	16.7	18.5	•
Feb.	176 953	278 195	219 283	11.3	17.1	18.8	•
Marts	182 963	286 837	226 725	11.9	15.5	16.6	•
April	182 374	288 812	227 717	10.1	16.4	17.6	•
Maj.	183 663	293 820	231 803	9.8	16.0	17.0	•
Juni	193 993	305 740	242 709	8.9	15.9	16.7	14
Juli	182 586	295 992	232 359	5.8	17.6	18.4	13
Aug.	183 086	304 669	240 476	5.3	18.3	18.7	12
Sept.	189 416	310 003	246 444	7.0	17.2	17.6	11
<i>Månedsgennemsnit</i>							
1984 Okt.	177 941	261 464	207 026	•	•	•	•
Nov.	176 549	271 065	216 487	•	•	•	•
Dec.	178 105	278 619	220 274	•	•	•	•
1985 Jan.	181 189	277 505	218 899	•	•	•	•
Feb.	178 780	275 673	216 770	•	•	•	•
Marts	180 354	277 244	217 141	•	•	•	•
April	185 565	278 904	217 820	•	•	•	•
Maj.	186 183	289 151	227 143	•	•	•	•
Juni	186 551	294 559	231 533	•	•	•	•
Juli	189 465	295 154	232 014	•	•	•	•
Aug.	184 179	301 022	237 297	•	•	•	•
Sept.	183 516	305 751	241 980	•	•	•	•
Okt.	190 641	308 208	244 873	7.1	17.9	18.3	10
Nov.	192 712	314 955	251 349	9.2	16.2	16.1	10
Dec.	200 175	326 084	261 636	12.4	17.0	18.8	10
1986 Jan.	205 170	329 793	260 818	13.2	18.8	19.1	10
Feb.	202 545	329 605	260 124	13.3	19.6	20.0	10
Marts	206 069	335 621	266 026	14.3	21.1	22.5	10
April	212 588	342 395	271 454	14.6	22.8	24.6	9
Maj.	214 774	347 366	275 240	15.4	20.1	21.2	9
Juni	220 247	349 595	277 247	18.1	18.7	19.7	9
Juli	234 529	343 412	270 529	23.8	16.4	16.6	9
Aug.	232 850	341 567	268 976	26.4	13.5	13.3	9
Sept.	237 796	345 342	273 128	29.6	12.9	12.9	9
Okt.	248 876	345 332	273 413	30.5	12.0	11.7	9
Nov.	251 830	350 252	278 455	30.7	11.2	10.8	9
Dec.	261 644	361 350	289 715	30.7	10.8	10.7	9

¹⁾ Inklusive uopsigelige pantebreve til fast rente.

²⁾ Såfremt stigningen i det enkelte pengeinstituts indlån eksklusive særlige indlånsformer i procent i forhold til året før er større end basisstignings takten, skal pengeinstitutter foretage særlige indskud i Nationalbanken, se side 15. Beregning heraf foretoges i juni-

september 1985 på grundlag af ultimotal. Fra og med oktober 1985 er månedsgennemsnit af dag-til-dag saldi blevet lagt til grund for beregningerne. Særlige indskud i Nationalbanken beregnes som 20 pct. af indlånsstigningen ud over basisstignings takten.

Ultimo ¹⁾	Primær likviditet			Forskellige faktors påvirkning af den primære likviditet				
	Sedler, mønt og postgiroindskud	Bankers og sparekassers likviditetsmæssige nettostilling over for Nationalbanken ²⁾	I alt	Statens nettotræk på Nationalbanken og udenlandske lån ³⁾	Hypotekbanken og Eksportfinansieringsfonden ⁴⁾	Nationalbankens valutakøb ⁵⁾	Andre faktorer ⁶⁾	I alt
	Millioner kroner							
1975	12 447	- 938	11 509	5 409	499	268	- 1 637	4 539
1976	13 114	- 1 520	11 594	4 478	971	- 10 425	5 061	85
1977	14 682	- 4 067	10 615	1 844	2 126	- 4 170	- 779	- 979
1978	16 744	- 4 604	12 140	2 430	1 467	814	- 3 186	1 525
1979	19 336	- 4 184	15 152	9 716	1 832	- 5 907	- 2 629	3 012
1980	19 703	- 1 680	18 023	8 915	2 367	- 8 350	- 61	2 871
1981	20 776	- 1 031	19 745	12 522	3 881	- 12 634	- 2 047	1 722
1982	21 738	- 6 256	15 482	13 397	6 562	- 23 777	- 445	- 4 263
1983	23 211	- 5 396	17 815	- 204	6 880	- 3 448	- 895	2 333
1984	28 962	- 9 652	19 310	- 5 746	5 652	2 090	- 501	1 495
1985	31 764	1 034	32 798	1 265	1 758	13 175	- 2 710	13 488
1985 Nov.	26 771	- 3 652	23 119	- 9 301	- 28	2 198	1 141	- 5 990
Dec.	31 764	1 151	32 915	9 515	- 91	- 375	630	9 679
1986 Jan.	26 112	5 889	32 001	2 105	128	- 1 691	- 1 339	- 797
Feb.	25 727	5 153	30 880	- 844	500	- 1 626	849	- 1 121
Marts	27 431	- 1 744	25 687	- 769	433	- 7 117	2 260	- 5 193
April	25 956	1 534	27 490	5 842	- 328	- 2 985	- 726	1 803
Maj	26 326	1 847	28 173	2 716	295	- 1 993	- 335	683
Juni	27 227	- 5 488	21 739	- 1 808	247	- 4 370	- 503	- 6 434
Juli	27 105	- 5 397	21 708	2 402	- 415	- 11 166	9 148	- 31
Aug.	26 204	- 4 416	21 788	- 39	274	- 2 037	1 882	80
Sept.	27 016	- 11 555	15 461	883	- 265	- 9 142	2 197	- 6 327
Okt.	27 388	- 11 454	15 934	776	44	- 1 234	887	473
Nov.	27 889	- 26 859	1 030	- 16 208	- 75	- 179	1 558	- 14 904
Dec.	31 622	- 34 567	- 2 945	1 379	105	- 8 280	2 821	- 3 975

¹⁾ Se note 1, side 1.

²⁾ Se side 15.

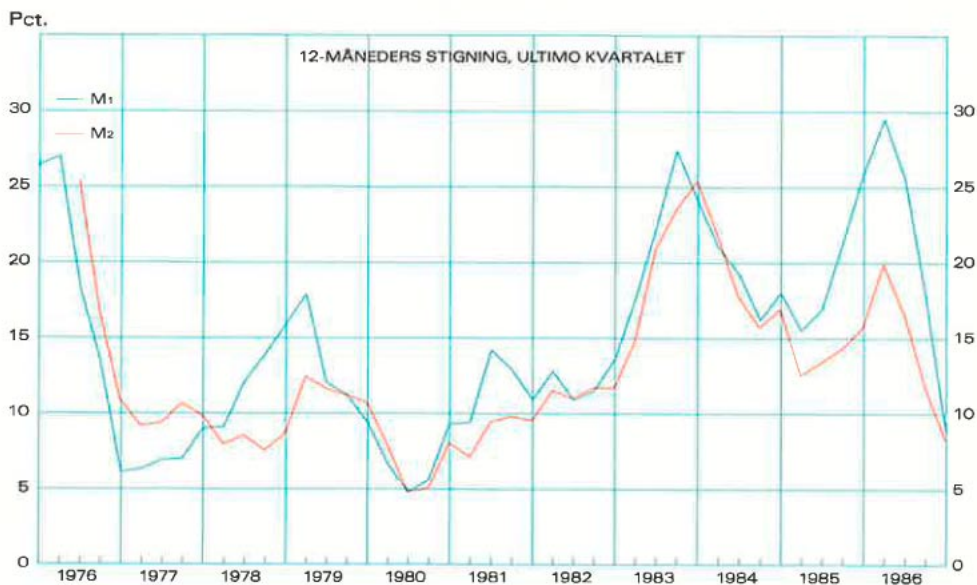
³⁾ Se side 13 øverst.

⁴⁾ Udlånsstigning og obligationskøb.

⁵⁾ Stigning i Danmarks officielle likviditet, korrigeret for statens, Hypotekbankens og Eksportfinansieringsfondens nettolåntagning i udlandet.

⁶⁾ Inklusive ændring i særlige indskud i Nationalbanken, se side 15.

Pengemængden

Ultimo	Primær likviditet hos erhverv og husholdninger m.v.	Anfordringsindskud i banker og sparekasser ¹⁾		I alt (M ₁)	Indskud på opsigelse i banker og sparekasser ekskl. indskud på særlige indlånsformer ¹⁾	Ikke-banksektorens beholdning af statsgældsbeviser	I alt (M ₂)	Procentvis stigning i forhold til samme tidspunkt året før	
		Konti med checks	Konti uden checks					M ₁	M ₂
Millioner kroner								Procent	
1975	10 800	20 750	23 223	54 773	42 657	•	97 430	•	•
1976	11 508	21 105	25 526	58 139	49 163	710	108 012	6.1	10.9
1977	13 088	22 965	27 333	63 386	52 802	2 555	118 743	9.0	9.9
1978	14 954	26 895	31 597	73 446	48 264	7 315	129 025	15.9	8.7
1979	16 910	29 090	34 314	80 314	51 692	11 008	143 014	9.4	10.8
1980	17 540	29 917	40 294	87 751	56 097	10 722	154 570	9.3	8.1
1981	18 687	34 329	44 299	97 315	59 227	12 888	169 430	10.9	9.6
1982	19 685	31 697	59 036	110 418	61 842	16 613	188 873	13.6	11.8
1983	21 167	40 261	75 575	137 003	80 417	19 641	237 061	24.1	25.5
1984	26 086	44 229	91 346	161 661	97 561	18 112	277 334	18.0	17.0
1985	28 649	54 319	120 175	203 143	103 277	15 465	321 885	25.7	16.1
1985 Okt.	24 314	48 044	101 665	174 023	98 195	16 114	288 332	19.6	11.1
Nov.	24 776	45 544	103 771	174 091	100 812	13 731	288 634	20.9	9.9
Dec.	28 649	54 363	120 601	203 613	102 874	14 750	321 237	25.9	15.8
1986 Jan.	24 017	48 112	110 308	182 437	101 094	15 979	299 510	24.3	15.2
Feb.	23 785	47 859	113 026	184 670	100 599	15 323	300 592	24.3	16.3
Marts ...	25 300	55 945	117 716	198 961	101 680	15 419	316 060	29.5	20.0
April	23 351	53 844	117 927	195 122	101 433	17 734	314 289	25.0	18.1
Maj.	23 984	51 320	126 441	201 745	100 561	16 720	319 026	27.3	18.5
Juni	24 459	65 285	125 331	215 075	97 200	18 027	330 302	25.5	16.7
Juli	24 617	50 689	121 125	196 431	98 619	18 904	313 954	21.8	15.4
Aug.	24 102	46 448	125 650	196 200	97 609	16 047	309 856	18.6	11.7
Sept.	24 524	55 646	124 810	204 980	98 218	16 539	319 737	17.8	11.9
Okt.	25 249	51 890	125 792	202 931	101 258	17 866	322 055	16.6	11.7
Nov.	25 614	49 446	123 086	198 146	104 576	14 656	317 378	13.8	10.0
Dec.	28 711	53 237	139 573	221 521	112 221	14 068	347 810	8.8	8.3

¹⁾ Indenlandske. Se note 5, side 16.

	Statens netto-træk på Nationalbanken og udenlandske lån ¹⁾	Ændring i ikke-banksektorens beholdning af statsgældsbeviser	Udlånsstigning i banker og sparekasser	Obligationenkøb ²⁾	Stigning (-) i indskud på særlige indlånsformer	Andre indenlandske faktorer ³⁾	Indenlandske faktorer i alt	Udenlandske faktorer ⁴⁾	Samlet ændring af pengemængden
Millioner kroner									
1977.....	1 844	1 845	9 438	5 052	- 2 937	- 381	14 861	- 4 130	10 731
1978.....	2 430	4 760	9 424	187	- 3 337	- 1 438	12 026	- 1 744	10 282
1979.....	9 716	3 693	10 117	450	- 3 740	- 1 501	18 735	- 4 746	13 989
1980.....	8 915	- 286	10 133	6 973	- 5 038	1 415	22 112	- 10 556	11 556
1981.....	12 522	2 166	11 722	5 055	- 5 279	2 208	28 394	- 13 534	14 860
1982.....	13 397	3 725	16 024	15 809	- 5 771	- 222	42 962	- 23 136	19 826
1983.....	- 204	3 028	19 718	42 865	- 13 231	3 785	55 961	- 7 773	48 188
1984.....	- 5 746	- 1 529	22 806	20 397	- 5 821	8 269	38 376	1 897	40 273
1985.....	1 265	- 2 647	32 010	20 978	- 10 489	- 4 144	36 973	7 578	44 551
1985 2. kv.	871	- 7	11 030	15 431	- 2 919	- 4 170	20 236	- 788	19 448
3. —	7 383	45	- 4 577	5 626	- 528	- 3 152	4 797	- 1 885	2 912
4. —	1 739	539	24 658	4 103	- 5 675	4 587	29 951	6 082	36 033
1986 1. kv.	492	- 46	- 298	1 900	- 1 403	6 584	7 229	- 13 054	- 5 825
2. —	6 750	2 608	21 165	1 279	- 2 059	- 7 472	22 271	- 8 029	14 242
3. —	3 246	- 1 488	10 653	- 841	902	- 1 854	10 618	- 21 183	- 10 565
4. —	- 14 053	- 2 471*	38 131	5 990	- 2 286*	13 762*	39 073*	- 11 000*	28 073*

¹⁾ Se side 13 øverst.

²⁾ Nationalbanken, banker, sparekasser, Hypotekbanken og Postgiroen. Inklusive køb af statspapirer.

³⁾ Residual, omfatter bl.a. stigning i Hypotekbankens og Dansk Eksportfinansieringsfonds udlån, stigning i bankers og sparekassers

beholdning af udearede checks og forøgelse af Nationalbankens og pengeinstitutternes egenkapital.

⁴⁾ Overskud på betalingsbalancens løbende poster samt den ikke-statslige sektors nettokapitalimport bortset fra pengeinstitutternes optagelse af ansvarlig indskudskapital i udlandet.

Statens nettofinansieringsbehov og kreditudvidelse til den private sektor og kommuner m.v. gennem en række vigtige finansieringskilder

	Statens netto-finansierings-behov ¹⁾	Nettoudlån til private, virksomheder og kommuner m.v. fra					
		Banker og sparekasser	Realkredit-institutter m.v. ²⁾	Forsikrings-sel-skaber og pen-sionskasser ³⁾	De nævnte indenlandske finansierings-kilder i alt	Udlander ⁴⁾	Samtlige de nævnte finansierings-kilder
Millioner kroner							
1978.....	16 457	9 424	21 341	2 207	32 972	4 309	37 281
1979.....	20 849	10 117	23 258	4 269	37 644	6 457	44 101
1980.....	25 793	10 133	19 054	3 569	32 756	4 085	36 841
1981.....	41 518	11 722	16 611	1 808	30 141	19	30 160
1982.....	58 113	16 024	17 290	1 013	34 327	- 1 599	32 728
1983.....	52 813	19 718	35 303	1 200	56 221	4 866	61 087
1984.....	39 845	22 806	40 662	366	63 834	18 068	81 902
1985.....	27 499	32 010	63 937	934	96 881	26 590	123 471
1985 2. kv.	18 937	11 030	15 943	78	27 051	2 367	29 418
3. —	12 184	- 4 577	18 932	198	14 553	3 741	18 294
4. —	- 10 605	24 658	17 922	502	43 082	14 702	57 784
1986 1. kv.	1 353	- 298	18 339	507	18 548	7 254	25 802
2. —	10 864	21 165	15 809	11	36 985	5 430	42 415
3. —	254	10 653	17 890	17*	28 560*	- 12 033	16 527*
4. —	- 26 400	38 131	12 240	- 11*	50 360*	- 193	50 167*

¹⁾ Se side 13 øverst.

²⁾ Nettonudlån fra realkreditinstitutter og erhvervsfinansieringsinstitutter samt nettotilgang af obligationer udstedt af kommuner og virksomheder.

³⁾ Stigning i udlån. Fra og med 1980 inklusive Lønmodtagernes Dyr-tidsfond.

⁴⁾ Kommuner og koncessionerede selskabers nettolåntagning i udlandet, finanslån, kommercielle lån, øvrige erhvervsmæssige lån og kreditter samt ikke-registrerede kapitalbevægelser inklusive fejl og udeladelser.

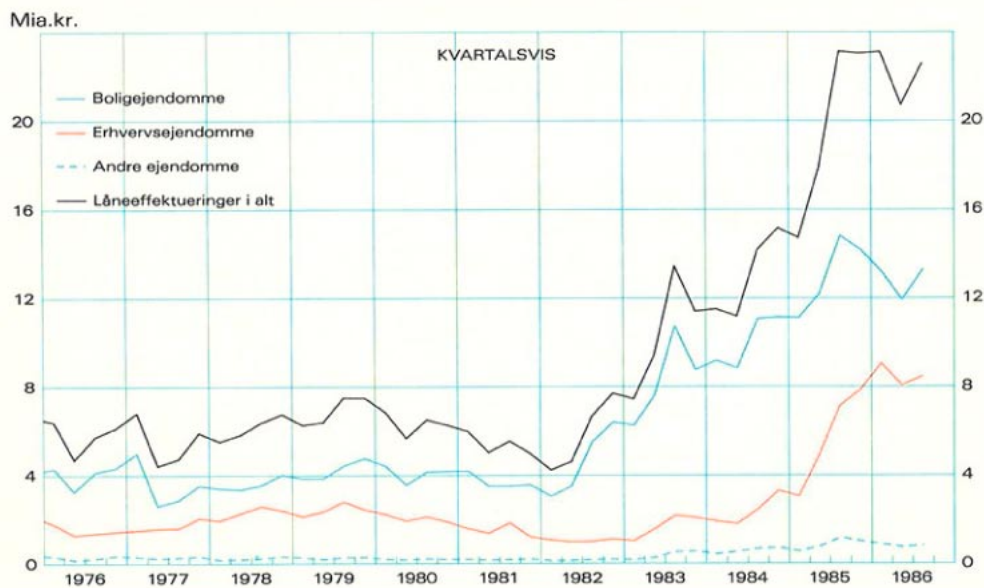
	Pantebreve tinglyst til (långiver)									Ting- lys- ninger i alt
	Real- kredit- institutter	Spare- kasser	Banker	Forsik- ringssel- skaber og pensions- kasser	Stat og kom- muner	Ejer- pante- breve	Sæl- ger- pante- breve	Bolig- selska- bernes Lands- bygge- fond m.v. ¹⁾	Andre	
	Millioner kroner									
1976	24 802	881	489	377	1 336	20 101	10 900	939		59 825
1977	25 194	697	351	986	1 433	22 621	14 788	946		67 016
1978	28 904	580	538	2 011	1 888	23 762	19 221	1 835		78 739
1979	33 049	523	820	3 492	2 179	26 126	20 583	4 459		91 231
1980	30 478	373	495	3 994	1 690	21 173	14 985	2 837		76 025
1981	25 788	554	359	1 564	1 674	18 497	9 923	979	729	60 067
1982	28 785	506	239	486	1 940	17 685	5 325	1 338	335	56 639
1983	50 591	429	279	293	2 269	19 958	4 101	1 318	194	79 432
1984	60 675	412	410	276	1 855	26 190	3 746	1 024	278	94 866
1985	86 728	1 256	1 393	848	1 837	34 475	5 196	997	700	133 430
1985 2. kv.	19 749	166	203	145	453	7 666	1 104	208	187	29 881
3. —	24 250	286	398	270	354	9 249	1 655	239	182	36 883
4. —	27 159	714	680	328	440	10 820	1 590	304	215	42 250
1986 1. kv.	21 595	707	548	374	438	9 625	1 411	206	317	35 221
2. —	27 631	886	540	668	402	11 749	1 762	142	345	44 125
3. —	28 075	700	555	659	485	12 300	1 873	209	343	45 199
Okt.	16 191	248	241	288	148	5 860	832	75	137	24 020
Nov.	6 061	120	129	139	119	2 572	477	77	27	9 721

¹⁾ Inklusive Grundejernes Investeringsfond og Finansieringsinstitutter for Hoteller.

Cirkulerende børsnoterede kroneobligationer

(Nominel værdi)

Ultimo	Indenlandske statspapirer			Realkredit- obligationer	Andre krone- obligationer	I alt
	Krone- obligationer	Statsgælds- beviser	I alt			
	Millioner kroner					
1975	8 381	•	8 381	176 125	14 422	198 928
1976	12 269	2 911	15 180	204 606	16 686	236 472
1977	20 282	6 803	27 085	232 195	19 352	278 632
1978	32 071	13 050	45 121	264 413	21 597	331 131
1979	45 392	16 950	62 342	301 505	22 480	386 327
1980	69 408	21 350	90 758	335 574	22 332	448 664
1981	102 126	33 250	135 376	356 874	24 316	516 566
1982	167 818	36 150	203 968	379 005	27 852	610 825
1983	231 776	40 700	272 476	417 556	34 367	724 399
1984	293 546	37 800	331 346	468 261	37 962	837 569
1985	331 062	28 760	359 822	540 425	40 939	941 186
1985 Okt.	342 452	32 860	375 312	526 645	41 450	943 407
Nov.	338 915	28 160	367 075	531 319	41 735	940 129
Dec.	331 062	28 760	359 822	540 425	40 939	941 186
1986 Jan.	331 326	29 660	360 986	543 983	41 176	946 145
Feb.	331 508	28 120	359 628	550 550	41 641	951 819
Marts	332 667	28 210	360 877	557 499	42 351	960 727
April	327 992	34 070	362 062	562 561	42 646	967 269
Maj	326 249	34 020	360 269	569 115	43 109	972 493
Juni	330 633	34 800	365 433	573 588	43 742	982 763
Juli	330 689	34 910	365 599	579 694	43 676	988 969
Aug.	330 617	29 060	359 677	587 257	43 944	990 878
Sept.	333 197	29 660	362 857	593 701	44 182	1 000 740
Okt.	333 450	31 560	365 010	597 467	44 780	1 007 257
Nov.	329 904	25 260	355 164	600 979	45 292	1 001 435
Dec.	323 576	27 500	351 076	608 794	43 931	1 003 801

	Låne-tilbud ¹⁾²⁾	Låneeffektueringer ¹⁾³⁾									
		Boligejendomme						Erhvervs-ejendomme		Andre ejendomme	I alt
		Ejerboliger				Udlejnings-ejendomme	I alt	Land-brugs-ejendomme	Industri-ejendomme m. v.		
		Nybyg-geri	Om- og tilbyg-ninger	Ejer-skifter	Andre formål						
1975	26 504	6 199	2 192	1 648	1 392	2 477	13 908	4 945	3 114	1 428	23 395
1976	18 350	6 886	3 836	2 232	528	2 496	15 978	4 120	1 759	1 127	22 984
1977	23 560	7 040	2 928	1 736	258	1 997	13 959	4 592	2 176	1 204	21 931
1978	25 614	7 071	3 372	1 659	335	1 868	14 305	6 523	2 715	980	24 523
1979	29 244	8 054	4 691	2 051	265	1 831	16 892	6 930	2 813	1 094	27 729
1980	26 205	6 936	5 353	1 801	252	1 955	16 297	5 105	3 097	853	25 352
1981	20 907	4 542	4 708	2 625	318	2 571	14 764	2 710	3 316	804	21 594
1982	25 681	2 339	3 298	7 444	446	4 919	18 446	2 014	2 123	687	23 270
1983	49 305	4 160	5 516	15 575	639	7 446	33 336	2 934	3 890	1 600	41 760
1984	62 882	5 462	8 842	17 648	477	7 776	40 205	3 641	5 794	2 420	52 060
1985	116 632	9 566	12 664	19 561	1 560	8 962	52 313	7 444	15 492	3 557	78 806
1984 4. kv. ...	15 847	1 576	2 872	4 921	111	1 657	11 137	1 015	2 279	736	15 167
1985 1. kv. ...	18 359	1 539	2 841	4 020	111	2 610	11 121	898	2 143	574	14 736
2. — ...	24 519	2 149	3 616	4 699	246	1 490	12 200	1 477	3 429	788	17 894
3. — ...	31 909	3 072	3 285	5 215	452	2 797	14 821	2 260	4 866	1 179	23 126
4. — ...	41 845	2 806	2 922	5 627	751	2 065	14 171	2 809	5 054	1 016	23 050
1986 1. kv. ...	25 547	2 949	2 166	4 503	316	3 260	13 194	2 574	6 467	877	23 112
2. — ...	34 246	2 715	2 065	5 135	257	1 740	11 912	2 844	5 209	750	20 715
3. — ...	26 476	3 278	1 890	5 128	96	2 906	13 298	3 533	4 918	830	22 579
Okt.	18 739	1 391	717	1 788	69	869	4 834	1 331	1 952	300	8 417
Nov.	2 661	714	539	1 294	28	820	3 395	789	1 099	181	5 464

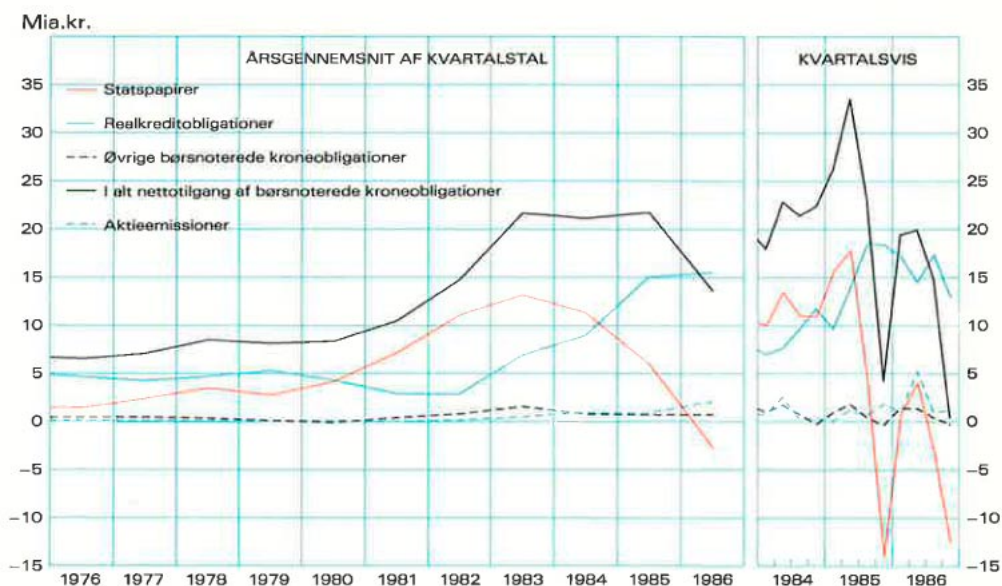
¹⁾ Fra og med januar 1981 opgøres realkreditinstitutternes udlån som kontantværdier, mens de hidtil har været omregnet til 10 pct.'s lån. Af hensyn til sammenligneligheden er tallene til og med 1980 omregnet til kontantbasis.

²⁾ Nye afgivne bindende lånetilbud minus overførsler, d.v.s. de rest-

gældsbeløb til instituttet, der forudsættes at blive indfriet i forbindelse med optagelsen af det nye lån. Der er endvidere foretaget fradrag for afslæde, bortfaldne og reducerede lånetilbud.

³⁾ Bruttolån, minus overførsler, se note 2.

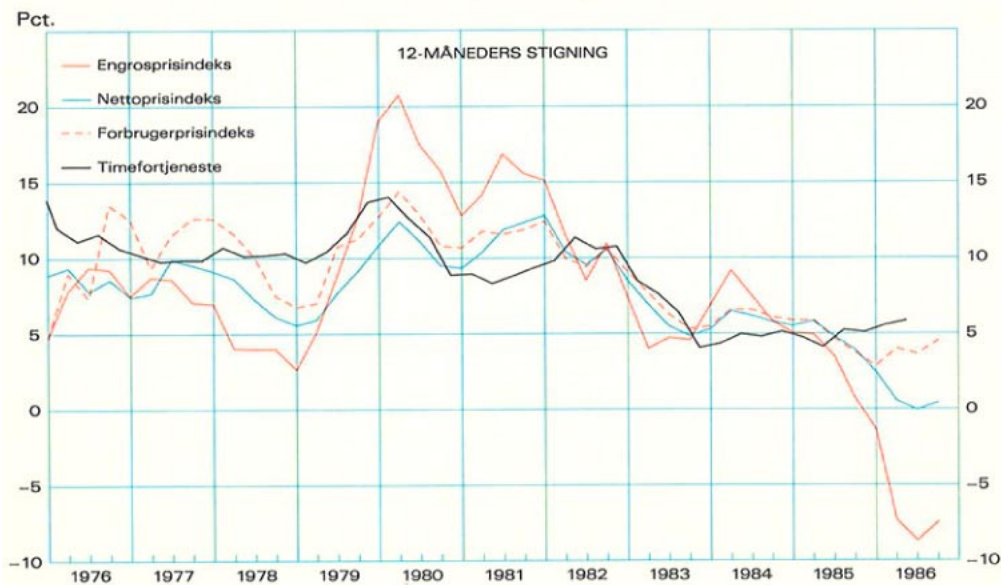
Nettotilgang af børsnoterede kroneobligationer til kursværdi samt aktieemissioner

	Nettotilgang af børsnoterede kroneobligationer til kursværdi				Placeret hos						Aktie- emis- sioner
	Inden- landske stats- papirer	Real- kredit- obliga- tioner	Øvrige børs- noterede krone- obliga- tioner	I alt	National- banken	Banker	Spare- kasser	Sociale fonde ¹⁾ , Post- giroen og Hypotek- banken	For- sikrings- selskaber og pensions- kasser	Erhvervs- virksom- heder, private m.v. ²⁾	
1976	5 791	18 600	1 828	26 219	5 558	454	1 024	4 822	5 962	8 399	588
1977	9 634	16 960	1 854	28 448	- 1 679	2 913	2 296	7 116	6 506	11 296	412
1978	14 027	18 663	1 372	34 062	- 1 074	- 1 189	2 367	9 601	7 682	16 675	472
1979	11 133	21 097	384	32 614	24	- 563	1 581	9 293	8 300	13 979	236
1980	16 878	17 113	- 393	33 598	985	3 488	2 415	9 277	9 566	7 867	250
1981	28 996	11 470	1 673	42 139	388	4 631	283	9 304	12 681	14 852	55
1982	44 716	11 333	3 186	59 235	1 665	9 002	2 404	12 525	16 592	17 047	592
1983	53 017	27 541	6 302	86 860	1 351	29 034	9 930	13 560	18 604	14 381	1 922
1984	45 591	35 945	3 205	84 741	- 1 543	13 832	3 453	15 053	18 324	35 622	3 914
1985	23 985	60 386	2 815	87 186	- 316	17 037	3 632	12 360	19 870	34 603	3 710
1984 1. kv. ...	10 028	6 979	995	18 002	- 2 232	- 5 793	1 103	6 412	8 297	10 215	745
2. — ...	13 522	7 619	1 733	22 874	340	4 025	1 037	3 258	5 245	8 969	2 540
3. — ...	11 059	9 631	749	21 439	224	4 578	- 1 622	3 862	3 725	10 672	260
4. — ...	10 982	11 716	- 272	22 426	125	11 022	2 935	1 521	1 057	5 766	369
1985 1. kv. ...	15 711	9 648	940	26 299	18	- 1 710	- 2 419	3 891	9 642	16 877	62
2. — ...	17 867	13 856	1 825	33 548	93	8 193	6 949	3 308	5 649	9 356	1 170
3. — ...	4 250	18 453	429	23 132	- 476	2 835	2 573	4 836	5 508	7 856	663
4. — ...	- 13 843	18 429	- 379	4 207	49	7 719	- 3 471	325	- 929	514	1 815
1986 1. kv. ...	861	17 223	1 400	19 484	270	- 3 918	3 842	7 083	10 549	1 658	987
2. — ...	4 114	14 472	1 368	19 954	176	1 943	- 2 008	5 121	5 771	8 951	5 235
3. — ...	- 2 992	17 400	412	14 820	10 880	- 7 309	- 4 762	3 841	12 170		919
4. — ...	- 12 347	13 104	- 285	472	745	3 986	821	656	- 5 736		1 190

¹⁾ Den sociale Pensionsfond, Arbejdsmarkedets Tillægspension (til og med 1980 ændringer i bogførte værdier) og Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

²⁾ Beregnet residualt. Inklusive nettosalg til udlandet, se side 8.

	Engros- prisindeks ¹⁾	Forbruger- prisindeks ²⁾	Netto- prisindeks ³⁾	Time- fortjeneste ⁴⁾	Engros- prisindeks ¹⁾	Forbruger- prisindeks ²⁾	Time- fortjeneste ⁴⁾	
	År-til-år stigning i procent				1980 = 100	1980 = 100	Indeks 1980 = 100	Kroner
1976	7.8	9.0	8.7	11.4	69	66.4	66	40.37
1977	7.2	11.1	8.6	9.8	74	73.8	73	44.33
1978	5.4	10.1	7.5	10.4	78	81.2	81	48.92
1979	9.0	9.6	7.6	11.5	85	89.0	90	54.56
1980	17.6	12.3	10.7	11.4	100	100.0	100	60.79
1981	15.0	11.7	11.3	9.0	115	111.7	109	66.27
1982	10.4	10.1	10.4	10.6	127	123.0	121	73.31
1983	5.5	6.9	6.2	6.5	134	131.5	128	78.11
1984	7.5	6.3	6.0	4.8	144	139.8	135	81.89
1985	2.8	4.7	4.6	4.9	148	146.4	141	85.89
1984 Jan.	6.9	5.4	5.3	4.4	140	135.6	131	79.56
April	9.2	6.6	6.5	5.0	143	138.0	135	82.04
Juli	7.5	6.5	6.2	4.8	144	139.9	135	82.23
Okt.	5.8	6.0	5.7	5.2	146	142.1	137	83.58
1985 Jan.	5.0	5.8	5.5	4.8	147	143.5	137	83.34
April	4.9	5.8	5.8	4.1	150	146.0	141	85.42
Juli	3.5	4.6	4.8	5.3	149	146.4	142	86.56
Okt.	0.7	3.7	3.9	5.1	147	147.4	145	87.85
1986 Jan.	- 1.4	2.8	2.4	5.6	145	147.5	145	87.99
April	- 7.3	4.0	0.5	5.9	139	151.8	149	90.45
Juli	- 8.7	3.6	- 0.1	...	136	151.7	...	...
Okt.	- 7.5	4.5	0.4	...	136	154.0	...	...
Nov.	- 7.5	4.3	0.2	...	135	154.4	...	...
Dec.	- 6.9	4.3	0.3	...	135	154.3	...	...

Anm.: Årstallene for de anførte prisindeks er gennemsnit af månedsindeksene.

¹⁾ Eksklusive alle indirekte skatter bortset fra told og importafgifter. Vægtene er baseret på engrosomsætningen i 1980. Til og med 1979 omregnet af Nationalbanken fra oprindelig basis 1975 = 100.

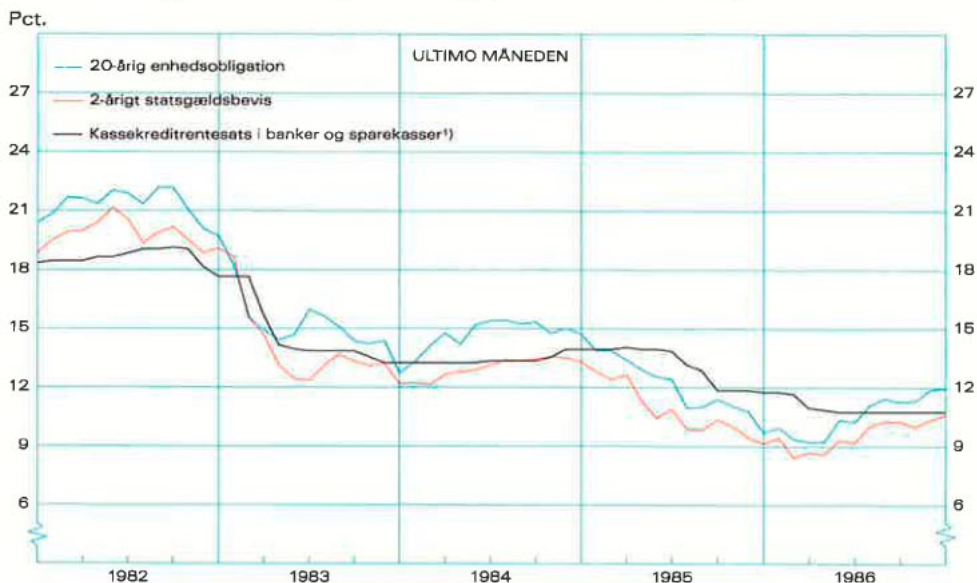
²⁾ Vægtene bliver løbende reguleret og er nu baseret på sammensætningen af det samlede forbrug i 1981 ført frem med prisudviklingen til april 1984. Inklusive udgifter til bolig. Til og med 1979 omregnet af Nationalbanken fra oprindelig basis.

³⁾ Eksklusive direkte og indirekte skatter samt offentlige pristilskud.

Inklusive udgifter til bolig. Vægtene bliver løbende reguleret og er nu baseret på forbrugssammensætningen i lønmodtagerhusholdninger i 1981, hvor vægtene er ajourført for prisudviklingen frem til april 1984. Til og med 1980 benævnt månedsprisindeks, der indgik i beregningen af reguleringspristallet, som blev anvendt ved regulering af lønninger.

⁴⁾ Gennemsnitlig timefortjeneste for mandlige arbejdere i industri, håndværk samt bygge- og anlægsvirksomhed i det pågældende år eller kvartal.

Effektiv rente af et udvalg af børsnoterede obligationer

Ultimo ²⁾	Stats- gælds- beviser ³⁾ (2-årige)	Statsobligationer			Realkreditobligationer					Gennem- snit af effektiv obliga- tions- rente ⁷⁾
		10 pct.	8 pct. ⁴⁾	5 pct.	9 pct. ⁵⁾	9 pct. ⁵⁾	9 pct. ⁵⁾	9 pct. ⁶⁾	7 pct.	
		Færdigamortiseret senest			Færdigamortiseret antal år efter seriens lukning					
		2004	1992	2007	30	20	10	5	30	
		Procent p. a.								
1976	17.14	•	17.25	15.11	16.31	16.56	16.67	14.52	15.74	16.18
1977	17.12	•	<u>17.85</u>	17.23	17.37	17.68	17.61	16.37	17.23	17.47
1978	17.10	•	18.12	16.42	<u>18.49</u>	<u>18.94</u>	18.39	17.02	<u>17.91</u>	18.15
1979	<u>17.82</u>	•	19.12	18.33	18.26	18.68	19.04	18.14	<u>17.69</u>	18.11
1980	18.17	19.98	19.62	19.72	<u>18.93</u>	<u>19.52</u>	<u>19.79</u>	<u>17.61</u>	19.30	18.60
1981	18.87	20.91	19.63	20.02	19.93	<u>20.38</u>	19.96	18.55	19.81	19.45
1982	<u>19.05</u>	<u>20.14</u>	20.63	18.40	<u>19.10</u>	<u>19.69</u>	<u>19.65</u>	<u>18.78</u>	18.92	19.38
1983	<u>12.16</u>	12.96	12.73	11.87	12.83	12.61	12.65	12.65	12.55	12.64
1984	<u>13.30</u>	14.60	14.16	11.92	14.75	14.77	14.18	13.94	14.48	14.02
1985	<u>9.13</u>	9.67	<u>9.47</u>	8.76	<u>10.31</u>	<u>10.32</u>	<u>9.65</u>	<u>9.29</u>	9.50	9.86
1986	10.59	11.70	10.82	11.49	12.48	11.96	11.60	10.85	12.34	11.61
1986 Jan.	9.43	10.12	9.98	8.99	10.71	10.60	10.11	9.59	10.10	10.26
Feb.	8.42	9.27	9.06	8.27	10.03	9.91	9.30	9.17	9.32	9.55
Marts.	<u>8.68</u>	9.26	<u>9.06</u>	8.29	<u>9.96</u>	<u>9.83</u>	<u>9.29</u>	<u>8.35</u>	9.05	9.50
April	8.56	8.63	8.31	8.31	9.49	9.23	9.06	8.37	8.92	9.19
Maj	9.30	10.17	9.44	8.69	10.66	10.35	9.96	9.78	9.63	10.12
Juni	9.18	10.17	9.65	9.59	10.73	10.22	10.09	10.23	<u>10.51</u>	10.20
Juli	10.03	10.64	10.46	10.19	11.63	11.10	11.02	10.48	12.31	11.01
Aug.	<u>10.28</u>	11.24	10.91	10.23	12.06	11.43	11.23	10.18	12.54	11.35
Sept.	<u>10.27</u>	11.11	10.58	10.57	11.80	11.25	10.89	10.51	11.98	11.08
Okt.	9.99	11.16	10.34	9.79	11.72	11.31	10.76	10.46	11.68	10.99
Nov.	10.35	11.80	10.72	10.41	12.33	11.89	11.27	6.56	12.39	11.68
Dec.	10.59	11.70	10.82	11.49	12.48	11.96	11.60	10.85	12.34	11.61

¹) Vejet gennemsnit af bankers og sparekassers typiske rente inklusive løbende provision for nybevilgede udlån med adgang til variabel udnyttelse. Omregnet til effektiv helårsrente.

²) Den effektive rente på helårsbasis som beregnet af Københavns Fondsbørs. Til og med 1979 omregnet af Nationalbanken fra to gange den effektive halvårsrente.

³) Til og med 1979 8 pct. Til og med 1982 12 pct. Til og med 1984 10 pct. Til og med marts 1986 9 pct. Derefter 8 pct.

⁴) Til og med marts 1986 10 pct. 8-10-årigt seriellån. Derefter 5-6-årigt seriellån.

⁵) Til og med 1980 10 pct. Til og med 1982 12 pct. Til og med marts 1986 10 pct. Fra og med april 1986 4 kreditorterminer.

⁶) Rentetilpasningslån. Til og med 1980 9 pct. Til og med 1982 12 pct. Til og med marts 1986 10 pct.

⁷) Vejet gennemsnit af samtlige serier/afdelinger på kurstlistens sektion I og II. Til og med 1981 dog vejet gennemsnit af samtlige statspapirer samt alle åbne serier af almindelig og særlig realkredit.

	Udlån			Indlån					
	Gennem- snit af samtlige udlån	Heraf		Gennem- snit af samtlige indlån	Heraf				
		Udlån med ad- gang til variabel udnyttelse	Andre udlån ¹⁾		Indlån på an- fordring uden check	Indlån på 12 måneder og der- over	Særlige indlåns- former	Aftale- indlån	
Procent p.a.									
<i>Banker</i>									
1982	1. kvrt.	19.5	19.8	19.6	11.6	9.2	13.6	15.3	•
	2. —	19.8	20.1	19.9	11.8	9.5	13.7	15.3	•
	3. —	20.2	20.3	20.4	11.9	9.5	14.0	15.4	•
	4. —	19.6	19.5	19.9	11.8	9.5	13.5	15.6	•
1983	1. kvrt.	18.4	18.4	18.7	11.4	9.1	13.0	14.6	•
	2. —	15.7	15.4	16.3	9.6	7.9	11.0	12.8	•
	3. —	15.4	15.0	16.1	9.2	7.7	10.8	12.6	•
	4. —	15.3	14.9	15.9	9.5	7.7	10.9	13.3	•
1984	1. kvrt.	15.1	14.8	15.6	8.9	7.3	10.1	10.4	11.4
	2. —	15.2	14.8	15.8	8.7	7.4	9.8	9.4	11.1
	3. —	15.2	14.8	15.9	9.2	7.6	9.9	12.0	10.8
	4. —	15.6	15.2	16.1	9.7	7.6	9.8	11.9	12.0
1985	1. kvrt.	15.5	15.3	16.0	9.1	7.6	9.6	11.7	11.8
	2. —	15.7	15.5	16.1	9.2	7.8	9.9	11.7	11.0
	3. —	14.4	14.0	14.8	8.0	7.3	8.8	10.4	10.1
	4. —	13.7	13.3	14.3	7.7	6.9	7.8	9.7	10.0
1986	1. kvrt.	13.2	12.9	13.6	7.2	6.8	7.3	8.6	9.3
	2. —	12.5	12.2	13.1	6.7	6.4	6.8	7.9	8.7
	3. —	12.5	12.1	13.1	6.7	6.5	6.5	7.8	9.0
<i>Sparekasser</i>									
1982	1. kvrt.	18.6	19.2	18.8	10.8	6.3	13.0	15.5	•
	2. —	19.3	20.0	19.7	11.0	6.5	13.0	15.6	•
	3. —	19.6	20.3	19.9	11.0	6.6	13.2	15.7	•
	4. —	19.8	20.5	19.9	10.9	6.6	13.2	15.6	•
1983	1. kvrt.	18.8	19.0	19.1	10.7	6.1	12.6	16.3	•
	2. —	16.4	16.3	16.8	8.8	5.0	10.3	13.2	•
	3. —	16.0	16.0	16.3	8.5	5.0	10.2	12.7	•
	4. —	16.1	15.7	16.7	8.4	5.1	10.2	12.2	•
1984	1. kvrt.	15.5	15.3	15.8	8.3	5.1	9.5	11.2	11.7
	2. —	15.6	15.5	16.0	8.3	5.1	9.6	10.8	11.2
	3. —	15.9	15.6	16.2	8.5	5.4	9.7	11.6	11.4
	4. —	16.3	16.3	16.6	9.0	5.8	9.7	12.6	12.0
1985	1. kvrt.	16.2	16.0	16.5	8.3	5.7	9.4	11.7	11.8
	2. —	16.6	16.3	17.2	8.8	5.9	9.4	12.0	11.1
	3. —	15.4	15.3	15.8	7.7	5.3	9.0	11.2	11.1
	4. —	14.5	14.2	15.0	7.0	4.9	8.3	10.0	10.0
1986	1. kvrt.	13.5	13.7	13.6	6.6	5.2	8.0	9.1	9.4
	2. —	13.0	13.3	12.9	6.2	5.0	7.4	8.0	9.1
	3. —	13.1	13.4	13.0	6.0	5.0	6.9	7.8	8.8

Anm.: Periodens renteindtægter respektive renteudgifter er sat i forhold til periodens gennemsnitlige saldo for de pågældende udlåns- respektive indlånsformer, omregnet til effektiv rente på helårsbasis. Renteindtægter omfatter rente, løbende provi-

sion og stiftelsesprovision. Stiftelsesprovision og underkurs indregnes i det omfang, bekendtgørelsen om bankers og sparekassers regnskabsaflæggelse foreskriver.

¹⁾ Omfatter ikke veksler, bygge lån og prioritetslån.

Gældende fra	Diskonto og rediskonto	Almindelig udlånsrente	Gældende fra	Diskonto og rediskonto	Almindelig udlånsrente
	Procent			Procent	
(1975 1. jan.)	10	11	1979 17. sept.	11	12
14. jan.	9	10	1980 18. feb.	13	14
7. april	8	9	19. sept.	12	13
18. aug.	7 ½	8 ½	27. okt.	11	12
1976 18. marts	8 ½	9 ½	1982 30. nov.	10	11
5. okt.	11	12	1983 22. marts	8 ½	9 ½
7. dec.	10	11	22. april	7 ½	8 ½
1977 3. marts	9	10	27. okt.	7	8
1978 25. juli	8	9	(1986 31. dec.)	7	8
1979 15. juni	9	10			

Marginalrente ved træk under lånerammerne

Gældende fra	Procent	Gældende fra	Procent	Gældende fra	Procent
1975 1. maj	13½	1978 1. april	15½	1981 1. okt.	21½
1. juni	13	6. juni	15	1. nov.	20
1. sept.	12½	25. juli	14	1982 1. jan.	12 ¹⁾
1976 1. feb.	13	1979 1. april	17	1. april	21
1. marts	14	1. maj	16½	1. maj	21½
1. april	14½	1. juni	17½	1. aug.	21
1. maj	15	1. sept.	18	1. sept.	21½
1. sept.	15½	1. okt.	13 ¹⁾	1. okt.	12 ¹⁾
1. okt.	16½	1980 1. jan.	18	1983 1. april	15½
1. nov.	16	1. marts	19	1. maj	14½
1977 1. feb.	16½	1. april	20	1. juni	15
1. marts	16	1. juni	19	1. juli	15½
1. april	16½	1. aug.	18½	1. aug.	16
1. maj	15½	1. sept.	19	1. sept.	15
1. juni	16	19. sept.	18	1. okt.	14½
1. aug.	17	1. dec.	18½	17. okt.	11½ ¹⁾
1. okt.	16½	1981 1. feb.	18	27. okt.	11 ¹⁾
1. nov.	17	1. april	18½	1984 1. nov.	12
1. dec.	16½	1. maj	19	1985 3. april	10
1978 1. jan	17	1. juli	20½	1. aug.	9½
1. marts	16	1. sept.	21		

Anm.: Lånerammesystemet ophævet fra og med 1. november 1985.

¹⁾ Forrentningen af enhedstranche.

Rente ved belåning af indlånsbeviser

Gældende fra	Procent	Gældende fra	Procent	Gældende fra	Procent
1985 1. aug.	9	1987 6. jan.	9¾	1987 2. feb.	10½
19. dec.	8½				

Nationalbankens diskonto og marginalrente ved udlån til pengeinstitutterne samt pengemarkedsrenten

31

¹⁾ Til og med oktober 1985 marginalrenten ved træk under lånerammerne. Derefter belåningsrenten for indlånsbeviser. Når Nationalbanken har inter文veret i pengemarkedet, er renten ved udlån i pengemarkedet anvendt.

Dag-til-dag pengemarkedsrente

	Gennem- snit	Højest	Lavest	Rente af særlige indskud ¹⁾		Gennem- snit	Højest	Lavest	Rente af særlige indskud ¹⁾
	Procent p.a.					Procent p.a.			
1985 Jan.	11.39	13 1/8	7 1/4	•	1986 Jan. ...	8.98	9 1/4	8 3/8	7.98
Feb.	9.17	11 7/8	7 3/8	•	Feb. ...	8.66	9 1/4	8 3/8	6.66
Marts ...	11.99	13 3/8	8 1/8	•	Marts ..	9.06	9 1/4	8 3/8	7.06
April ...	10.52	12 1/8	9 7/8	•	April ...	9.15	9 1/4	8 7/8	5.15
Maj.	9.39	10 1/8	7 3/4	•	Maj.	9.00	9 1/4	8 3/8	5.00
Juni	10.31	10 3/8	10	•	Juni ...	9.10	9 1/4	8 3/4	4.10
Juli	9.51	10 1/8	7 1/2	•	Juli	9.25	9 1/4	9 1/4	4.25
Aug.	9.28	9 1/2	9	9.28	Aug. ...	9.10	9 1/4	8 3/8	4.10
Sept. ...	9.38	9 5/8	9 1/8	9.38	Sept. ..	9.17	9 1/4	8 3/8	5.17
Okt.	9.99	10 3/8	9 1/8	8.99	Okt. ...	9.25	9 1/4	9 1/4	6.25
Nov.	9.27	9 3/4	8 1/8	8.27	Nov.	9.22	9 1/4	9	6.22
Dec.	9.46	9 3/4	9 1/8	8.46	Dec. ...	9.25	9 3/16	9 1/4	6.25

Anm.: Daglige omsætningsgennemsnit.

¹⁾ Særlige indskud i Nationalbanken, se side 15, forrentes med periodens gennemsnitlige dag-til-dag pengemarkedsrente eller med et

variabelt spænd herunder. Rentespændet fastsættes af Nationalbanken.